

Siirtokansan
Kalenteri

1 9 2 6

Suurin Suomalainen
Kello- ja Kultatavarain Liike

**The
Savolainen
Co.**

Suosittelee laajalti tunnettuja Kello-, Kulta- ja Hopea-alalle kuuluvia tavaroitaan. Pyydämme käynnilläne kunnioittamaan liikkeitämme ja siten tutustumaan monipuolisiin varastoihimme. Rehelli- nen ja nopea palvelus. Varmoille ostajille helpot maksuehdot.

Kunnioittavimmin,

The Savolainen Co.
THE LEADING JEWELERS
ELY MINN. SUPERIOR ST & LAKE AVE. VIRGINIA MINN. DULUTH

Haarakonttorit:

Forssa
Hamina
Hanko
Heinola
Helsinki
Hämeenlinna
Imatra
Joensuu
Jyväskylä
Kajaani
Kannus
Karja
Kemi
Kiuruvesi
Kokkola
Kotka
Kouvola
Kristiina
Kuopio
Käkisalmi
Lahti
Lappeenranta
Lauttakylä
Lieksa
Loviisa
Maarianhamina
Mikkeli
Nokia
Oravainen
Oulu
Pieksämäki
Pietarsaari
Pori
Porvoo
Raahe
Rauma
Rovaniemi
Savonlinna
Seinäjoki
Sortavala
Suolahti
Tammisaari
Tampere
Tornio
Turku
Uusikaarlepyy
Uusikaupunki
Vaasa
Varkaus
Viipuri
Värtsilä
Vöyri

3/1-57.
Suomessa toimitettavissa pankkiasioissanne käyttäkää maan suurinta yksityispankkia

OSAKEYHTIÖ

**Pohjoismaiden
Yhdyspankki**

Pääkonttori HELSINGISSÄ
Sähköosote: UNITAS

Omat Varat

Smk. 320,000,000.00

Pankki vastaanottaa rahoja korkoa kasvamaan eri tileille, joista KARTTUVA TALLETUSTILI on sopiva AMERIKASSA asuville suomalaisille. Tälle tilille lasketaan aina korkein korko, joka kaksi kertaa vuodessa lisätään pääomaan. Pääoma kasvaa siten korkoa korolle ja kaksinkertaistuu 7% korkomäärän mukaan, joka nykyään on pankin korkein korko, noin 10 vuodessa.

Pankilla on eri tileinä yleisön varoja talletettuina yli—

Kahden Miljardin Markan

**RAHALÄHETYKSIÄ VÄLITTÄVÄT
O. Y. POHJOISMAIDEN
YHDYSPANKILLE:**

Irving National Bank, Woolworth Bldg., New York; Hedman, Hornborg & Co., 5 State St., New York; herrat Nielsen & Lundbeck, 24 State St., New York; American Express Company, 65 Broadway, New York, Kalle Mäkinen, 2002 Fifth Ave., New York sekä Guaranty Trust Company, 140 Broadway, New York ja sen kaikki haarakonttorit ja asiamiehet.

LIITTOPANKKI

OSAKEKEYHTIÖ

Pääkonttori: **HELSINKI**

KONTOREITA

Turku ja Waasa

—sekä—

Brändö (Helsinki), Degerby, Eckerö, Finby, Geta, Godby, Grankulla, Inkoo, Jepua, Kaskinen, Kauhava, Kemiö, Kirkkonummi, Kokkola, Korsnääsi, Kristiinankaupunki, Kruunupyy, Kumlinge, Kurikka, Lapträski, Lapväärtti, Liljentaali, Lohja, Loimaa, Loviisa, Maalahti, Maarianhamina, Naantali, Närpiö, Oravainen, Oulu, Parainen, Petolahti, Pietarsaari, Pirttikylä, Pori, Porvoo, Purmo, Pyhtää, Salo, Sipoo, Skuru, Sund, Tammisaari, Tampere, Uusikaarlepyy, Uusikaupunki, Vestanfjärd, Virkkala, Vårdö, Vöyri, Ylimarkku, Ähtäri, Ätsäy.

Pankki ostaa ja myy amerikkalaisista rahan sekä amerikkalaisia vekseleitä ja shekkejä. Vastaaanottaa rahaa korkean kasvunsa useille eritelille, joista korvattava Talletus- ja Pääomatili on sopivin ulkomailta eläkeläisille henkilöille. Tällä tilillä lisätään korko pääomaa vuosineljänneksittäin.

LIITTOPANKIN NOTARIATTIOSASTO

huolehtii omaisuuden luovutuksesta, selvittää kuolinpesiä, jättää hakemuksia virastoihin, avustaa siirtolaisia liikeasioitten järjestelyssä kotimaassa y. m.

Raha-asioissa voidaan kääntyä suoraan kirjallisesti minkä hyvänsä edellämainittujen pankin konttorien puoleen.

Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö

(Suomalainen Linja Suomalaisten Palveluksessa)

Uudestaan Järjestetty Palvelus

ajankukaisilla höyrylaivoilla

OBERON, uusi ja ARCTURUS, uudistet.

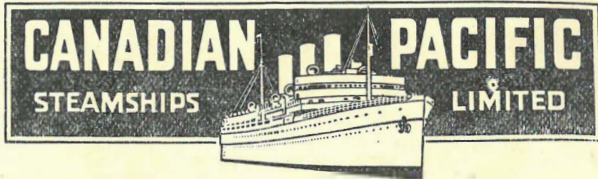
Englanti-Suomi-Linjalla

Tarjoaa mukavimman, suurimman ja miellyttävimmän matkan kotimaahan. Suomalaiset Yhdysvalloissa ja Canadassa voivat käyttää linjamme palvelusta matkustamalla jollakin valtameren jättiläis-höyrylaivoilla Englantiin, mistä loppumatka kotimaahan tehdään kotimaisilla, uusilla mukavuuksilla varustetuilla laivoillamme. Palvelusta uudestaan järjestetäessä ei ole jätetty mitään huomioon ottamatta, jolla vain on voitu matkustajien mukavuuksia lisätä. Kolmannen luokan matkustajia varten on varattu sievät hytit, aistikkaat ruokailusalit ja seurustelu- ja tupakkasalongit. Kotimainen puhdas ja ravitseva ruoka ansaitsee huomiota. Yhteys vartamerilaivojen kanssa niin järjestetty, että matka voidaan tehdä lyhimmissä ajassa.

Kunnioittavimmin,

Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö

HELSINKI ; SUOMI

Canadian Pacific Höyrylaivat

ISOIMMAT—HIENOIMMAT—NOPEIMMAT
LAIVAT

Canadian, Suurbritannian ja Mannermaan välillä.

Purjehduksia aina joittenkin päivien väliajoilla Montrealista ja Quebecista sekä Montrealiin ja Quebeciin kesällä (toukok. 1—marrask. 15) ja St. Johniin ja St. Johnista talvella.

Suoria pilettejä Scandinavian ja Suomen satamiin Liverpoolin ja Southamptonin kautta.

Kaikki kulut suoritetaan Englannin läpi kulkiessa. Yhteys Hullissa ja Grimsbyssä, Englannissa, joista laivat purjehtivat kaikkiin Scandinavian ja Suomen satamiin.

CANADIAN PACIFIC'IN ASIAMIEHET kaikkiella mielihyvin antavat lähempiä tietoja hinnoista ja purjehdusvuoroista, tai saa niitä kirjoittamalla allaolevalla osotteella:

SIHTTIASIANINSTITUUTTI

H. M. TAIT

611 Second Ave. So., Minneapolis, Minn.

20500 Turku 50 ☎ 17536

62-1978

Helsingin Sanomat

ON SUOMEN ENIMMIN LEVINNYT
JOKA AAMU ILMESTYVÄ SANOMALEHTI

[Se on luettu ja luotettu lehti
Suomessa ja etevämyytensä puo-
lesta yläpuolella kaiken kilpailun]

Tilaushinta
50 Suomen markkaa kuukaudelta
on sopivin lähettää pankkinne välityksellä
osotteella
HELSINGIN SANOMAT
SUOMI

KOTIMAASI OLOJA SEURATAKSESI ON
SINUN VÄLTTÄMÄTTÖMÄSTI PILATTAVA—

Helsingin Sanomat

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINJA

SUOMEEN -JA- SUOMESTA

KÖÖPENHAMINAN, OSLOIN tai TUKHOLMAN
KAUTTA NEW YORKIIN

Kuukautiset purjehdukset kevätkuukausina
Canadaan, ja joko Canadaan tai Yhdysvalto-
hin tulevat matkustajat saavat jos haluavat,
kulkea Canadan kautta kulkevilla laivoissa.

Tärkeää

Auttavan palveluksen ja todellisen tervetulleisuuden henki kohtaa matkustajaa SCANDINAVIAN-AMERICAN linjalla. Ruoka, hyvin keitettyä ja ravitsevaa, on runsasta, vaihtelevaa ja hyvistä aineista valmistettua. Tämä tavallista parempi ruokapalvelus, jota tuhannet matkustajat kiittävät ja joka on Scandinavian-American linjan ylpeys, on tulos yli neljänkymmenen vuoden kokemuksesta arvostelukykyisten matkustajien tyydyttämisessä.

Scandinavian-American Line

123 So. 3rd STREET,

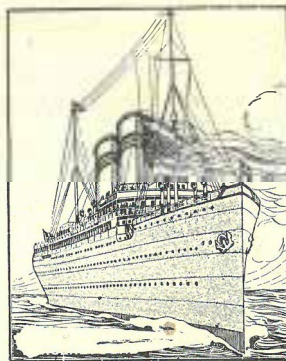
MINNEAPOLIS, MINN.

17536

62-1978

NORJAN AMERIKAN LINJA

Säännöllinen matkustaja-liikenne Suomeen Norjan kautta. Matka Bergenistä Tukholmaan tapahtuu rautateitse ja sieltä laivalla Suomen satamiin.

Hyttejä kahdelle hengelle ja perheille. Hyvä ruoka. Konsertteja ja liikkuvia kuvia matkustajien huviksi.

Selostuksia laivain lähtö-ajoista y.m. saatte paikalliselta asiamieheltä tai kirjoittamalla osotteella:

319 SECOND AVENUE SO., MINNEAPOLIS, MINN.

325 Logan Ave., Winnipeg, Can.
22 Whitehall St., New York, N. Y.
109 No. Dearborn St., Chicago, Ill.
919 Second Ave., Seattle, Wash.

Södergren'in Suomalainen Ulkolähetys Apteekki

MINNEAPOLIS, MINN.

pitää täydellisen valikoiman **SUOMEN KOTILÄÄKKEITÄ**, jotka ovat Suomessa tutkinnon suorittaneen apteekkarin valmistamia.

Yleisesti tunnetuita lääkkeitämme on myös myytävänä **asiamiehillämme** suomalaisilla paikkakunnilla, joten heiltä ostaessa **säästätte rahaa ja aikaa**. Kun ostatte lääkkeitä, niin **tarkastakaa** että niissä on **nimelimme**.

Läkeluettelomme selvityksineen saatte **vapaasti** asiamiehiltämme tahi meiltä pyydettyä.

Mitä lääkkeitä hyvänsä tarvitsette, niin tilatkaa meiltä: lähetämme **joutuin** ja kirjeisiin **vastataan heti**.

Kuuluisaksi tullutta lapamatoläläkettä **"ANTENIA"**, joka varmasti ajaa ulos lapa- eli pinettimadon, valmistetaan ainoastaan meillä. Hinta \$1.50 vapaasti lähetettynä.

SÖDERGREN & CO.

(Suomalaiset Apteekkarit)

Postiosotteemme on: 18 Western Ave., Minneapolis, Minn.

KANSALLIS-OSAKE-PANKKI

PERUSTETTU 1889.

OMAT VARAT SMK. 265,000,000:—

Pääkonttori: Helsingissä, Aleksanterinkatu 42

Haarakonttoreita (yhteensä 135):

Alavus, Asikkala, Elisenvaara, Enso, Forssa, Haapamäki, Haapavesi, Hamina, Hanko, Hauho, Heinola, Hels.-Erottaja, Hels.-Kallio, Hels.-Töölö, Hyvinkää, Hämeenkyrö, Hämeenlinna, Härmä, Ii, Iisalmi, Iittala, Ilmajoki, Ilomantsi, Imatra, Isokyrö, Jaakkima, Jalasjärvi, Joensuu, Jyväskylä, Jämsä, Kajaani, Kalajoki, Kangasala, Kangasniemi, Kannus, Karhula, Karstula, Karttula, Kaskinen, Kauhajoki, Kauhava, Kemi, Kemijärvi, Kerava, Kiviniemi, Koivisto, Kokemäki, Kokkola, Korpilahti, Koski, H. I., Kotka, Kouvola, Kristiina, Kuhmolinen, Kuopio, Kuortane, Kurikka, Kuusankoski, Käkisalmi, Lahti, Laihia, Laitila, Lammi, Lappeenranta, Lapua, Lavia, Leppävirta, Lieksa, Lohja, Loimaa, Loviisa, Luopioinen, Luvia, Malmi, Marttila, Merikarvia, Mikkeli, Mäntsälä, Mäntyharju, Naantali, Nakkila, Nilsia, Nokia, Nurmes, Orimattila, Orivesi, Oulainen, Oulu, Parikkala, Petsamo, Pietarsaari, Pori, Porvoo, Puumala, Pyhäjärvi, U. I., Raahel, Rantasalmi, Rauma, Rautalampi, Riihimäki, Rovaniemi, Ruovesi, Saarijärvi, Salmi, Salo, Savonlinna, Seinäjoki, Somero, Sortavala, Sulkava, Suojärvi, Suonenjoki, Taavetti, Tampere, Terijoki, Teuva, Tornio, Turenki, Turku, Urjala, Uusikaupunki, Vaasa, Valkeakoski, Vammala, Varkaus, Vihti, Viipuri, Vilpula, Virojoki-Virolahti, Värtsilä, Ylistaro, Ylitornio, Ylivieska, Ähtäri.

Kansallis-Osake-Pankki ottaa vastaan rahoja korkoa kasvamaan talletustilille, säästötillille ja juoksevalle tilille. Edullisin talletusmuoto on karttuva talletus, koska siinä rahat kasvavat korkoa korolle, kun korko puolivuositain lisätään pääomaan pankin toimesta, omistajan tarvitsematta itse vaivautua. Karttuvalla talletuksella maksetaan rahoista aina kulloinkin voimassa oleva korkein talletuskorko. Omistajalle annetaan pyynnöstä milloin hyvänsä tilite pankista.

Kansallis-Osake-Pankki toimittaa kalkkia täydelliseen pankkilikkeeseen kuuluvia asioita.

Rahalahetyksiä Suomeen Kansallis-Osake-Pankin välityksellä toimittavat kaikki luotettavat amerikalaiset pankit sekä Amerikan suomalaiset rahanvälitysliikkeet. Määrätäkää aina rahat lähetettäväksi Kansallis-Osake-Pankille.

Kortistaitu 6. Y. 92

SIIRTOKANSAN KALENTERI

1926

IX VUOSIKERTA

Carl H. Salmisen
Kustannuksella
Duluth, Minn.

62-1978

Lukijalle

Allemerkinneen kustantamana ilmestyy "Siirtokansan Kalenteri" yhdeksännen kerran. "Siirtokansan Kalenteri" pyrkii täyttämään niitä vaatimuksia, mitä vähäiselle tietokirjalle asetetaan. Nytkin on siihen koottu muutamia tärkeitä taloudellisia ja valistuksellisia tietoja, joita tavallinen kansan nainen- ja mies jokapäiväisessä elämässään tarvitsee. "Siirtokansan Kalenterin" sisältöä ovat rikastuttaneet ansiokkailla kirjoituksillaan tunnetut kynänkäyttäjät, jotka monena edellisenäkin vuonna ovat antaneet arvokasta apuaan niin, että kustantajalla on edelleen ollut rohkeutta jatkaa "Siirtokansan Kalenterin" julkaisemista. Tunnus on annettava myös niille lukuisille asiamiehille, jotka vaivojaan säästämättä ovat kalenterin levittämistyötä tehneet, monet siitä asti kun ensimmäinen "Siirtokansan Kalenteri" ilmestyi. Tuhannet ovat myös ne kalenterin tilaajat, jotka ovat jo niin siihen kiintyneet, että ovat valinneet sen vuosikirjaksensa, jonka kanssa seurustelevat jokaisena vuoden 365 päivänä. Kiitollisena lähettää kustantaja "Siirtokansan Kalenterin" vuodelle 1926 palvelemaan Yhdysvaltain ja Canadian siirtolaissuomalaisia.

Duluth, Minn., marrask. 1 p. 1925.

CARL H. SALMINEN.

PIMENNYKSIÄ.

Vuonna 1926 tapahtuu kaksi auringonpimennystä. Kuu ei pimene tänä vuonna.

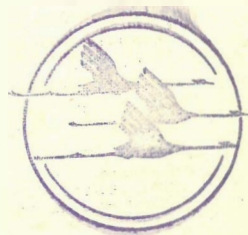
Ensimmäinen auringonpimennys, joka muutamilla paikoilla on täydellinen, tapahtuu tammikuun 14 p:nä ja näkyy Intianmerellä sekä siihen rajoittuvissa maissa.

Toinen auringonpimennys, joka muutamilla paikoilla on renkaanmuotoinen, tapahtuu heinäkuun 10 p:nä ja näkyy Tyynellämerellä.

MERKKIEN SELITYKSIÄ.

- Uusi kuu.
- ☾ Ensimmäinen neljännes.
- ☽ Täysi kuu.
- ☾ Viimeinen neljännes.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI
MIEHIN KOKOITUTET
TULLI YHÄN 10
20500 Turku 50 ☎ 17536

62-1978

1 P Uudenvuodenp.	
2 L Aapeli, Set	
3 S S. j. U. v. p. Enok	
4 M Ruut	
5 T Lea	
6 K Loppinen	
7 T Aukusti	
8 P Gunnar	
9 L Veikko, Bror	
10 S 1 s. Lopp. Sigurd	
11 M Osvald	
12 T Toini	
13 K Nuutti	
14 T Feeliks	
15 P Siviä	
16 L Ilmari	
17 S 2 s. Lopp. Antor	
18 M Laura	
19 T Heikki	
20 K Fabian	
21 T Aune	
22 P Friidolf	
23 L Meri	
24 S 3 s. Lopp. Jarl	
25 M Paavali	
26 T Polykarpus	
27 K Viljo	
28 T Kaarlo	
29 P Valter	
30 L Gunilla	
31 S Septuages. All	

Muisto- ja merkkipäiviä.
 1. 1863. Lincoln julistaa orjien vapautuksen.
 2. 1888. Uno Cygnaeus kuoli.
 6. 1919. Theodore Roosevelt kuoli Oyster Bayssa, N. Y.
 14. 1818. Sakari Topelius synt.
 15. Suomen ensimmäinen sanomalehti, ruotsinkielinen, alkoi 1771. — Ensimmäinen suomenkielinen sanomalehti ilmestyi Turussa 1876, nimeltä "Suomenkielisiä Tietosanomiam".
 28. Vapaustaistelun vuosipäivä Suomessa.
 29. 1919. Yhdysvaltain hallitus tunnusti Puolan itsenäisen hallituksen, Paderewski presidenttinä.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
 1 p. Uudenvuodenpäivä: kaikissa valtioissa.
 8 p. Orleansin tappelun vuosipäivä Louisianassa.
 29 p. McKinleyn päivä.

Juhlapäiviä Canadassa:
 1 p. Uudenvuodenpäivä: kaikissa maakunnissa ja teritorioissa.

Ilmat: 1-3 p. myrskyä. Purenvan kylmät tuulet lännestä ja pohjoislännestä. **4-6 p. kylmää säätä.** Lämpömittari alenee nollaan kaikissa osissa Mississippin jokilaaksossa ja yläisemmässä Mississippin laaksossa. **7-10 p. sievää säätä.** Kylmät yöt ja kauniit päivät pohjoislännen ja keskilännen seuduilla ja järviolueilla. **11-14 p. riehuvia ilmoja.** Epätasaista ja tuulista useimmilla paikkakunnilla. **15-17 p. kylmää.** Paljon kylmempää lännestä, keskiosissa ja järvivaltioissa. **18-21 p. lauhkeaa.** Kirkasta ja miellyttävää säätä kaikissa keskilännen valtioissa ja äärimmäisessä lännessä. **22-25 p. myrskyjä.** Lunta ja jääsilkkää suurien järvien alueella. **26-28 p. kylmää.** Purevia myrskyjä Kalliovuorien seuduilla ja aavikkovaltioissa. **29-31 p. tuulista.** Paljon tuulia ja riuhtovia myrskyjä eteläisissä ja läntisissä valtioissa ja suurien järvien alueilla.

1 p:nä aurinko nousee 7:24, laskee 4:44.
 31 p:nä aurinko nousee 7:11, laskee 5:17.

1926 Tammikuu—January 1926

Pääkonttori
 Heisingissä
 ja 12
 Haarakonttoria

ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖ

HYVITÄÄ KORKOA TALLETUKSISTA

6 kuukauden
irtisanomisella

8 1/4%

9 kuukauden
irtisanomisella

8 3/4%

16 p. summa

18 p. summa

1 M Bertta	
2 T Kynttelinp.	
3 K Huugo	
4 T Ansgarius	
5 P Agda	
6 L Dorotea	☾
7 S Kynttelinpäiviä	
8 M Laina	
9 T Naima	
10 K Elina	
11 T Eufrosyne	
12 P Elma	☾
13 L Sulo	
14 S Laskiais. Valentin	
15 M Sipri	
16 T Julia	
17 K Väinö	
18 T Tyyra	
19 P Kauppo, Fritjof	
20 L Hulda	☾
21 S 1 s. Paast. Keijo	
22 M Tuulikki	
23 T Tertullianus	
24 K Mattias	
25 T Viktori	
26 P Nestor	
27 L Torsti	☾
28 S 2 s. Paast. Onni	

Muisto- ja merkkipäiviä.
 2. Maamurmeli (Ground Hog) tulee pilostaan.
 5. 1804. J. L. Runeberg synt.
 9. 1919. Puolan ensimmäinen perustuslaillinen eduskunta kokoontuu Warsovassa.
 13 p. Laskiainen.
 15. 1899. Helmikuun manifesti annettiin Suomelle.
 18. 1546. Martin Luther kuoli.
 22. 1732. George Washington syntyi. — Pohjan Tähti, ensimmäinen suomalainen raittiusseura Yhdysvalloissa, perustettiin Hancockissa, Mich., 1885.
 27. 1860. Suomessa peruutettiin kymmenen vuotta aikaisemmin (1850) annettu kielto suomenkielisten kirjojen painamisesta.
 28. 1835. Kalevala-päivä. Kalevalan ensimmäinen laitos valmistui.
Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
 12 p. Abraham Lincolnin syntymäpäivä melkein kaikissa valtioissa.
 22 p. Geo. Washingtonin syntymäpäivä kaikissa valtioissa.

Ilmat: 1-3 p. tuulista. Myrskyjä ja lumisadetta kovan tuulen ja ilman paineen kanssa Kalliovuoristoilta päin, käsittäen lännen ja keskilännen valtiot. **4-6 p. kylmiä.** Äkkinäinen muutos kylmäksi, pohjoisessa, keskisessä ja itäosassa maata. **7-10 p. myrskyjä.** Hyvin myrskyistä, sateita ja viimaista melkein kaikkialla. **11-14 p. lauhkeaa.** Leppoisaa, leutoa ilmaa kaikkialla etelässä ja länsietelässä. Riuhtovia tuulia pohjois- ja keskilännessä. **15-18 p. tuulista.** Tuulista ja mieluisaa säätä Tyynenmeren rannikkoalueilla. **19-23 p. sateista.** Sadetta kaikkialla länsietelässä ja Atlannin rannikkoalueilla. **24-28 p. sateista.** Yleensä kaunista ja keväistä etelässä ja lännessä. Kaunista Atlannin rannikkoseuduilla.

1 p:nä aurinko nousee 7:10, laskee 5:19.
 28 p:nä aurinko nousee 6:36, laskee 5:51.

☾☾
ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖ
 ☾☾

Pääoma ja vararahastot yli Smk. 15,500,000.00

HAARA KONTTORIT:

Turku, Tampere, Viipuri, Vaasa, Lahti, Hanko, Hämeenlinna, Kerava, Maarianhamina, Tammisaari, Laihia, Degersby.

1 M Alpo		
2 T Fanny		
3 K Kauko		
4 T Adrian		
5 P Laila		
6 L Ruudolf		
7 S i Rukousp.	Perpe-	
8 M Vilppu	ftua	
9 T Edvin		
10 K Aura		
11 T Kalervo		
12 P Gregorius		
13 L Ernesti		
14 S Puolip. s.		
15 M Risto		
16 T Herbert		
17 K Kerttu		
18 T Edvard		
19 P Jooseppi		
20 L Jaakkima		
21 S 5 s. Paast.		
22 M Vihtori		
23 T Akseli		
24 K Gabriel		
25 T Marian ilm. p.		
26 P Immanuel		
27 L Soini		
28 S Palmus.	Armas	
29 M Jonas		
30 T Usko		
31 K Irma		

Muisto- ja merkkipäiviä.

1. 1919. Juutalaisten Zyrichissä pitämässä maailmankongressissa hyväksyttiin, että Palestina on tunnustettava juutalaiseksi valtakunnaksi ja että juutalaiset kaikissa maissa saavat oikeutta.

6 p. Julistus Kuopion hiippakunnan perustamisesta annettiin v. 1850.

9. 1917. Vallankumous Venäjällä alkoi.

15. 1917. Tsaari Nikolai II luopui hallituksesta.

19. 1813. Tutkimusmatkailija Livingstone syntyi.

20. Kevät alkaa (kevätpäivän tasaus).

26 p. Kunink. kirje Turun yliopiston perustamisesta julistettiin v. 1640.

26. 1919. Vieraskielisten sanomalehtien edustajain kokous New Yorkissa Inter-Racial Councilin toimesta.

27. 1809. Suomen perustuslait vahvistaa Aleksanteri I Pervoossa.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

2 p. Itsenäisyyden julistuspäivä Texasin valtiossa. — 4 p. Presidentin virkaanasettamispäivä Washingtonissa, D. C. vaalien jälkeisenä vuonna.

Ilmat: 1-4 p. myrskyä. Vihurimyrskyjä kaikkialla läntisessä, keski- ja pohjoisosissa maata. **5-8 p. kaunista.** Kirkkaita, aurinkoisia päiviä ja yöt kirkkaat melkein kaikkialla idässä ja lännessä. **9-12 p. epätasaista.** Kostea ja usvaista etelässä ja länsietelässä. **13-16 tuulista.** Myrskyisiä ilmoja Tyynenmeren rannikkoseuduilla ja Kalliovuorten alueilla. **17-20 p. lauhkeaa.** Ilmanpaine kohoaa lännessä, keskilännessä ja idässä. **21-23 p. myrskyä.** Sadetta kaikkialla etelässä ja länsietelässä. **24-28 p. kylmiä.** Hyvin purevan kylmiä tuulia, jota seuraa nopea vaihdos ilmanpaineessa pohjoislänessä, keskiosissa, länsietelässä ja Uuden Englannin valtioissa. **29-31 p. tuulista.** Kovia tuulia ja rajumyrskyjä Kalliovuorten seuduilla ja lännen ja keskilännen valtioissa. Vuoristoalueilla veden nousu tekee haittaa.

1 p:nä aurinko nousee 6:34, laskee 5:53.

31 p:nä aurinko nousee 5:46, laskee 6:23.

Taloudeteko tulla pääoman haltijaksi?

Eduksin ja varmin keino on avata **kerättyä talletustilää** jossain

ETELÄ SUOMEN PANKKI O. Y:N KONTTORISSA

johon kuukausittain voitte lähettää säästöne, ja jolla tiillä korko liitetään pääomaan puolivuositain ilman erikoisia toimenpiteitä puoleittanne.

1 T Haarald		
2 P Pitkät.	Pellervo	
3 L Ferdinand		
4 S Pääs. p. Ambrosius		
5 M 2 Pääs. p.		
6 T Vilho		
7 K Allan		
8 T Suoma		
9 P ●tto		
10 L Hesekiel		
11 S 1 s. Pääs. j.	Verna	
12 M Julius		
13 T Tellervo, Etel		
14 K Tiburtius		
15 T Linda		
16 P Jalo		
17 L Elias		
18 S 2 s. Pääs. j.		
19 M Bernhard		
20 T Amalia		
21 K Anselmi		
22 T Alina		
23 P Yrjö		
24 L Albert		
25 S 3 s. Pääs. j. Markus		
26 M Teresia		
27 T Engelbrekt		
28 K Tuure		
29 T Tyko		
30 P Mirjam		

Muisto- ja merkkpäiviä.

1. 1919. Michiganin kuvern. Sleeper allekirjoittaa lain, jonka mukaan on kriminalinen rikos pitää väkijuomia kodissa ja yleisillä paikoilla.

9. 1802. Elias Lönnrot syntyi.

10. 1829. Pelastusarmeijan perustaja, kenraali Booth syntyi.

11. 1911. Mynchenin soviettihallitus kukistuu.

17. 1770. Benjamin Franklin kuoli.

30. 1789. Washington tuli Yhdysvaltain ensimmäiseksi presidentiksi.

30. 1919. Buenos Ayresin sanomalehtimiehet tekevät työlakon.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

2 p. Pttkäperjantai: Alabama, Connecticut, Delaware, Florida, Louisiana, Maryland, Minnesota, New Jersey, Pennsylvania.

17 p. Patriottipäivä: Massachusetts ja Maine.

26 p. Muistopäivä: Alabama, Florida, Georgia ja Mississippi.

Ilmat: 1-3 p. kaunista. Kylmät yöt ja aamut valtioissa Kalliovuoriston yläkõseuduilla, keskivaltioissa ja Atlannin rannikolla sekä Uuden Englannin valtioissa. **4-6 p. myrskyjä.** Paljon tuulia ja vihuria etelässä ja länsietelässä, pohjoislännessä ja suurien järvien alueella. **7-10 p. halloja.** Kylmät yöt ja aamut pohjoislännessä ja keskiosissa. **11-14 p. sadetta.** Paljon sadetta, tuulia ja tulvia useilla paikkakunnilla läntisissä, eteläisissä ja itäisissä osissa. **15-18 p. kovia tuulia.** Yleensä myrskyistä kaikkialla. **19-22 lämminä.** Yleensä lämmintä ja miellyttävää kaukaisemmassa lännessä ja etelä- ja keskilännessä. **23-26 p. ukkossäätä.** Kovia sateita ja ankaraa ukkosta, tuulia ja tulvia Texasissa ja Oklahomasta itään Tennesseein ja Georgiaan. **27-30 p. viileitä.** Kostea tuulta Kalliovuoristo valtioissa.

1 p:nä aurinko nousee 5:45, laskee 6:24.

30 p:nä aurinko nousee 5:01, laskee 6:55.

Rahanne kaksinkertaistuu noin kahdeksassa vuodessa
karttuvalla talletustilillä

ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖSSÄ

nykyisen korkokannan mukaan kun korko liitetään pääomaan puolivuositain.
JOKO OLETTE AVANNEET TILINNE?

1 L Vappu		
2 S 4 s. Pääs. j.		
3 M Ristinpäivä		
4 T Roosa		
5 K Jenny		☉
6 T Sigismund		
7 P Helmi		
8 L Aake		
9 S Rukouss.	Timo	
10 M Aino		
11 T Osmo		
12 K Lotta		☉
13 T Helatorst.	Floora	
14 P Eedit		
15 L Sofia		
16 S 6 s. Pääs. j.	Ester	
17 M Rebekka		
18 T Erkki		
19 K Emilia		☉
20 T Karoliina		
21 P Konstantinus		
22 L Hemminki		
23 S Helluntaip.	Lyyli	
24 M 2 Hellunt.	Alarik	
25 T Urpo		
26 K Vilhelmiina		
27 T Ingeborg		☉
28 P Alma		
29 L Oiva		
30 S P. Kolm. p.	Basi-	
31 M Helka	[lius	

Muisto- ja merkkipäiviä.

1. Vapunpäivä, kansainvälinen työvän mielenosoituspäivä työpäivän lyhennykseksi. — Suomen yleinen väkijuomalakko 1898.
6. 1919. Englanti tunnustaa Suomen itsenäisyyden.
8. Amerikan Yhdysvallat tunnusti Suomen itsenäisyyden.
10. 1919. Hollannin parlamentin alahuone hyväksyi naisten äänioikeuden.
12. 1806. J. W. Snellman synt.
13. 1848. Maamme-laulu laulettiin ensimmäistä kertaa.
16. 1919. New Yorkin valtion kuvernööri Smith allekirjoitti lain, joka kieltää naisten käyttämisen yötyössä rautateiden palveluksessa.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

9 p. Äitien päivä.
30. Hautainkukituspäivä kaikissa valtioissa paitsi seuraavissa: Alabama, Arkansas, Florida, Georgia, Louisiana, Mississippi, E. ja P. Carolina ja Texas.

Juhlapäiviä Canadassa:

24 p. Victoria päivä kaikissa maakunnissa ja territorioissa.

Ilmat: 1-3 p. mie'oa. Ihania kevätpäiviä etelässä, lännessä, keskivaltioissa ja Atlantin rannikkoalueella. **4-8 p. myrskyä.** Kovia myrskyjä, ukkosilmaa, tuulta ja rakeita etelässä ja länsietelässä. **9-12 p. viileää.** Jotensakin kylmää toukokuun ilmoiksi Kalliovuoristo seuduilla ja pohjoisilännessä. **13-17 p. hioistavaa.** Lämpö kohoaa nopeasti eteläisissä ja läntisissä osissa maata. **18-21 p. myrskyä.** Kovaa sadetta ja sähköistä virtailua valtioissa Kansasista Missouriin, Iowasta aina Tennesseein, Kentuckykeen ja Länsi-Virginiaan. **22-26 p. sadetta.** Sadetta yleensä Tyynenmeren rannikolla ja Kalliovuoristo seuduilta pohjoisilänteen. **27-31 p. lauhaa ilmaa.** Viileät yöt ja aamut pohjoisilännen valtioissa, samoin keskilännessä ja idässä.

1 p:nä aurinko nousee 4:59, laskee 6:56.

31 p:nä aurinko nousee 4:32, laskee 7:23.

ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖ

ostaa käteis- ja shekkidollareita edullisimpiin hintoihin, sekä hyvittää korkoa talletuksista

6 kuukauden 81/4% irtisanomisella

9 kuukauden 83/4% irtisanomisella

1 T Nikodemus		Muisto- ja merkkipäiviä.
2 K Benla	Ⓢ	1. 1919. Suomen yleinen kiel-
3 T Viola		tolaki astui voimaan.
4 P Toivo		1. 1919. "Rheinin tasavalta"
5 L Bonifacius		perustettiin.
6 S 1 s. Kolm. p.		2. 1638. Suomen valtioposti
7 M Roobert	[Kustaa	järjestetään.
8 T Salomo		4. 1919. Liittosenaatti hyväk-
9 K Ensio	Ⓢ	syy 56 äänellä 25 vastaan esityk-
10 T Svante		sen, että naisten yleistä ääni-
11 P Impi, Hjärdis		oikeutta koskeva laki alistetaan
12 L Esko		valtioiden ratkaistavaksi.
13 S 2 Rukousp.	Eedla	6. 1918. Julistettiin Suomi ta-
14 M Eelis		savallaksi.
15 T Vieno		11. 1919. Unioiden edustajat
16 K Justina		Atlantic Cityssä äänestävät ko-
17 T Urho	Ⓢ	kouksessaan oluen puolesta
18 P Tapio		26,474 äänellä 4,005 ääntä vas-
19 L Siiri		taan.
20 S 3 s. Kolm. p.	Into	17. 1919. American Federation
21 M Ahti		of Labor liiton kokous hylkäsi
22 T Paulina		I. W. W. liiton esityksen soviet-
23 K Aadolf		tihallituksesta ja lausui tuom-
24 T Joh. Kast. p.		ionsa bolshevismista.
25 P Uuno	Ⓢ	21. Kesä alkaa, vuoden pisin
26 L Jeremias		päivä (kesäpäivän seisaus).
27 S 4 s. Kolm. p.		Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
28 M Leo	[Elviira	3 p. Jefferson Davisin syntymä-
29 T Pietari		päivä: Alabama, Florida, Geor-
30 K Päiviö		gia, Louisiana, Mississippi, E. Ca-
		rolina, Tennessee ja Texas.

Ilmat: 14 p. epätasaista. Viileät yöt ja aamut Tyynenmeren pohjoisissa osissa ja pohjoislännessä. **5-8 p. pilvistä.** Kostea ja epämieluisia ilmaa kaikkialla lännessä, etelässä ja idässä. **9-12 p. hiostavaa.** Kohoava lämpö painostaa ja hiostaa etelässä, länsietelässä ja itäisissä osissa. **13-16 p. myrskyistä.** Paikallisia pyörremyrskyjä Missouriissa, Kansassissa ja Iowassa. Harvinaisen ankaraa sadetta Arkansissa, Oklahomassa ja Missouriissa. **17-20 p. vaihtelevia ilmoja.** Epätasaista ja hyvin vaihtelevaa lännessä, keskiosissa ja idässä. **21-24 p. sadetta.** Sadetta ja tuulia pohjoislännen valtioissa. **25-27 p. viileää.** Usvaista ja kostea etelä- ja keskilännen valtioissa. **28-30 p. lämmitä.** Lämmön nousua Kalliovuoristoalueella ja lännen ja keskilännen valtioissa.

1 p:nä aurinko nousee 4:32, laskee 7:24.

30 p:nä aurinko nousee 4:31, laskee 7:35.

—AVATKAA TILI—
ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖSSÄ

lähettämällä dollarishekki suoraan pankille tai toimittamalla rahalahetus
 jonkun amerikalaisen pankin tai rahalahetysliikkeen kautta.

1 T Aaro		Muisto- ja merkkipäiviä.
2 P Linnea		1. 1848. Arvi Jännes syntyi.
3 L Arvo		2. 1919. Naisasianajaja, tohtori Anna Howard Shaw kuoli.
4 S 5 s. Kolm. p.	Ul-	4. 1776. Yhdysvaltain itsenäisyydenjulistus.
5 M Unto	[riikka	4. 1919. Saksan valtiopäivät hyväksyvät uuden valtiolipun, ja kauppalipuksi värit musta, punanen ja kullankeltainen, ja punanen.
6 T Esaias		4. 1919. Englannin alahuone hylkää lakiehdotuksen yleisestä naisten äänioikeudesta 100 äänellä 85 vastaan.
7 K Klaus		15. 1917. Yhdysvaltain ja Canadian Suomalaisen Sanomalehti-iltojen perustava kokous Chicagossa.
8 T Turo		25. 1919. Valittiin Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti.
9 P Iita		26. 1919. Suomen tasavallan ensimmäinen presidentti Ståhlberg astui virkaansa.
10 L Saima		Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
11 S 6 s. Kolm. p.	Eleo-	4 p. Itsenäisyyden julistuksen muistopäivä (Independence Day) kaikissa valtioissa.
12 M Herman	[noora	24 p. Uudisasukasten päivä: Utah.
13 T Joel		Juhlapäiviä Canadassa:
14 K Aliisa		1 p. Dominonpäivä: kaikissa maakunnissa ja territorioissa.
15 T Rauni		
16 P Reino		
17 L Ossian		
18 S 7 s. Kolm. p.		
19 M Saara	3) Fredrik	
20 T Margareeta		
21 K Johanna		
22 T Magdaleena		
23 P Olga		
24 L Kirsti		
25 S 8 s. Kolm. p.		
26 M Martta	[Jaakko	
27 T 7 unikekoa		
28 K Haakon		
29 T Olavi		
30 P Eriikka		
31 L Helena		

Ilmat: 1-3 p. helteistä. Kovaa kuumuutta ja helteistä yleensä. Näännyttävän kuumaa yleensä suurissa kaupungeissa. 4-7 p. epätasaista. Auringon paistetta ja sadekuuroja useinillä seuduilla lännessä, keskilännessä ja idässä. 8-11 p. myrskyistä. Rankkasateita kaikkialla pohjoisilännessä. 12-15 p. viileitä. Raittiita, viileitä öitä keskiosassa ja idässä. 16-19 p. kuumia ilmoja. Painostava kuumuus länsietelässä, keskilännessä. 20-23 p. ukkossateita. Myrskyvyöhyke Kalliovuoriston seuduilla ja sieltä itään päin aina Atlantin rannikolle asti. 24-27 p. tuulista. Tuulista ja myrskyäkin länsietelässä. 28-31 p. pilvistä. Pilvistä ja epätasaista länsietelän ja keskilännen valtioissa.

1 p.nä aurinko nousee 4:31, laskee 7:34.
31 p.nä aurinko nousee 4:55, laskee 7:17.

Pääkonttori
Helsingissä
ja 12
Haarakonttoria

ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖ

HYVITTÄÄ KOKKOA TALLETUKSISTA

6 kuukauden
irtisanomisella.

8 1/4 %

9 kuukauden
irtisanomisella.

8 3/4 %

1 S 9 s. Kolm. p. Maire	Muisto- ja merkkipäiviä.
2 M Holger	1. 1863. Jyväskylän seminaari avattiin. — Europan suurvaltain sota alkoi 1914.
3 T Maria	2. 1856. Sanomalehdenoimittaja J. W. Lähde syntyi Kärkölässä.
4 K Veera	3. 1901. Suomalaisia valtiopäivämiehiä kokoontuu Tukholmassa laittoman asevelvollisuuskuksunnan johdosta.
5 T Salme, Gurli	18. 1920. Yhdysvaltain naisille myönnettiin yleinen äänioikeus.
6 P Sikstus	18. 1919. Chicagossa perustettiin koko maailmaa käsittävä paperossien käyttöä vastustava seura.
7 L Lahja	21. 1919. Ministeri A. H. Saastamoinen oli ensikerran presidentti Wilsonin puheilla Washingtonissa, D. C.
8 S 3 Rukosp.	25. 1898. Ensimmäinen Amerikan suomalaisten sanomalehti miesten kokous.
9 M Natalia	26. 1920. Valtiosihteeri Colby allekirjoittaa 19 lisäyksen Yhdysvaltain perustuslakiin, joka myöntää naisille äänioikeuden.
10 T Lauri	
11 K Susanna	
12 T Klaara	
13 P Alfonso	
14 L Svea	
15 S 11 s. Kolm. p. Martta	
16 M Brynolf	
17 T Verner	
18 K Lemmitty	
19 T Maunu	
20 P Samuli	
21 L Sulho, Sven	
22 S 12 s. Kolm. p. Iivari	
23 M Signe	
24 T Pärttyli	
25 K Loviisa	
26 T Ilma	
27 P Rolf	
28 L Augustinus	
29 S 13 s. Kolm. p. Iines	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
30 M Eemil	1 p. Coloradon päivä: Colorado.
31 T Arvi	16 p. Benningtonin tappelun vuosipäivä: Vermont.

Ilmat: 1-3 p. sadekuuroja. Etelässä ja idässä paljon häiriötä ukkossateiden tähden. **4-7 p. viileäti.** Viileätä Kalliovuoristo valtioissa, pohjois- ja keskilännessä. **8-12 p. lämmintä.** Hyvin lämmintä Kalliovuoriston sisäosissa ja tasankovaltioissa. **13-16 p. myrskyistä.** Ankaria ukkosmyrskyjä etelävaltioissa, Ohiossa ja Pennsylvaniassa. **17-19 p. tuulista.** Kovia tuulia etelä- ja keskilännessä. **20-23 p. kuumaa.** Painostavan kuumaa ja näännyttävää kaikkialla idässä ja lännessä. Kuivaa Tyynenmeren rannikolla, Kalliovuoristoalueella, lännessä ja pohjoislänessä. **24-27 p. sadetta.** Tuulia, sadetta ja myrskyjä yleensä. **28-31 p. myrskyjiä.** Myrskyjä Iowassa, Minnesotassa ja Wisconsinissa.

1 p:nä aurinko nousee 4:57, laskee 7:16.
13 p:nä aurinko nousee 5:26, laskee 6:35.

Suomessa käydesänne kääntykää raha-asioissanne
ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖN

puoleen. Tuletie silloin saamaan ystävällisen vastaanoton ja asianne saa parhaan, asiantunteemukseen perustuvan huollon.

1 K Gottfrid 2 T Toora 3 P Serafiina 4 L Mooses	
5 S 14 s. Kolm. p. Mai- 6 M Sakari Inio 7 T Regina 8 K Taimi, Göta 9 T Evert 10 P Kaleva 11 L Aleksanteri	
12 S 15 s. Kolm. p. 13 M Jorma [Dagny 14 T Iida 15 K Runo 16 T Mielikki 17 P Elisabet 18 L Tyyne	
19 S 16 s. Kolm. p. 20 M Augusta 21 T Matteus 22 K Mauri 23 T Tekla 24 P Alvar 25 L Kullervo	
26 S 17 s. Kolm. p. Cyp- 27 M Kaino rianus 28 T Lennart 29 K Mikael 30 T Helge	

Muisto- ja merkkipäiviä.
 3. 1783. Yhdysvaltain itsenäisyys tunnustettiin.
 4. 1919. Itävallan eduskunta hyväksyi 97 äänellä 23 vastaan rauhansopimuksen.
 8. 1896. Suomi-opisto alkoi toimintansa.
 16. 1919. Presidentti allekirjoitti American Legion järjestön perustamista koskevan lain.
 17. 1787. Yhdysvaltain perustuslaki hyväksyttiin.
 18. 1863. Aleksanteri II avaa Suomen uudemman historian ensimmäiset valtiopäivät. — Suomen kadettikoulu lakkautettiin 1883.
 23. Syksy alkaa (syyspäivän tasaus).
 24. 1919. John D. Rockefeller lahjoitti 2 miljoonaa dollaria Baptisti lähetysseurakunnan johtokunnalle puutteenalaisten pappien avustamista varten.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
 6 p. Työnpäivä (Labor Day): kaikissa valtioissa.
 9 p. Sisäänkäyntipäivä (Admission Day) Californiassa.

Juhlapäiviä Canadassa:
 1 p. Työnpäivä (Labor Day): kaikissa maakunnissa ja territorioissa.

Ilmat: 1-4 p. vaihtelevia ilmoja. Lämpöisiä, hiostavia päiviä kaikkialla etelässä ja länsietelässä. **5-8 p. ukkos-ilmoja.** Hyvin sähköisiä ilmanvirtoja kaikkialla etelässä ja länsietelässä. **9-13 p. viileää.** Syksyä muistuttavia ilmoja useimmilla seuduilla pohjoislännessä, keskilännessä ja idässä. **14-17 p. riehuvaa säätä.** Hyvin tuulista säätä Meksikonlahden rannikkoseuduilla. **18-21 p. lämmintä.** Lämpöisiä syyskuun päiviä kaikkialla äärimmäisessä lännessä, keskilännessä ja idässä. **22-25 p. sateita.** Paikallisia sateita Illinoisissa, Indianassa, Ohiossa ja Virginiassa. **26-30 p. viileitä ilmoja.** Epätasaista ja sateista pohjoisessa Tyynenmeren rannikkoseuduilla. Viileitä öitä ja aamuja länsi- ja keski-osissa maata. Paikallisia huurteita kauempana pohjoisessa. Viileää keski-Atlantin valtioissa, jäätävää New Yorkissa ja Uuden Englannin valtioissa.

1 p:nä aurinko nousee 5:27, laskee 6:33.
 30 p:nä aurinko nousee 5:54, laskee 5:45.

ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖ

Pääoma ja vararahastot yli Smk. 15,000,000.00

HAARAKONTTORIT:

Turku, Tampere, Viipuri, Vaasa, Lahti, Hanko, Hämeenlinna, Kerava, Maanahamina, Tammisaari, Laihia, Degersby.

1 P Ragnar	
2 L Ludvik	
3 S Mikkelinp.	Eävald
4 M Frans	
5 T Inkeri	
6 K Bruuno	
7 T Birgitta	Ⓢ
8 P Hilja	
9 L Ilona	
10 S 4 Rukousp.	Jose-
11 M Otso, Björn	[fiina
12 T Valfrid	
13 K Ebba	
14 T Elsa	Ⓢ
15 P Helvi	
16 L Sirkka, Saga	
17 S 20 s. Kolm. p.	
18 M Luukas, Lucina	
19 T Uljas	
20 K Kasper	
21 T Birger	Ⓢ
22 P Irja	
23 L Severi	
24 S 21 s. Kolm. p.	
25 M Hilda	
26 T Amanda	
27 K Hellin	Ⓢ
28 T Simo	
29 P Alfred	
30 L Kustaava	
31 S 22 s. Kolm. p.	

Muisto- ja merkkipäiviä.

7. 1919. Italian kuningas vahvistaa rauhansopimuksen Saksan kanssa.

10. 1919. Allekirjoittaa Englannin kuningas rauhansopimuksen.

10. 1834. Aleksis Kivi syntyi.

12. 1810. Uno Cygnaeus, Suomen kansakoulujen isä, syntyi.

12. 1918. Hirvittävä metsäpalo Minnesotassa, jossa toistakymmentä kauppalaa paloi poroksi m. m. Cloquet, Moose Lake, Kettle River ja Automba, yli 1,000 ihmistä sai surmansa ja 15,000 ihmistä joutui kodittomiksi.

17. 1919. Hyväksyy Itävallan eduskunta rauhansopimuksen.

30. 1876. Kansanvalistusseura vahvistettiin. — Suurlakko alkoi Helsingissä 1905.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:

12 p. Columbus-päivä: Arkansas, California, Colorado, Delaware, Idaho, Illinois, Indiana, Kansas, Kentucky, Maryland, Massachusetts, Minnesota, Missouri, Montana, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Pennsylvania, Rhode Island, Texas, Vermont ja Washington.

31 p. Halloween-päivä.

Ilmat: 1-4 p. myrskyjä. Troopillinen myrskyvirtailu Floridan niemellä ja Atlantin eteläisillä tasanko-alueilla. Vaarallista purjehdukselle rannikkovesillä. **5-8 p. ilmat kylmenee.** Jäähdyttävää öitä ja aamuja Oklahomassa ja Kansassissa. **9-12 p. lauhkeaa.** Kaunista ja miellyttävää säätä äärimmäisessä lännessä, Kalliovuoristo alueella, lännessä ja pohjoisilännessä. **13-16 p. kuivaa.** Lämmintä kuin kesällä, punertavaa auringon paistetta ja savunsekaista ilmaa lännessä ja pohjoisilännessä. **17-19 p. myrskyistä.** Ankara myrskyvyöhyke liikehtii itään päin Kalliovuoristoilta pohjoisia ja keskivaltioita kohti. **20-23 p. viileitä ilmoja.** Kylmät yöt ja aamut kaikkialla pohjoisessa osassa. **24-27 p. sateita.** Pilvistä ja kuurosateita länsietelässä. **28-31 p. rajuilmoja.** Kuivaa, kylmää ja tuulista etelässä ja idässä.

1 p:nä aurinko nousee 5:56, laskee 5:43.

31 p:nä aurinko nousee 6:28, laskee 4:58.

⋮
ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖ
 Pääkonttori Helsingissä sekä 12 Haarakonttoria
TARJOAA TEILLE EDULLISEMMAT TALLETUSKOROT

Kaikki pankkiasianne Etelä Suomen Pankin kanssa
 voitte hoitaa postin kautta.

⋮

1 M Pyh. miest. p.		Muisto- ja merkkipäiviä.
2 T Topias		4. 1905. Marraskuun manifesti annettu.
3 K Erland		6. 1905. Suurlakko Suomessa päättyi.
4 T Hertta		8. 1739. Henrik Gabriel Porthan syntyi Viitasaarella. — Taiteilija Eero Järnefelt syntyi 1863.
5 P Malakias	☉	10. 1483. Martti Luther synt.
6 L Kustaa Aadolf		11. 1919. Väli rauhan allekirjoituspäivä.
7 S Pyh. miest. p. Eujen	[gen	13. 1917. Suomen "työväestön vallankumouksellinen hallinto" julisti alkavaksi suurlakon, joka on pidettävä vallankumouksen alkuna. Punakaartilaiset surmasivat ihmisiä ja rosvosivat omaisuutta.
8 M Aatos		15. 1883. Suomalais-ugrilainen seura perustettiin.
9 T Teodor		21. 1848. Suomalainen opera alkoi toimintansa.
10 K Martin Luther		25. 1920. Ter. McSwiney, Irannin itsenäisyystaistelija, kuoli 73 vrk. vapaaehtoisen nälkälakon aiheuttamana.
11 T Martti		28. Saksan keisari Wilhelm luopui kruunustaan.
12 P Konrad		
13 L Kristian	☽	Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
14 S 24 s. Kolm. p. Oihonna	[honna	11 p. Aselepopäivä.
15 M Leopold		25 p. Kiitospäivä (Thanksgiving Day): kaikissa valtioissa.
16 T Aarne		
17 K Eino		
18 T Maks		
19 P Aili	☺	
20 L Jalmari		
21 S Tuomiosunn. Hilma	[ma	
22 M Cecilia		
23 T Klemetti		
24 K Lempi		
25 T Katri		
26 P Dagmar		
27 L Hilikka		
28 S 1 s. Advent. Steen		
29 M Aimo		
30 T Antti		

Ilmat: 1-4 p. vaihtelevia ilmoja. Kirkas taivas ja tuulista säättä suurimmassa osassa Kalliovuoristo seutuja. **5-7 p. kauniita säättä.** Hyvin kauniita ilmoja pohjoislännessä ja pitkin Canadian raja-alueetta. **8-11 p. vaihtelevia ilmoja.** Myrskyjä ja rajuja ilmoja Tyynenmeren rannikko-alueella ja Kalliovuoristo valtioissa. **12-16 p. myrskyjä.** Lumisadetta, viimoja ylänpöuseuduilla pohjoislännessä. **17-20 p. sateita.** Myrskyvyöhyke liikehtii Meksikon lahdelta ja laajenee pohjoista kohti käsittäen melkein puolen Yhdysvaltojen pinta-alasta. **21-24 p. kylmää.** Äkillinen lämmön aleneminen, joka purevan tuulen kanssa muuttaa ilman melkein sietämättömän kylmäksi. **25-27 p. indianien kesä (Indian summer).** Kirkas taivas ja kaikkiällä miellyttävää ilmaa. **28-30 p. epätasaista säättä.** Uhkaavaa, synkkää ja pilvistä järvi-alueilla ja pohjoislännessä.

1 p:nä aurinko nousee 6:30, laskee 4:57.
30 p:nä aurinko nousee 7:04, laskee 4:34.

Rahanne kaksinkertaistuu noin kahdeksassa vuodessa kattuvalle talletustilille

ETELÄ SUOMEN PANKKI OSAKEYHTIÖSSÄ

nykyisen korkokannan mukaan kun korko liitetään pääomaan puoli vuosittain
JOKO OLETTIE AVANNEET TILIANNE?

1 K Oskari	
2 T Beata	
3 P Vellamo	
4 L Barbara	
5 S 2 s. Advent.	☉
6 M Niilo	
7 T Agaton	
8 K Kyllikki	
9 T Anna	
10 P Juudit	
11 L Taneli	
12 S 3 s. Advent.	☉
13 M Lucia	
14 T Jouko	
15 K Heimo	
16 T Adele	
17 P Raakel	
18 L Abraham	
19 S 4 s. Advent.	Iisak- [ki]
20 M Israel	
21 T Tuomas	
22 K Rafael	
23 T Aatami	
24 P Eeva	
25 L Joulupäivä	
26 S Tapaninp.	
27 M Joh. Evank.	☉
28 T Biatt. last. p.	
29 K Rauha, Frida	
30 T Taavetti	
31 P Sylvester	

Muisto- ja merkkipäiviä.
 2. 1813. Mathias Aleksanteri Castren syntyi.
 3. 1818. Illinois tuli valtioksi.
 6. 1919. Suomen itsenäisyyden päivä (lippupäivä).
 7. 1917. Yhdysvaltain kongressi päättää yhteisistunnossa sodan Itävalta-Unkaria vastaan.
 8. 1917. Englantilaiset valloittavat Jerusalemin.
 14. 1848. Vänrikki Stoolin Tarinain I osa ilmestyi.
 18. 1918. Mikko Skyttä, S. K. R. V. seuran esimies ja raittiusesitaistelija, kuoli.
 21. 1620. Amerikan "esi-isät" saapuivat "Mayflower"lla.
 22. Talvi alkaa (talvipäivän seisaus).
 29. 1883. Asetus suomen- ja ruotsinkielen virallisesta asemasta annettiin.
 31. 1872. Aleksis Kivi kuoli Tuusulassa.

Juhlapäiviä Yhdysvalloissa:
 25 p. Joulupäivä: kaikissa valtioissa.

Juhlapäiviä Canadassa:
 25. Joulupäivä: kaikissa maakunnissa ja territorioissa.

Ilmat: 1-4 p. kovia tuulia. Hyvin tuulista lännessä ja länsietelässä. **5-8 p. lumiryöppyjä.** Paljon tuulista ilmaa ja lumiryöppyjä ja viimoja lännessä, pohjoisessa ja idässä. **9-12 p. kylmää.** Lämpömittari alenee äärimmäisen lännen seuduilla, keski- ja pohjoislänessä. Jäätä ja maan jäätymistä useimmissa valtioissa pohjoiseen Texasista, Arkansasissa, Tennnessissa ja Caroliinassa. **13-17 p. leutoa.** Miellyttävää ja suojaista melkein kaikkialla idässä, etelässä ja keskilännessä. **18-22 p. myrskyjä.** Sadetta kaikissa valtioissa etelässä ja länsietelässä. **23-27 p. kaunista.** Kaunista, viehättävää ilmaa kaikkialla eteläisissä osissa. Kylmät yöt ja kirkkaat päivät Kalliovuoristo seuduilla ja pohjoislänessä. **28-31 p. lunta.** Viimoja ja lumimyrskyjä ulettuen aina pohjoiseen osaan Texasin valtiossa.

1 p:nä aurinko nousee 7:05, laskee 4:34.
 31 p:nä aurinko nousee 7:24, laskee 4:42.

Rauhallista
 Joulua
 ja
 Onnea
 Uudelle
 Vuodelle
 kaikille
 asiakkailleen
 toivottaa

**Etelä
 Suomen
 Pankki
 Osake-
 Yhtiö**

UUSI SIIRTOLAISUUSLAKI.

Heinäkuun 1 p. 1924 astui Yhdysvalloissa voimaan uusi siirtolaisuuslaki, joka rajoittaa siirtolaisten maahan pääsyn ja säännöstelee menettelytavat, joilla uusia siirtolaisia maihin lasketaan. Uusi laki ei kumoa vanhaa siirtolaisuutta koskevaa lakia, se on vain lisäys ja täydennys entiseen voimassaolevaan yleiseen siirtolaisuuslakiin.

Seuraavassa tehdään yleispiirteinen katsaus uuteen lakiin.

Siirtolaisuusviisumit

a. Jokaiselta Yhdysvaltoihin tulevalta siirtolaiselta vaaditaan siirtolaisuusviisumi, joka käsittää yhden kappaleen anomusta, jonka on viseerannut Amerikan konsuli. Tässä viisumissa selostetaan:

1. Siirtolaisen kansallisuus. 2. Kuuluuko quota-taikka ei-quota-siirtolaisiin; 3. Viisumin voimassaoloaika; 4. Kaikki muut siirtolaisuus- ja kansalaistuttamislakien täytäntöönpanoa koskevat erikoistiedot.

b. Siirtolaisen tulee hankkia konsulille kaksi valokuvansa, joista toinen kiinnitetään viisumiin.

c. Siirtolaisuusviisumin voimassaoloaika loppuu määrätyn ajan kuluttua, ollen se korkeintaan kuusi kuukautta.

d. Siirtolaiselta ei vaadita passin viseerausta, ainoastaan siirtolaisuusviisumi, mutta siirtolaisuusviisumin päivämäärä ja numero tulee merkitä passiin maksuttomasti.

e. Höyrylaivamanifestissa (lastiselityksessä) tulee olla mainittuna siirtolaisuusviisumin päivämäärä, antopaikka ja numero. Viisumi on luovutettava maihin nousupaikalla ja siihen on merkittävä saapumispäivä ja maihin nousupaikan nimi, jonka jälkeen se on lähetettävä työdeparlamentille.

f. Siirtolaisuusviisumia ei anneta, jos konsuli huomaa, että siirtolainen ei täytä siirtolaisuuslain vaatimuksia.

g. Siirtolaisuusviisumi ei ole takaus Yhdysvaltoihin pääsystä, jos siirtolainen ei täytä maihin nousupaikalla siirtolaisuuslain vaatimuksia.

h. Siirtolaisuusviisumista on maksu \$9.00.

Kutka ovat "siirtolaisia".

Nimityksellä "siirtolainen" tarkoitetaan kaikkia ulkomaalaisia, jotka jostain muusta maasta lähtevät Yhdysvaltoihin, paitsi:

1. Hallituksen viranomaisia, heidän perheitään, apulaisiaan, palvelijoitaan ja henkilökuuntaan kuuluvia; 2. Ulkomaalaisia, jotka ovat väliaikaisesti vierailulla taikka hetkellisellä liikematkalla; 3. Ulkomaalaisia, jotka matkustavat Yhdysvaltain lävitse; 4. Ulkomaalaisia, jotka ovat laillisesti päässeet Yhdysvaltoihin ja matkustavat johonkin muuhun osaan Yhdysvaltoja jonkun naapurimaan kautta; 5. Varsinaisia ulkomaalaisia merimiehiä, jotka saapuvat merimiehinä Yhdysvaltoihin ja pyrkivät väliaikaisesti maihin tarkoituksella jatkaa omaa ammattiansa; 6. Ulkomaalaisia, jotka ovat oikeutetut saapumaan maihin kauppa-asioissa nykyisten kauppa- ja laivaliikennesopimusten mukaan.

Nonquota (määrälukuun kuulumattomat) siirtolaiset.

a. Yhdysvalloissa asuvan maan kansalaisen alle 18 vuoden ikäiset naimattomat lapset ja vaimo, jos mies asuu Yhdysvalloissa silloin, kun siirtolaisuusviisumia aetaan.

b. Siirtolainen, joka on laillisesti päässyt Yhdysvaltoihin ja joka palaa väliaikaiselta vierailumatkalta ulkomailta.

c. Siirtolainen, joka on syntynyt Canadassa, Newfoundlandissa, Mexicossa, Cubassa, Haitilla, San Domingolla, Panaman kanava-alueella taikka Etelä-Amerikan maassa, ja hänen vaimonsa ja alle 18 vuoden ikäiset naimattomat lapsensa.

d. Siirtolainen, joka vähintään kaksi vuotta välittömästi ennen pääsylupaa anoessaan on ollut jonkun uskontosuunnan pappina, taikka kollegion, akademian, seminarin taikka yliopiston professori, jotka tänne tulevat jatkamaan omaa ammattiansa pappina taikka rikan maassa, ja hänen vaimonsa ja alle 18 vuoden ikäiset naimattomat lapsensa.

e. Vähintään 15 vuotta täyttänyt bona fide ylioppiilas, joka pyrkii Yhdysvaltoihin jatkamaan opintojaan jossakin hyväksi tunnetussa koulussa, kollegiossa, akademiassa, seminarissa taikka yliopistossa, jonka on hyväksynyt työsihteeri.

Kaikki muut, paitsi edellämainitut, ovat määrälukuun kuuluvia (quota) siirtolaisia.

Erikoisasemassa olevat määrälukuun kuuluvat siirtolaiset.

a. Kun siirtolaisuusviisumia annetaan, on etuoikeus myönnettävä seuraaville määrälukuun kuuluville siirtolaisille:

1. Kaksikymmentä yksi vuotta täyttäneen Yhdysvaltain kansalaisen alle 21 vuotta täyttäneelle naimattomalle lapselle, isälle, äidille ja puolisolle (miehelle ja vaimolle).

2. Määrälukuun kuuluvalla siirtolaisella, joka on tottunut maanviljelijä, hänen vaimonsa ja alle 16 vuoden ikäiset lapsensa (paitsi niistä maista, joiden määräluku on alle 300).

b. Etuoikeutta ei myönnetä enempää kuin 50 prosentille koko vuotuisesta määräluvusta kutakin kansallisuutta kohden.

Siirtolaisuusviisumin anominen.

a. Anomus siirtolaisuusviisumista on tehtävä kahdelta lomakkeella.

b. Siirtolaisuusviisumia anoessaan tulee sekä määrälukuun kuuluvien että siihen kuulumattomien tehdä selkoa m. m. seuraavista seikoista: on mainittava siirtolaisen täysi ja oikea nimi, ikä, sukupuoli, rotu, syntymäaika, asuntopaikat viimeisten viiden vuoden ajalla, ammatti, luku- ja kirjoitustaitoisuus, määräpaikka, minne aikoo mennä, henkilökohtaiset tuntomerkit, vanhempien taikka muiden asianomaisten sukulaisten nimet, syy Yhdysvaltoihin matkustamiseen, aikamäärä kuinka kauan aikoo viipyä Yhdysvalloissa, onko milloinkaan ollut vankilassa taikka köyhäinhuollossa, onko itse taikka ovatko vanhemmat milloinkaan olleet mielivikaisten parantolassa sekä muut henkilötuntemusta koskevat erityisseikat. Jos henkilö väittää olevansa määrälukuun kuulumaton siirtolainen on siitä erikoisesti syyt mainittava.

c. Siirtolaisen tulee sen lisäksi esittää kaksinainen henkilöluettelonsa (dossier), selostus vankilassa olostaan ja sotapalveluksestaan, jos sellaisia on, kaksinainen virallinen todistus syntymästään ja kaksinaiset viralliset todistukset kaikista muista seikoista, joita on sen maan hallituksen hallussa, jonka alamaisuuteen kuuluu.

d. Kun siirtolaisuusviisumia anotaan, tulee anojan vielä ilmoittaa kuuluuko hän mihinkään niistä eri-

koisluokista, joilta maihin pääsy Yhdysvalloissa kielletään yleisen siirtolaisuuslain mukaan.

e. Jos siirtolainen ei kykene todistamaan, ettei hän kuulu mihinkään niistä luokista, joilta Yhdysvaltoihin pääsy on kielletty, ja kumminkin väittää, ettei kuulu kiellettyihin luokkiin, tulee hänen anomuksessaan esittää syyt poikkeukseen.

f. Siirtolaisen tulee allekirjoittaa kumpikin anomuksensa konsuliviranomaisen edessä ja vanna se oikeaksi, jonka valan ottaa Yhdysvaltain konsuliviranomainen.

h. Yhden dollarin maksu on suoritettava jokaisesta anomuksesta, myöskin jäljennöksistä.

Siirtolaisuusviisumin antaminen sukulaisille.

a. Jos jokin siirtolainen väittää olevansa nonquota (määrälukuun kuulumaton) siirtolainen sukulaisuussuhteen perusteella Yhdysvaltain kansalaiselle taikka sukulaisuussuhteen perusteella olevansa etuoikeutetussa asemassa, ei konsuliviranomaisella ole oikeutta antaa hänelle siirtolaisuusviisumia taikka myöntää hänelle etuoikeutta ennen kuin on saanut siihen valtuuden työdepartementilta valtiosihteerin kautta.

b. Yhdysvaltain kansalainen, joka väittää, että siirtolainen on sukulainen ja siten oikeutettu pääsemään maahan määrälukuun kuulumattomana, taikka etuoikeutettuna siirtolaisena, tehköön siitä anomuksen siirtolaisuuden ylikomissionille, ilmoittaen m. m. anojan nimen ja osoitteen, kansalaisoikeutensa, työpaikkansa, sukulaisuussuhteensa siirtolaiselle ja viimeksi mainittun asuntopaikan, halunsa ja kykynsä ylläpitää siirtolaista, jos siihen esiintyy välttämättömyys, ettei hän joutuisi yhteiskunnan rasitukseksi.

c. Anomus on valallisesti vahvistettava, ja jos se tehdään ulkopuolella Yhdysvaltain rajoja, on vala tehtävä Yhdysvaltain konsuliviranomaisten edessä. Anomus voidaan samalla anomuskirjelmällä tehdä useamman kuin yhden puolesta.

d. Anomuksessa tulee olla kahden vastuunalaisen Yhdysvaltain kansalaisen takaus eli vahvistus.

e. Jos ylikomissioneri havaitsee, että anomuksessa esitetyt seikat ovat oikeita, ilmoittaa hän siitä työsihteerin myöntymyksellä valtiosihteerille, ja tämä valtuuttaa konsuliviranomaisen antamaan siirtolaisuusviisumin taikka myöntämään etuoikeuden.

Lupakirja saapua Yhdysvaltoihin väliaikaisen matkan jälkeen.

a. Jokainen siirtolainen, joka väliaikaisesti poistuu Yhdysvalloista, voi anoa ylikomissionerilta luvan palata takaisin Yhdysvaltoihin, ilmoittaen kuinka kauan aikoo viipyä ulkomailla ja syyn poismatkustamiseen.

b. Jos ylikomissioneri havaitsee, että ulkomaalainen on laillisesti tullut Yhdysvaltoihin ja että anoja pyytää takaisinpaluulupaa hyvässä tarkoituksessa, antaa hän paluuluvan, merkiten ajan, jonka lupa on voimassa, joka ei saa olla yhtä vuotta pitempi.

c. Pidennystä voidaan saada poissaololupaan kuusi kuukautta kerrallaan.

d. Kolmen dollarin maksu peritään luvan myöntämisestä ja sama summa jokaisesta poissaoloajan pidennysanomuksesta.

e. Sellaisella paluuluvalla ei ole muuta merkitystä uudelleen maahan pääsyyn nähden kuin se, että ulkomaalainen on palaamassa väliaikaiselta vierailumatkaltaan ulkomailta.

Rajoitusmäärä siirtolaisiin nähden.

a. Vuotuinen lukumäärä (quota) siirtolaisia, jotka ovat oikeutetut pääsemään Yhdysvaltoihin, on 2 prosenttia siitä lukumäärästä ulkomaalaisyntyisiä, mikä kustakin kansallisuudesta asui Yhdysvalloissa vuoden 1890 sensuksen mukaan, mutta alin määrä kustakin kansallisuudesta on 100.

b. Kunakin tilivuotena annetaan siirtolaisille kustakin kansallisuudesta: 1. ainoastaan se määrä siirtolaisuusviisumeja kuin määräluku kansallisuutta kohden osoittaa; 2. kunakin kalenterikuukautena myönnetään ainoastaan 10 prosenttia siirtolaisuusviisumeja niiden kokonaisuusmäärästä vuotta kohden.

Siirtolaisuusmäärä kutakin kansallisuutta kohden heinäkuun 1 päivän jälkeen 1927.

Heinäkuun 1 päivästä alkaen 1927 tulee vuotuinen määrä siirtolaisia kutakin kansallisuutta kohden olemaan sama luku, mikä on 150,000:een samassa suhteessa kuin kyseessä olevan kansallisuuden Yhdysvalloissa asuvien henkilöiden suhde on Yhdysvaltain asukasten kokonaislukumäärään vuoden 1920 sensuksen mukaan, ei kumminkaan vähempää kuin 100 kutakin kansallisuutta kohden.

Tuon suhteen säätävät valtiosihtööri, kauppasihtööri ja työsihtööri sensustoimiston avustuksella. Presidentti julkaisee sitten määräluvun kutakin eri kansallisuutta kohden.

Kansallisuus.

Kansallisuus siirtolaisiin nähden määritellään syntymämaan mukaan, pitäen siirtomaita, alusmaita ja itsehallitsevia alueita erityisinä maina, jos niistä oli erityinen sensusmerkintä Yhdysvalloissa v. 1890, paitsi:

1. Että alaikäinen alle 21 vuoden, joka ei ole syntynyt Yhdysvalloissa, ja jota seuraa vanhempi mukana, luetaan sen maan kansallisuuteen, mihin kansallisuuteen mukana seuraava vanhin kuuluu. Jos molemmat vanhemmat seuraavat mukana, on alaikäisen kansallisuus sama kuin isän.

2. Jos vaimo on eri kansallisuutta kuin mies ja vaimon syntymämaan määräluku on täysi, voidaan vaimo laskea kuuluvaksi samaan kansallisuuteen kuin mies ja saada siirtolaisuusviisumin, jos mies on sellaisen oikeutettu saamaan ja jos vaimo seuraa miestänsä Yhdysvaltoihin. Jos siirtolainen on syntynyt Yhdysvalloissa ja on menettänyt täällä kansalaisoikeutensa, luetaan hän sen maan kansallisuuteen, jonka alainen hän on; mutta jos hän ei ole minkään maan alainen, silloin luetaan hän siihen maahan kuuluvaksi, mistä hän tänne saapuu.

Maihin pääsymahdollisuus Yhdysvalloissa.

a. Ainoastaan sellaiset siirtolaiset pääsevät täällä maihin: 1) joilla on umpeenkulumaton siirtolaisuusviisumi, taikka jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun mukana seuraavalle vanhemmalle annettiin siirtolaisuusviisumi; 2) jotka ovat sitä kansallisuutta, miksi heidät siirtolaisuusviisumissa on merkitty; 3) jos he ovat nonquota siirtolaisia, kuten viisumissa on merkitty; 4) jos he täyttävät siirtolaislain määräykset.

b. Siirtolaiset, jotka ovat laillisesti päässeet Yhdysvaltoihin, voidaan laskea Yhdysvaltoihin väliaikaiselta vierailumatkalta palatessaan ilman siirtolaisuusviisumia.

c. Siirtolaista, joka ei ole mahdollinen pääsemään Yhdysvaltain kansalaiseksi, ei lasketa maihin, ellei hän

1. Kuulu määrälukuun kuulumattomiin siirtolaisiin, ollen a) siirtolainen, joka on aikaisemmin laillisesti

pääsyt maahan ja palaa väliaikaiselta vierailumatkalta, b) ellei hän ole jonkun uskontosuunnan pappi taikka professori, jollaisista on edellämainittu ja jotka saapuvat tänne harjoittamaan omaa ammattiansa, myöskin sellaisten vaimot ja alaikäiset lapset, c) ellei hän ole ylioppilas, joka saapuu tänne lukujansa jatkamään, kuten aikaisemmin tässä selostuksessa on mainittu.

2. Sellaisen siirtolaisen vaimo taikka alaikäinen naimaton lapsi, joka pääsee tänne edellä olevan kohdan b-sääöksen mukaan.

Maasta poislähtettäminen.

Jokainen ulkomaalainen, joka huomataan maahan tulleeksi ilman oikeutettua pääsylvupaa taikka viipyneen täällä pitemmän aikaa kuin on sallittua tämän lain mukaan, lähetetään takaisin lähtömaahansa.

Luvatonta on kulettaa tähän maahan ulkomaalaista, jonka siirtolaisuusviisumi on kulunut umpeen, taikka ulkomaalaista, joka on quota-siirtolainen, mutta omaa nonquota siirtolaisen viisumin. Sakko tällaisesta kuletuksesta jokaista sillä tavalla kuletettua siirtolaista kohden on 1,000 dollaria sekä lisäksi sama summa, minkä siirtolainen on matkaa varten maksanut. Tämä koskee laivayhtiöitä, agenteja ja muita henkilöitä, jotka kuletuksen ovat toimeenpanneet.

Ulkomaalaiset merimiehet.

Ulkomaalaista merimiestä, jolla ei tämän lain mukaan ole pääsymahdollisuutta maahan ja joka saapuu johonkin maan satamaan, ei lasketa maihin, paitsi lääkäriapua saamaan ja työsihteerin määräyksestä siksi kuin on päätetty hänen lopullisesta poislähtettämisestään.

Jokainen henkilö, joka hankkii väärän siirtolaisuusviisumin taikka toimittaa sellaisen toiselle taikka väheellisesti esittää itsestään tietoja viisumiin, joutuu lain mukaan rangaistavaksi.

Nykyinen määräluku on voimassa kesäkuun 30 päivään 1927, josta lähtien uusi pysyväinen määräluku lasketaan 11 pykälän mukaan, josta edellä on tehty selkoa.

Takaisinpaluulupa vierailumatkalta.

Uusi siirtolaisuuslaki säättää, että Yhdysvalloissa varsinaisesti asuva siirtolainen, joka ei ole vielä maan

kansalainen, voi tehdä vierailumatkan kotimaahansa ja saada erityisen takaisinpaluuluvan, jos on laillisesti saapunut maahan. Lupa pyydetään siirtolaisuuden ylikomissionerilta Washingtonista. On hankittava lomake "Application to Reenter the United States", joka saadaan Washingtonista suoraan taikka pilettitoimistoilta. Se on täytettävä, liitettävä mukaan kaksi passivalkuvaa ja \$3.00 Moneyorderi. Kun takaisinpaluuluvan hankkii, on henkilö oikeutettu palaamaan maahan uudelleen määrälukuun kuulumattomana siirtolaisena. Kun tällainen paluulupa saadaan, vältetään kaikki mahdolliset hankaluudet maahan uudelleen tullen suhteen. Laillisesti maahan tulleet voi siten turvata takaisinpaluun, että hankkii ennen lähtöänsä luvan saapua uudelleen tähän maahan.

YHDYSVALTAIN PERINTÖLAKI.

Selitämme tässä lyhyesti muutamia tärkeimpiä perinnönjakoa koskevia määräyksiä Yhdysvalloissa. Sekä miehen että naisen jälkeenjättämän omaisuuden suhteen on olemassa erityisiä määräyksiä, huomioon ottaen että hautauskustannukset ovat aina ensin päällä poisvedettävät.

I

Kaikissa valtioissa perivät vainajan lapset tahi heidän jälkeläisensä koko omaisuuden, jollei leski ole elossa. Kukin lapsista saa yhtä suuren osan ja monessa valtioissa perivät lasten jälkeläiset vanhempiensa osan, paitsi siinä tapauksessa että elossa olevia lapsia ei ole ja ainoastaan lastenlapsia elää, jotka silloin kaikki saavat yhtä suuren osan perinnöstä, katsomatta lainkaan siihen mitä he olisivat tulleet saamaan jakaessaan vanhemmillensa langenneen perintöosuuden. Valaisemme asiaa esimerkin avulla: vainajalla, joka oli leski, oli ollut kaksi lasta, Mikko ja Matti, jotka ovat kuolleet. Mikko oli jättänyt jälkeensä yhden lapsen ja Matti viisi lasta, ja näille kuolulle lapselle annetaan nyt kullekin yhtä suuri osa vainajan omaisuudesta.

Edelläolevasta lainsäädännöstä eroaa Louisianan valtion perintölaki kokonaan, nojautuen se ranskalaiseen lainsäädäntöön, kun toisissa valtioissa sitävastoin lait perustuvat englantilaiseen oikeusperiaatteeseen.

Samoin on Indianan perintölaki tästä eroava monimutkaisen kokoonpanonsa tähden.

II

Jos vainajalta jää vain leski eikä yhtään lasta, perii leski koko omaisuuden seuraavissa valtioissa: Alabamassa, Arizonassa, Coloradossa, Floridassa, Georgiassa, Illinoisissa, Kansasissa, Minnesotassa, Mississippissä, New Jerseyssä, New Mexicossa, Ohiossa, Oregonissa, Tennesseessä, Texasissa, Washingtonissa, West Virginiassa ja Wisconsinissa.

Leski perii puolet ja toinen puoli jaetaan lasten ja toisten perillisten kesken seuraavissa valtioissa: Arkansasissa, Californiassa, Delawaressa, District of Columbiassa, Idahossa, Iowassa, Kentuckyssa, Mainessa, Marylandissa, Missouriissa, Montanassa, Nebraskassa, Nevadassa, North Carolinassa, Oklahomassa, Rhode Islandissa, South Carolinassa, South Dakotassa ja Virginiassa.

Massachusettsissa, North Dakotassa, Pennsylvaniassa ja Utahissa saa leski ensin päältä \$5,000 ja sitten puolet jällellä olevasta omaisuudesta.

Connecticutissa ja Vermontissa perii leski \$2,000 sekä puolet lopusta.

New Yorkin valtiossa perii leski puolet, jos vainajan isä on elossa; muussa tapauksessa puolet ja lisäksi \$2,000.

New Hampshiresa perii leski \$1,500, ja jos omaisuutta on yli \$3,000, puolet lopusta.

Wyomingissa perii leski koko omaisuuden \$10,000 asti sekä kolme neljännestä lopusta.

Michiganissa perii leski \$3,000 ja puolet lopusta.

III

Jos vainaja jättää jälkeensä lesken sekä lapsia eli lastenlapsia, perii leski kolmannen osan ja lapsille jaetaan loput seuraavissa valtioissa: Arizonassa, Arkansasissa, Connecticutissa, Delawaressa, District of Columbiassa, Illinoisissa, Iowassa, Mainessa, Marylandissa, Massachusettsissa, Minnesotassa, New Hampshiresa, New Jerseyssä, New Yorkissa, Ohiossa (puolet jos omaisuutta on vähemmän kuin \$400), Pennsylvaniassa, Rhode Islandissa, South Carolinassa, Texasissa, Vermontissa, Virginiassa ja West Virginiassa.

Jos jälkeen jää leski vain yhden lapsen kanssa, jae-

taan perintö tasan lesken ja lapsen kesken, vaan jos jää leski ja useampia lapsia tahi lastenlapsia, perii leski ainoastaan kolmannen osan seuraavissa valtioissa: Californiassa, Floridassa, Idahossa, Michiganissa, Montanassa, Nevadassa, North Dakotassa, South Dakotassa ja Utahissa.

Leski perii puolet ja lapset toisen puolen Coloradossa, Kansasissa, Kentuckyssa, Oregonissa, Washingtonissa ja Wyomingissa.

Leski ja kukin lapsista saavat yhtä suuren osan Mississippissä, Missouriissa, Tennesseessä ja Wisconsinissa.

IV

Jos vainajalta ei jää puolisoa, lapsia eikä lastenlapsia, perivät vainajan vanhemmat omaisuuden, kumpikin yhtä paljon, seuraavissa valtioissa: Alabamassa, Arizonassa, Californiassa, Connecticutissa, Idahossa, Iowassa, Kansasissa, Kentuckyssa, Mainessa, Massachusettsissa, Michiganissa, Minnesotassa, Montanassa, Nebraskassa, New Hampshiresa, Oklahomassa, Pennsylvaniassa, Texasissa, Utahissa, Vermontissa, Washingtonissa, Wisconsinissa ja Wyomingissa. Jos ainoastaan yksi vainajan vanhemmista elää, perii tämä koko omaisuuden edellämainituissa valtioissa, lukuunottamatta Alabamaa, Arizonaa, Mainea ja Texasia, joissa elossa oleva isä tahi äiti perii puolet ja vainajan veljet ja sisaret eli heidän jälkeläisensä toisen puolen. Ellei kumpikaan vainajan vanhemmista ole elossa, perivät vainajan veljet ja sisaret koko omaisuuden yllämainituissa valtioissa.

Seuraavissa valtioissa on isä, jos tämä elää, ainoa perillinen; jos isä on kuollut, perivät äiti, veljet ja sisaret tahi heidän jälkeläisensä yhtä suuren osan kukin; jos kumpikin vanhemmista ovat kuolleet, ovat vainajan veljet ja sisaret tahi heidän jälkeläisensä ainoat perilliset: Floridassa, Marylandissa, New Jerseyssä, New Yorkissa, North Carolinassa, Oregonissa, Rhode Islandissa, South Dakotassa, Tennesseessä, Virginiassa ja West Virginiassa.

Isä on ainoa perijä ja jos tämä on kuollut, äiti ainoa perijä; jos molemmat ovat kuolleet, ovat vainajan veljet ja sisaret tahi heidän jälkeläisensä ainoat perilliset, seuraavissa valtioissa: Arkansasissa, Coloradossa, District of Columbiassa, Nevadassa ja North Dakotassa.

Vanhemmat ja lapset jakavat perinnön tasan keskenään Georgiassa, Illinoisissa, Mississippissä, Missouriissa ja South Carolinassa.

Delawaressa ja Ohiossa ovat vanhemmat perillisiä vain siinä tapauksessa että vainajalta ei jää veljiä eikä sisaria tahi heidän jälkeläisiään.

V

Seuraavissa valtioissa eroaa naiseen naisen jälkeenjättämän omaisuuden jako miehen jälkeenjättämän omaisuuden jaosta:

Delawaressa, District of Columbiassa, New Jerseysä, North Carolinassa, Rhode Islandissa ja Virginiassa on mies ainoa perillinen, vaikka lapsiakin olisi.

New Yorkin valtiossa perii mies vaimonsa omaisuuden, ellei lapsia ole.

Floridassa, Georgiassa ja Pennsylvaniassa on mies ainoa perillinen, ellei lapsia eli heidän jälkeläisiään löydy. Jos lapsia on, jaetaan omaisuus tasan miehen ja lasten kesken.

Ohiossa perii mies vaimonsa koko omaisuuden. Jos on lapsia eli niiden jälkeläisiä, lankeaa perintö sensijaan niille.

Alabamassa perii mies puolet ja lapset eli niiden jälkeläiset toisen puolen.

AMERIKALAISET MITAT JA PAINOT.

Tavalliset painomitat

27 ¼ Grain'ia	-----	1 Dram
16 Dram'ia	-----	1 Ounce
16 Ounce	-----	1 Pound
100 Poud'ia	-----	1 Centiweight
2000 Pound'ia	-----	1 Ton (Short)
2240 Pound'ia	-----	1 Ton (Long)

Pituusmitat

12 Inch'ia	-----	1 Foot
3 Foot'ia	-----	1 Yard
5 ½ Yard'ia	-----	1 Rod
40 Rod'ia	-----	1 Furlong
8 Furlong'ia	-----	1 Mile
3 Mile'a	-----	1 League

Sekalaisia mittoja

4 Inch'ia	-----	1 Hand
18 Inch'ia	-----	1 Cubit
21.8 Inch'ia	-----	1 Milit. Pace (askel)

Kuivien aineitten mitat

2 Pint'ia	-----	1 Quart
8 Quart'ia	-----	1 Peck
4 Peck'ia	-----	1 Bushel

Nesteiden mitat

4 Gill'ia	-----	1 Pint
2 Pint'ia	-----	1 Quart
4 Quart'ia	-----	1 Gallon
31 ½ Gallon'ia	-----	1 Barrel
2 Barrel'ia	-----	1 Hogshead

Maanmittarin mitat

7.92 Inch'ia	-----	1 Link
25 Link'ia	-----	1 Rod
4 Rod'ia	-----	1 Chain
160 Neliö-rod'ia	-----	1 Acre
640 Acrea	-----	1 Neliö-mile, Section
36 Neliö-milea	-----	1 Township

KANSALAIKSEUS YHDYSVALLOISSA.

Ulkomaalaiset, jotka ovat täyttäneet 18 vuotta, kiinalaisia ja muita värillisiin ihmisrotuihin kuuluvia lukuunottamatta, voivat päästä Yhdysvaltain kansalaisiksi seuraavalla tavalla:

Kansalaiseksi pyrkijä jättää asianomaiselle oikeusistuimelle anomuksen, että hän haluaa päästä Yhdysvaltain kansalaiseksi. Anomuksessa ilmoitetaan anojan täydellinen nimi, ikä ja ammatti sekä myös milloin hän on tähän maahan tullut ja mihin paikkaan. Hän valallisesti vakuuttaa, että hänen aikomuksensa on ruveta Yhdysvaltain kansalaiseksi ja että hän luopuu ulkomaisen vallan alamaisuudesta. Tämän n.k. "ensimmäisen paperin" voi saada kohta maahan tultua.

Vähintään kaksi vuotta tämän ensimmäisen anomuksen jälkeen ja enintään seitsemän vuoden sisällä on kansalaiseksi pyrkijän anottava n. k. "toista paperia". Hänen on silloin pitänyt olla Yhdysvalloissa viisi vuotta. Anomus jätetään asianomaiselle oikeusis-

tuimelle siinä piirikunnassa, missä hän asuu ja missä hänen on täytynyt asua vähintään vuoden ajan ennen anomuksen tekemistä. Tämän anomuksen allekirjoittaa kansalaiseksi pyrkijä ja tulee siinä olla hänen täydellinen nimensä, asuinpaikkansa, ammattinsa, syntymäpaikkansa ja -aikansa, mistä hän on tullut tähän maahan sekä milloin hän tuli Yhdysvaltoihin ja mihin paikkaan. Jos hän on naimisissa, tulee hänen anomuksessa ilmoittaa vaimonsa nimi, hänen syntymäpaikkansa ja nykyinen asuntonsa. Jos anojalla on lapsia, on hänen ilmoitettava niiden nimet, syntymäajat ja nykyiset olinpaikat. Anomuksessa tulee lisäksi vielä olla selostus, että anoja ei vastusta eli kiellä järjestettyä hallitusmuotoa eikä kuulu mihinkään järjestettyä hallitusmuotoa vastustavaan yhdistykseen, että hän ei ole polygamisti (moniaviainen) eikä suosi moniavioisuutta ja että hänen aikomuksensa on ruveta Yhdysvaltain kansalaiseksi ja asua vakituisesti täällä. Lopuksi tulee anojan valallisesti vakuuttaa luopuvansa uskollisuudesta entistä hallitustansa kohtaan.

Anomuksen täytyy vahvistaa kaksi todistajaa, jotka ovat Yhdysvaltain kansalaisia ja tuntevat anojan persoonallisesti. Anoja ei saa kansalaispaperiaan ulos ennenkuin 90 päivää on kullunut anomuksen tekemisestä. Hän saa silloin kutsun saapua määrätynä päivänä asianomaiseen oikeuteen todistajainsa kanssa, jolloin oikeus tiedustelee hänen entisyyttään ja hänen lain vaatimaa kelpoisuuttaan päästäkseen maan kansalaiseksi. Oikeustutkinnossa kysellään häneltä Yhdysvaltain hallitusmuodosta, sen tärkeimmistä historiallisista tapahtumista y. m. (Yleisimmät näistä kysymyksistä ovat kysymysten ja vastausten muodossa suomen- ja englanninkielellä saatavina useimmissa kirjakaupoissa Yhdysvalloissa.)

Kansalaiseksi pyrkijältä vaaditaan englanninkielen taito. Poikkeuksina tästä ovat henkilöt, jotka ovat ruumiillisesti tähän kykenemättömät, sekä henkilöt, jotka hakevat "homesteadia" Yhdysvalloissa.

Ulkomaalaisista vanhemmista tässä maassa syntyneet lapset ovat Yhdysvaltain kansalaisia.

Ulkomaalaisten lapset, jotka syntyvät laivalla, ovat sen maan alamaiset mihin laiva kuuluu, vaikka laiva sattuisi olemaan Yhdysvaltain vesistöilläkin lapsen syntyessä.

Yhdysvaltain rajain ulkopuolella syntyneet lapset ovat maan kansalaisia, jos vanhemmat ovat kansalaisia heidän syntyessään, mutta perinnöllinen kansalaisoikeus ei seuraa heitä jos heidän vanhempansa eivät milloinkaan ole asuneet Yhdysvalloissa.

Yhdysvalloissa syntyneet ulkomaalaisten vanhempain lapset saavat itse valita sen maan kansalaisuuden minkä haluavat, päästyänsä lailliseen ikään.

Kansalaistuttamislaki koskee niinhyvin naisia kuin miesten. Jos on menettänyt kansalaisoikeutensa Amerikassa avioliittoon menon kautta ulkomaalaisen kanssa, voi miehinkin.

Kun kansalaistutettu (naturalized) kansalainen on asunut kaksi vuotta siinä maassa, josta hän on lähtöisin, eli viisi vuotta jossain muualla ulkomaalla, pidetään hän kansalaisoikeutensa menettäneenä. Tämän voi kuitenkin ehkäistä ilmoittamalla syyt ulkomaalla viipymiseen joko asianomaisille kotimaisille virastoille tai lähimmälle Yhdysvaltain konsulaatille.

Avioliitossa olevien naisten kansalaistuminen ja kansalaisoikeudet.

Syysk. 22 p. 1922 vahvistetun uuden lain mukaan joutuvat naiset kansalaistumiseen nähden samaan asemaan kuin miehet. Tästä lähtien ei kukaan ulkomaalainen nainen saa Amerikan kansalaisoikeuksia sen kautta, että hän menee avioliittoon Amerikan kansalaisen kanssa taikka että hänen miehensä hankkii itselleen Amerikan kansalaisoikeudet, eikä kukaan nainen, joka on Amerikan kansalainen, menetä tätä kansalaisoikeuttaan sen kautta, että hän menee avioliittoon ulkomaalaisen kanssa.

Uusi laki ei vaikuta millään tavalla niiden naisten kansalaisoikeuksiin, jotka on saatu ennen tämän uuden lain voimaantumista.

Jos suomalainen mies naturalisoimisen kautta hankkii itselleen Amerikan kansalaisoikeudet, pysyy hänen vaimonsa edelleenkin Suomen kansalaisoikeuksiinsa nähden suomalaisena. Jos vaimo haluaa päästä Amerikan kansalaiseksi, täytyy hänen itse hankkia nuo oikeudet naturalisoimisen kautta samalla tavalla kuin miehensäkin, paitsi että häneltä ei vaadita kansalaiseksi pyrkimisen ilmoittautumista, kuten mieheltään vaadittiin, ja sen lisäksi hänen ei ole tarvinnut asua

Yhdysvalloissa muuta kuin yksi vuosi ennen kansalaiseksi pääsemisen anomustaan.

Tämän lisäksi myöntää uusi laki ulkomaalaiselle avioliitossa olevalle naiselle oikeuden päästä Yhdysvaltain kansalaiseksi naturalisoimisen kautta, vaikka hänen miehensä ei olekaan Amerikan kansalainen, ja kieltäytyy taikka laiminlyö tulla naturaliseeratuksi kansalaiseksi. Siinä tapauksessa täytyy vaimon täyttää kaikki kansalaistumista koskevat asetukset ja vaatimukset, myöskin tehdä ilmoitus kansalaiseksi pyrkimisen aikomuksesta ja olla maassa asuneen yhtämittaisesti viisi vuotta, ennen kun voi anoa toisia papereita. Mutta yksikään nainen, jonka mies ei voisi päästä Yhdysvaltain kansalaiseksi, ei voi saada kansalaispapereita, esimerkiksi japanilainen ei pääse Yhdysvaltain kansalaiseksi.

Uusi laki ei koske lasten kansalaisoikeuksiin. Missä tulee kysymykseen lapsen kansalaisuus vanhempiensa kansalaisuuden perusteella, otetaan huomioon isän kansalaisuus eikä äidin, jos kumpikin on eri maan kansalainen. Kaikki Yhdysvalloissa syntyneet lapset ovat kumminkin Amerikan kansalaisia, vaikka isät eivät olisikaan maan kansalaisia.

Tämä uusi laki myöskin säättää, että jos nainen, joka on Amerikan kansalainen, menee avioliittoon ulkomaalaisen kanssa, ei hän menetä kansalaisoikeuttaan (paitsi jos mies ei ole kelvollinen pääsemään Amerikan kansalaiseksi), ellei vaimo itse luovu kansalaisuudestaan laillisesti oikeuden edessä. Kumminkin jos hän menee ulkomaalaisen kanssa avioliittoon ja asuu yhtämittaisesti kaksi vuotta siinä maassa, minä alamaainen miehensä on, taikka jossain muussa maassa yhtämittaisesti viisi vuotta, niin edellytetään hänen luopuneen Amerikan kansalaisuudestaan. Jokainen nainen, joka ennen tämän lain voimaan astu päästä uudelleen kansalaiseksi tavallisen naturalisoimisen kautta, paitsi että häneltä ei vaadita ilmoituksen tekoa aikomuksesta pyrkiä kansalaiseksi ja että häneltä ei vaadita muuta kuin yhden vuoden asumisen aika Amerikassa ennen kansalaisoikeuksien anomista.

On varsin tärkeätä jokaiselle, joka aikoo tähän maahan asettua, hakea itsellensä kansalaisoikeus. Lukuunottamatta yksinomaan kansalaisilla olevaa äänioikeutta, on siitä lukuisia muitakin etuja.

Yhdysvaltain kansalaisten kanssa naimisissa olevain naisten Suomeen pääsy.

Yhdysvalloissa nykyään voimassa olevan lain mukaan eivät m. m. ne Suomen naispuoliset kansalaiset, jotka syyskuun 22 päivän 1922 jälkeen ovat menneet tai menevät naimisiin Yhdysvaltain kansalaisten kanssa, vielä tällä saavuta Yhdysvaltain kansalaisuutta. Toiselta puolen taas sellaiset naiset tämän kautta menettävät Suomen kansalaisuutensa. Näin ollen eivät tässä asemassa olevat naiset ole saaneet passia Amerikan eikä Suomen viranomaisilta eivätkä he siis ole voineet päästä täältä Suomeen matkustamaan.

Tästä johtuneen hankaluuden poistamiseksi on Suomessa elokuun 3 päivänä 1923 julkaistu asetus, koskevat Yhdysvaltain kansalaisten kanssa syyskuun 22 päivän 1922 jälkeen naimisiin menneitten entisten Suomen naispuolisten kansalaisten Suomeen matkustamisen helpottamista.

Tämän mukaan oikeutetaan tällaiset naiset, jotka eivät ole saavuttaneet Yhdysvaltain kansalaisuutta, Suomeen saapueessaan passin asemasta esittämään asianomaisen viranomaisen antaman henkilösiystodistuksen.

Sitä on anottava kirjallisesti ja anomuksen oheen liitettävä neljä valokuvaa, vihkitodistus, selvitys, että mies on Yhdysvaltain kansalainen sekä että hakija naimisiin mennessä oli Suomen kansalainen.

Anomuskaavakkeet ja lähempiä ohjeita saa Suomen Pääkonsulinvirastolta, osoite 5 State Street, New York City, N. Y.

KNKA ON ÄÄNIKELPOINEN YHDYSVALLOISSA.

Perustuslain 14:sta muutospykälän mukaan on jokaisella maassa syntyneellä tahi kansalaiseksi hyväksytyllä, 21 vuotta täyttäneellä mieshenkilöllä, täällä asuessaan, oikeus äänestää. Joku vuosi sitten tehtiin tähän pykälään sellainen korjaus, että siitä poistettiin sana mies, joten siis naisetkin saivat oikeuden äänestää.

Henkilöt, jotka ovat syntyneet ulkomaalla, ovat Yhdysvaltain kansalaisia, jos heidän vanhempansa olivat kansalaisia heidän syntyessään.

Jos ulkomaalla syntynyt ja Yhdysvaltain kansalaiseksi hyväksytty henkilö menee takaisin siihen maahan, josta hän lähti ja jonka kansalainen hän oli Yhdysvaltioihin tullessaan, ja asuu siinä entisessä kotimaassaan kaksi vuotta, menettää hän saamansa kansalaisoikeudet. Samoin käy, jos hän Yhdysvalloista menee johonkin muuhun ulkovaltakuntaan ja on siellä viisi vuotta. Jos asianomainen henkilö haluaa säilyttää kansalaisoikeutensa ollessaan poissa Yhdysvalloista, on hänen ennen edellämainittujen vuosien loppuun kulumista esitettävä asiansa Yhdysvaltain konsultille siinä maassa, missä hän vielä haluaa viipyä, jolloin hänen lupaansa oleskella ulkomailla voidaan pidentää. Suomeen matkustavien Yhdysvaltain kansalaisiksi ruvenneiden henkilöiden on otettava tämä säädös tarkasti huomioon, jos aikovat kotimaassa jonkun aikaa oltuansa tulla tänne takaisin, sillä ulkomaalaisten maahan tulolle pannaan nykyään kaikenlaisia esteitä ja rajoituksia, jotavastoin maan kansalaisella on aina esteetön sisäänpääsy.

Ylimalkaisesti sanoen on kaikilla maan kansalaisilla oikeus äänestää, mutta kullakin eri valtiolla on erityisiä vaatimuksia ja rajoituksia kansalaistensa äänestyskelpoisuuteen nähden. Tilan ahtauden vuoksi esitetään tässä ainoastaan yleisimmät.

Kansalaisen on täytynyt asua vähintään kaksi vuotta ennen äänestystä siinä valtiossa, missä aikoo äänestää, seuraavissa valtioissa: Alabamassa, Louisianassa, Mississippissä, North Carolinassa, Rhode Islandissa, South Carolinassa ja Virginiassa. Useassa näistä vielä vaaditaan, että on asunut samassa kauntissa ainakin vuoden ajan. Yhden vuoden oleskelu valtiossa riittää Arizonassa, Arkansasissa, Californiassa, Coloradossa, Connecticutissa, Delawaressa, Floridassa, Georgiassa, Illinoisissa, Kentuckyssa, Marylandissa, Massachusettsissa, Missouriissa, Montanassa, New Jerseyssä, New Mexicossa, New Yorkissa, North Dakotassa, Ohiossa, Oklahomassa, Pennsylvaniassa, Tennesseeessä, Texasissa, Utahissa, Vermontissa, Washingtonissa, West Virginiassa, Wisconsinissa ja Wyomingissa.

Kuuden kuukauden oleskeluaika vaaditaan Idahossa, Indianassa, Iowassa, Kansasissa, Michiganissa, Minnesotassa, Nebraskassa, Nevadassa, New Hampshiressa, Oregonissa ja South Dakotassa. Kolmen kuukauden oleskeluaika valtiossa riittää Mainessa.

Englanninkielen taito vaaditaan äänestäjiltä New Yorkin valtiossa.

Äänioikeutta ei ole sellaisilla, jotka ovat tuomitut vankeusrangaistukseen törkeistä rikoksista, heikko-mielisillä eikä muutamissa valtioissa sellaisilla, jotka eivät ole suorittaneet erityisiä kunnallisveroja. Muutamissa valtioissa ei äänioikeutta ole niillä jotka nauttivat vaivaisapua ja muutamissa taas kielletään sotilaat ja merisotilaat äänestämästä. Tämä kohdistuu Indianaan, Nebraskaan, North Dakotaan, Ohioon, Oregoniin, Texasiin ja West Virginiaan.

“Ensimmäiset paperit” oikeuttavat omistajansa äänestämään paikallisvaaleissa Alabamassa, Arkansasissa, Coloradossa, Indianassa, Kansasissa, Missouriissa, Nebraskassa, Oregonissa, South Dakotassa, Texasissa ja Wisconsinissa, ja Michiganissa jos “ensimmäiset paperit” otettiin ennen toukokuun 8 päivää 1892.

SUOMEN POSTIMAKSUT.

Kirjeet ja kortit. Kustakin korkeintaan 20 grammaa painavasta kirjeestä on maksu 1 marka. Enemmän kuin 20 grammaa painavasta kirjeestä lasketaan lisämaksua 75 penniä kultakin 20 grammalta.

Paikalliskirjeet maksavat kultakin 20 grammalta tai sen osalta 60 penniä.

Ulkomaille menevät kirjeet maksavat, painon ollessa enintään 20 grammaa, 2 mk. ja jokaiselta seuraavalta 20 gramman painoerältä tai sen osalta 1 mk.

Skandinaaviaan (Ruotsiin, Norjaan ja Tanskaan) ovat postimaksut seuraavat: 20 gr. painavasta kirjeestä 1 mk. 50 p., postikortista 1 mk. ja kirjatuiista lähetyksistä lisämaksua 1 mk. 50 p.

Postikortti, yksinkertaiset, 60 penniä, ulkomaille, yksinkertaiset 1:20.

Painotuotteet, joihin luetaan m. m. kirjat, sanomalehdet, valokuvat ja rahtikirjat, maksavat ristisidellähetyksinä 30 penniä kultakin 50 gramman painomäärältä tai sen osalta; paikalliset ristisidellähetykset kultakin 50 grammalta tai sen osalta 20 penniä, ulkomaille 40 p.

Tavaränäytteet, kuten siemen-, lannoitusaine- ja maanäytteet, luetaan myöskin ristisidellähetyksiin. Alin maksu on 50 penniä.

Rahan lähetys postitse. Postiosoitus on erittäin mukava rahanlähetystapa, kun on kysymys pienimmistä rahamääristä. Kotimaisista postiosoituksista suoritetaan maksuna korkeintaan 100 markan määrältä 1 mk. ja kultakin seuraavalta 100 markalta tai sen osalta 50 penniä.

Postiosoituksen korkein sallittu määrä on 5,000 mk.

Suurempia summia voidaan mukavasti lähettää vakuutetussa kirjeessä. Jos kirje painaa enintään 20 grammaa ja sisältää korkeintaan 100 markkaa, on maksu 2 mk. 50 p. Kultakin seuraavalta 100 markalta tai sen osalta on lisämaksua 25 penniä.

Postipaketti. Korkeintaan 1 kg. painavasta postipaketista maksetaan 5 mk. 1—3 kg. painavasta paketista maksetaan 7 mk.; 3—5 kg.—9 mk. ja kultakin seuraavalta kg:lta tai sen osalta 2:50.

Sisäänkirjoitetut lähetykset (kirjeet, postikortit, risitiseet ja paketit): sisäänkirjoitusmaksu 1:—; sitä paitsi maksetaan jokaisesta sisäänkirjoitetusta lähetyksestä kuljetusmaksua sen laadun mukaan. Sisäänkirjoitettava lähetys on jätettävä postitoimistoon ja postitoimisto antaa kuitenkin, jota vastaan postilaitos, jos koko lähetys postissa hukkaantuu, maksaa 50 mk.

MITTOJA JA PAINOJA.

Metri=1 kyynärä $\frac{1}{2}$ korttelia (3.369 jalkaa)

Desimetri 1-10 metriä=3.368 tuumaa

Uusi syli, 2 metriä=6 jalkaa 9 tuumaa

Kilometri 1,000 m.=0.9356 virstaa

Neliometri=11.344 neliöjalkaa

Aari, 100 neliömetriä=0.648 kapanalaa

Hehtaari, 100 aaria=2 tynnyrialaa

Kuutiometri=38.209 kuutiojalkaa

Litra=noin 3 korttelia (0.3821 kannua)

Uusi kappa, 5 litraa=0.926 vanhaa kappaa

Dekalitra eli vakka, 10 litraa=7 tuoppia 10 jumprua.

Hehtolitra, 100 litraa eli 20 uutta kappaa=18 $\frac{1}{2}$

vanhaa kappaa

Metriinen syli=4 kuutiometriä

Kilo eli kilog.=2 naulaa 11 luotia

Gramma=1-000 kiloa

Metriinen leiviskä, 10 kg.=1.176 leiviskää eli 1 leiviskä 3 $\frac{1}{2}$ naulaa

Tonni=1,000 kg.

Jalka=0.297 metriä

Kyynärä (2 jalk. eli 4 kortt.)=0.594 m.

Syli (3 kyyn.)=1.781 metriä

Virsta=1068.8 m.

Kapanala=1.5427 aaria

Neliökyynärä $\frac{1}{4}$ 0.353 neliometriä

Tynnyrialaa=0.494 hehtaaria

Kannu=2.617 litraa

Kappa $\frac{1}{4}$ 5.496 litraa

Tynnyri=1.649 hl.

Kuutiojalka $\frac{1}{4}$ 0.026 kuutiometriä

Vanha syli 3x3x1 $\frac{1}{2}$ kyyn.=2.83 kuutiometriä

Kuutiosyli $\frac{1}{4}$ 5.635 kuutiometriä

Naula (32 luot.)=0.425 kiloa

Leiviskä (20 naulaa)=8.5 kiloa

Luoti=13.28 grammaa

Lukumittoja: 1 tusina=12 kpl.; grossi=12 tusinaa; 1 tiu=20 kpl.; 1 pakka (paperia)=10 riisiä; 1 riisi=20 kirjaa; 1 kirja=24 arkkia kirjoitus- tai 25 arkkia painopaperia.

Standartti sanattua puuta=165 engl. kuutiojalk.=2.672 kuutiometriä; standartti hakattua puuta=150 engl. kuutiojalk.=4.247 kuutiometriä; standartti pyöreää puuta=120 engl. kuutiojalk.=3.398 kuutiometriä. Rekisteritonni=100 engl. kuutiojalk.=2.83 kuutiometriä.

Maantieteellinen peninkulma 7,420 m; sen neljäsosa on meripeninkulma=1,855 m. Englannin peninkulma 1,609 m.

ILMANSUUNTAIN MÄÄRÄMINEN.

Paikallisia olosuhteita arvostellessaan ja puutarhahoidollisia neuvoja antaessaan on tarhurin ja etenkin kiertävän neuvojan saatava varma tieto ilmansuunnista, sillä niistähän ensikädessä riippuu hedelmäpuutarhan ja kasvitarhan, sekä lavojen, kasvihuoneitten y. m. paikka ja asento ilmansuuntiin nähden j. n. e. Jos hänellä sattuu olemaan kompassi mukanaan, on asia helposti ratkaistu, mutta ellei näin ole laita, voi tärkeimmät ilmansuunnat, auringon näkyvillä ollessa, helposti määrätä kellon avulla seuraavasti: Ilmansuunnan määrääjä asetetaan kello kädessä aurinkoon päin, kellon tuntiviisari suoraan aurinkoa kohti. Tällöin on

etelä tuntiviisarin ja XII:sta keski­välissä kellon keski­pisteen yli katsottuna, pohjoinen luonno­llisesti vastak­kaisella suunnalla, itä katsojasta vasemmalla ja länsi oikealla puolella.

ILMANPAINEESTA JA ILMAPUNTARISTA.

Ilmapuntari l. barometri osoittaa ilman paineen suu­ruuden, n. s. barometrikorkeuden. Kuta enemmän il­maa on yläpuolella, sitä suurempi on paine, väheten, kuta korkeammalle nousemme. Barometri voi siten ol­la apuna korkeussuhteitten määrittämisessäkin, mutta suurin merkitys sillä on ilman ennustajana, sillä sa­mallakin paikalla vaihtelee ilmanpaine ja näitten vaih­telujen mukaan ilmatkin muuttuvat. Jos jossakin seu­dussa ilma on ohutta ja barometrikorkeus on hyvin pieni, virtaa sinne kovasti ilmaa sellaisilta seuduilta, joissa ilmanpaine on korkeampi, sitä kovemmin, kuta suurempi näitten seutujen ilmanpaineen ero on, ja sil­loin syntyy tuulia, jopa myrskyjä, sekä usein samassa yhteydessä sadetta.

Ilmapuntarin normaalikorkeus on merenpinnan ta­salla 0 asteen lämpö­määrässä keskimäärin n. 760 mm. Jotta eri olosuhteissa tehtyjä ilmapuntarihavaintoja voitaisiin verrata toisiinsa, on ne aina muutettava 0 asteen lämpöön ja merenpinnan tasalle. Niinpä on barometrikorkeus $\times 8$ ast. C lämmössä vähennettävä 1 mm:llä, $\times 17$ ast. C lämmössä 2 mm:llä ja $\times 25$ ast. C lämmössä 3 mm:llä j. n. e.

Suuremman eroavaisuuden kuin lämpö aikaansaa il­mapuntariin sen korkeus merenpinnasta. Tämä eroa­vaisuus lasketaan keskimäärin 9 mm:ksi jokaista 100 (99) m kohti. Niinpä on ilman paine 0-lämmössä 100 m:n korkeudessa 751 mm, 200 m korkeudessa 742 mm, 300 m korkeudessa 733 mm. j. n. e.

Philadelphian ympäristön varhaisim­mat suomalaiset.

Kirj. S. ILMONEN.

Ensi kesänä pidettävä maailmannäyttely tu­lee niille alueille, jonka Amerikan varhaisim­mat suomalaiset vankasta pyökki- ja tammi­metsästä raivasivat pelloiksi ja niityiksi. Kun siis kansalaisemme vierailevat Philadelphian maailmannäyttelyssä, on heillä samalla kertaa tilaisuus tutustua niihin tosin harvoihin, mut­ta sängen arvokkaiisiin muistopaikkoihin, joi­ta nämä Amerikan suomalaiset tienraivaajat ovat jälkeensä jättäneet, ja joita ei ajan ham­mas ole kokonaan voinut kuluttaa.

Ensimmäinen varsinainen siirtolaisjoukko Wermlannin suomalaisia saapui Delawareen v. 1641, satalukuisena joukkona. Suuri osa tästä väestöstä oli sidottu siirtokuntaa kus­tantavan yhtiön palvelukseen kuudeksi vuo­deksi ja jäivät niin ollen Christiinan linnaan ja sen lähistölle Yhtiön laajoille maataloille työhön taikka sotapalvelusta suorittamaan siirtokunnan turvaksi laitetuissa puolustus­torneissa. Mutta oli vapaitakin perheen isiä, jotka saivat heti ryhtyä omaperäiseen maan­viljelykseen, saaden visseillä ehdoilla maa­taikka metsäpalasen siirtokunnan verrattain

laajalta alueelta. Varhaisimmin tulleet suomalaiset asettuivat Delaware-joen rantamille, siirtokunnan pohjoispuoleen, noin kymmenen mailia nykyisestä Philadelphian kaupungista. Tämä seutu sai nimekseen Finland.

Lisää suomalaisia saapui Wermlannista ja Suomestakin. Monen ensitulleen kuusivuotinen palvelusaika päättyi, jolloin heillä oli oikeus joko palata takaisin vanhaanmaahan, taikka vapaina miehinä ryhtyä viljelemään maata uudessa kotimaassa. Melkein poikkeuksetta kaikki suomalaiset jäivät Delawareen. Näitten kansalaistemme huomio kohdistui etupäässä Finlandin lähettyvillä olevaan Schuylkill-jokilaaksoon, missä on luonnon niittyjä ja vastaiselle kodille miellyttävä paikka, kalaisen, kauniin joen rannalla. Niinpä jo 1650-luvulla tavataan tämän Philadelphian kaupungin läpi virtaavan joen rantamilla useita kymmeniä suomalaisia uudisasukkaita ja heidän joukossaan muutamia ruotsalaisiakin. Merkitsemme tämän "jokialueen" varhaisimmista asukkaista seuraavat: Peter Ramboe (Romppainen), Anders Cock (Kukkoinen), Maunu Justice (Juustinen), Sven Svenson, Hans Jurian (Urrinen), Jonas Juraensen (Urrinen), Lasse Dalboe, Olle Dalboe, Pelle Laersen (Putke), Fredrick Hollton (Halttunen), Peter Kockin (Kokkinen), Eskil Larson ja Bertil Larson, Henrick Mattson the Finn, Måns Månson the Finn, Peter Månson,

Olle Månson, Peter Joakum, y. m. Tämän laajan jokialueen uudisasukkaitten ja yhtiön turkiskaupan suojaksi rakennettiin kolme pientä puolustustornia: Korksholma, Vaasa ja Tornio, joissa vahtia piti pari ja kolme sotilasta, vaaran uhatessa useampiakin.

Se paikka missä Schuylkill-joki laskee Delaware-virtaan tunnettiin vanhastaan indiaanien antamalla nimellä Wiccaco. Varsinkin joen pohjoisrannikko on tasaista ja kaunista maata. Siihen rakensivat suomalaiset ja ruotsalaiset v. 1669 pienen puolustustornin mallisen kirkon, ollen siirtokunnan vanhimpia kokoushuoneita. Tämän kirkon tilalle rakennettiin kolmeakymmentä vuotta myöhemmin kaunis tiilikirkko, mikä vieläkin on olemassa. Tämä kirkko, joka vihittiin 1700, sijaitsee nykyään Philadelphian keskeisessä osassa, Swanson kadun varrella lähellä Christian katua. Se tunnetaan nimellä "Die Gloria" kirkko myöskin "Old Swedish Church", ollen vanhimpia ja arvokkaimpia muistopaikkoja Philadelphian miljoonakaupungissa. Kirkon ympärillä on vanha kalmisto, missä lepää monen suomalaisenkin maallinen tomu. Vanhimmat hautapatsaat ovat vuosien vierieissä murentuneet niin että vaan harvoja niistä on säilyssä. Yksi tällaisia on kapteeni Lesse Kockin graaniittinen, sangen arvokas hautakivi.

Mutta se paikka, jossa Philadelphian kaupunki nykyään sijaitsee, sai toisenkin nimen,

paitsi Wiccaco. Kun hollantilainen insinööri v. 1676 kartoitti Delawaren jokilaakson, niin näkee tässä vanhassa kartassa merkittynä Wiccacon kohdalla sijaitseva Schuykill-joen eteläpuolen nimellä "Sauno". Mistä tämä nimi oikeastaan johtuu, sitä eivät ole vielä voineet historian tutkijat täysin pätevästi todistaa. Joku on arvellut sen johtuvan Sankikans-indiaaneista, mutta tähän on sangen omavaltaista ja kömpelöä muodostaa Sankikans-sanasta "sauno". Tämän kirjoittaja jo kymmenen vuotta sitten kun julkaisi Delawaren siirtokunnan historian, piti luonnollisempana sauno-sanana johtuvan suomalaisesta saunasta. Ja mikä onkaan luonnollisempaa kun se, että sanottu insinööri, nähtyään Delaware-joen rannalla savuavan saunan, antoi paikalle suomalaista saunaa ikuistuttavan nimen. Suomalaisihan asui Delawaren valtavan virran rannalta, molemmin puolin Schuykill-joen vartta useampia kymmeniä maileja sisämaahan. Ja saunaaahan sitä käytettiin näitten suomalaisten keskuudessa Delawaressa parin, kolmen miespolven aikana.

Kun Delawaren siirtokunta joutui v. 1655 hollantilaisten valtaan, katkesi varsinainen siirtolaisuus Ruotsista ja Suomestakin. Yhdeksää vuotta myöhemmin valloittivat englantilaiset kaikki Pohjois-Amerikassa sijaitsevat Hollannin alusmaat, ja niitten mukana

Delawaren siirtokunnankin. Se tiesi myöskin sitä, että englantilaisia pyrki niille seuduille, missä ennen melkein yksinomaan heilui suomalaisen korvenperkaajan kirves. Niinpä v. 1682 moni tuhatlukuinen kveekkäri-joukko, rauhan ja rakkauden aatteestaan tunnettuja kristityitä, varakkaan johtajansa William Pennin johdolla siirtyivät Delawer-jokilaaksoon, saaden Englannin hallitukselta siellä sijaitsevan laajan maa-alueen. Nimeksi uudelle siirtolalle annettiin Pennsylvania, suomeksi Penn-metsät. Nelisenkymmentä vuotta aikaisemmin tulleitten suomalaisten paremmin kuin ruotsalaistenkaan ei tarvinnut mailtaan muuttaa, sillä Englannin hallitus ottaessaan haltuunsa Delawaren siirtokunnan, oli luvannut ja antanut kaikille silloin asuville kiinnityskirjat maihinsa ja omaisuuteensa, kun tekivät uskollisuuden valan uudelle hallitukselle. Näin ollen suomalaisten asema kveekärien tullessa oli lainmukaan turvattu. Eikä näillä oikeutta ja rauhaa harrastavilla uusilla tulokkailla ollutkaan halua ketään mailtaan pois häätää, olihan sitä maata saatavana yllinkyllin vielä näissä laajoissa metsissä. Ja niin asettuivat kveekärit rauhallisina naapureina raivaamaan Delawaren jokilaaksoa viljelykselle ja jatkamaan sitä kulttuurin työtä, jolle suomalaiset olivat aikaisemmin perustuksen laskeneet.

Laajanäköinen William Penn katsoi vasta-

perustamansa siirtokunnan tulevaisuudelle välttämättömäksi perustaa liikekeskus eli kaupunki mahdollisimman keskeiselle ja liikkeen helpoittamiselle edulliselle paikalle. Tällainen luonnon viittaama liikepaikka tarjoutui Delaware-joen varrelta, siinä missä lännestä juokseva Schuykill-joki siihen yhtyy. Tälle alueelle olivat suomalaiset ja ruotsalaiset kotinsa rakentaneet kymmeniä vuosia aikaisemmin, siinä sijaitsi viljavat pellot ja kauniit niityt. William Penn ryhtyi neuvotteluun maanomistajien kanssa ja onnistui kohtuunnalla saamaan Sven Svensonilta tarvittavan maa-alan kaupungille, jolle annettiin nimeksi Philadelphia (Veljeysrakkauden kaupunki). Vastaperustetun kaupungin varsinaisiksi asukkaiksi tulivat kveekarit. Suomalaiset pysyivät maataloillaan, paitsi joitain harvoja yksinäisiä miehiä, mitkä löysivät kaupungissa työtä ja ansiota. Suomalaisia muurareita ja puutyöntekijöitä on luonnollisesti ollut kaupunkia rakentamassa ja vanhoista kirjoista löytää Kock (Kokkinen) nimisen urakoitsijan nimen, joka rakensi kaupungille pienen vanhikilan eli putkan taikka lakopin, niinkuin sitä täällä Amerikoissa kutsutaan.

Philadelphian länsiosassa, Schuykill-joen rannalla nykyiseen Norristowniin saakka oli vankkaa suomalaisasutusta, useita sangen laajoja ja hyvinvoipia taloja, toiset pienempiä. Tämä "Jokikylä" voitti Finlandin väkilu-

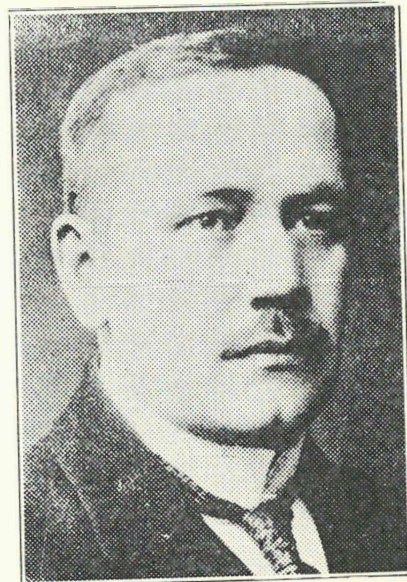
kunsa ja laajuutensakin puolesta. Kun v. 1698 tuli Wiccacon kirkon uudestaan rakentaminen esille seurakunnassa, vaativat "jokikylässä" asuvat suomalaiset kirkon rakennettavaksi Kingsissing-nimiseen paikkaan, vanhasta kirkosta viisi mailia ylemmäksi jokivartta, Darbyn tieristeykseen. Tämä melkoisen vaikea ja vakava erimielisyys päättyi siihen, että uusi kirkko kuitenkin rakennettiin entiselle paikalle, sen historiallisen arvon vuoksi mikä vanhalla kirkolla oli ja myöskin syystä että kirkon vieressä oli hautausmaa, jossa lepäsi moni Pohjolasta tullut siirtolainen. Kauniisti kyllä historiallinen muistopaikka haluttiin säilyttää. Mutta Kinksesing-kylään rakennettiin melkein heti sen jälkeen rukoushuone. Tämän tilalla on nykyään komea episkopaalinen kirkko, mikä sijaitsee 68 kodulla, siis aivan Philadelphian miljoonakaupungin keskustassa. Tämänkin kirkon vanhoista kirjoista löytää lukuisia suomalaisnimejä: Jokinen, Romppainen, Marttinen, Halttunen y. m.

Seitsemänkymmentä vuotta myöhemmin kun Philadelphian kaupunki perustettiin vieraili siellä suomalainen tiedemies ja luonnontutkija Pietari Kalm. Tutkimusmatkojensa lomajat asui hän maanmiestensä keskuudessa Raccona-joella ja Philadelphiassa. Tieteellisissä piireissä tunnetussa matkakertomuksessaan antaa hän arvokkaita kuvauksia Poh-

jois-Amerikasta ja myöskin Philadelphian kaupungista. Niimpä hän kertoo tämän veljellisen rakkauden kaupungin antavan miellyttävän vaikutuksen, suorakulmaiset kadut, sirot kolmi- ja nelikertaiset tiilestä rakennetut talot. Mainitsepa vielä sivumennen Market Streetin keskivaiheilla sijaitsevan kaupungintalon tornineen ja tornikelloineen. Näitä kuuluisan maanmiehemme muistiinpanoja pidetään sängen arvokkaina, nehän juontuvat vuodelta 1750. Ei hän myöskään unohda mainita maanmiehiään, varsinkin varhaisimpia siirtokuntaan tulleita.

Suomen Tasavallan presidentti Lauri Kristian Relander.

Presidentti Relander on syntynyt Kurkijoel-
la toukok. 31 p:nä 1883; vanhemmat: maanvil-
jelyskoulun johtaja Ewald Kristian Relander

LAURI K. RELANDER

ja Gertrud Olsoni. Tultuaan ylioppilaaksi 1901 ja suoritettuaan erinäisiä tutkintoja, m. m. agronomitutkinnon 1906, tuli Relander filos. tohtoriksi 1914. Sitä ennen hän valtioon

sipendiaattina tutki maataloudellista koetointa- ja tarkastustyötä sekä kasvijalostusta Saksassa, Tanskassa, Ruotsissa ja Norjassa sekä Venäjällä. Toimittuaan useina vuosina sekä opettajana että liikealalla hän vuosina 1918—20 oli kasvituotanto-osaston päällikkönä maataloushallituksessa ja nimitettiin v. 1920 Viipurin läänin maaherraksi.

Presidentti Relander on ollut kansanedustajana valtiopäivillä 1910—13 ja 1915—19, olen viimeksi mainittuna vuotena eduskunnan puhemiehenä. Meni avioliittoon v. 1906 Signe Maria Östermanin kanssa.

Teki virkavalan ja ryhtyi hoitamaan Tasavallan presidentin virkaa maalisk. 1 p. 1925.

Suomi 1925.

Vuosi 1925 on ollut Suomelle jatkuvaa kiihkeä edistyksen ja vakaantumisen aikaa. Se alkoi presidentin vaalin merkeissä. Suomen ensimmäisen presidentin Kaarlo Juhon Ståhlbergin virkakausi loppui maaliskuun alussa. Hän oli ansiokkaasti ja kunniakkaasti suoriutunut vaikeassa tehtävässään ja oli hänelle seuraaja valittava. Toimitettavassa vaalissa kieltäytyi hän rupeamasta ehdokkaaksi.

Valitsijamiesten vaali toimitettiin tammik. 15 ja 16 päivänä. Valitut valitsijamiehet jakaantuivat puoluekantaansa nähden seuraavasti:

Sosialidemokraatteja	79
Maalaisliittolaisia	69
Kokoomukselaisia	68
Ruotsalaisia	35
Edistysmielisiä	33
Kommunisteja	16

Yhteensä 300

Näin valitut valitsijamiehet toimittivat presidentin vaalin helmik. 16 päivänä. Kolmannessa äänestyksessä, jossa äänestys oli toimitettava niiden kahden välillä, jotka toisessa äänestyksessä olivat saaneet enimmän ääniä, tuli Viipurin läänin maaherra, filos. tohtori Lauri Kristian Relander valituksi tasavallan

presidentiksi. Hän astui toimeensa maaliskuun alussa.

Valtioneuvostossa ei presidentin vaihdos aiheuttanut mitään muutoksia. Professori Lauri Ingmanin johtama Ministeriö joutui kumminkin jo maaliskuun 19 päivänä jättämään tasavallan presidentille erohakemuksensa sen jälkeen kun eduskunnan enemmistö oli hyljännyt hallituksen esityksen vaaliuudistuslaiksi. Uuden hallituksen muodosti professori Antti Tulenheimo pääministerinä ja kuuluvat hänen muodostamaansa hallitukseen, paitsi professori Tulenheimoa pääministerinä: ulkoasiainministerinä tohtori Karl Gustaf Idman, puolustusministerinä insinööri Aleks Lampen, oikeusministerinä tohtori Frans Oskar Lilius, sisäasiainministerinä lakit. kand. Matti Aura, valtiovarainministerinä tohtori Hugo Magnus Johannes Relander, opetusministerinä professori Emil Nestor Setälä, maatalousministerinä tohtori Juho Emil Sunila, apulaismaatalousministerinä maanviljelijä Vihtori Vesterinen, kulkulaitosministerinä maanviljelijä Kyösti Kallio, kauppa- ja teollisuusministerinä varatuomari Yrjö Rafael Pulkkinen, sosialiministerinä toimittaja Vilkku Joukahainen, ja salkuttomana ministerinä maanviljelijä Kalle Augusti Lohi. Puoluekannaltaan lukeutuu ministereistä viisi maalaisliittolaisiin, viisi kokoomuspuolueeseen ja kolme puolueettomiin.

Suomen ulkopoliittinen ja kansainvälinen asema on osoittanut rauhallista vakaantumista. Suhteet naapurivaltioihin ovat ystävälliset. Kauppasuhteet Venäjän kanssa osoittavat vilkastumista. Kesän kuluessa tapahtuneet Suomen presidentin vierailu Ruotsissa ja Ruotsin kuninkaan vierailu Suomessa ovat olleet omiaan lujittamaan näiden maiden keskinäistä yhteisymmärrystä. Vapaa, itsenäinen Suomi valloittaa vuosi vuodelta yhä lujeman sijan kansainvälisessä tietoisuudessa. Se on ollut edustettuna tämänkin vuoden ajalla lukuisissa kansainvälisissä konferensseissa ja kokouksissa, joista useita pidettiin Suomessa. Helsingissä kesän ajalla pidettyjen lukuisain kansainvälisten kokousten osanottajat ja monet Suomessa kesän ajalla vierailleet retkikunnat ja lukuisat matkailijat ovat levittäneet ympäri maailman tietoja ja oikeaa käsitystä Suomesta.

Suomen taloudellinen asema on jatkuvasti vakautunut. Erityistä huomiota ansaitsee se Suomen talouselämälle hyvin tärkeä muutos, että maastavienti näyttää kehittyvän suuremmaksi kuin maahantuonti. Vuoteen 1922 asti oli maan ulkomaankauppa ollut sillä kannalla, että maahan tuotiin enemmän tavaraa kuin sieltä vietiin ulos, joten maasta virtasi ulos enemmän rahaa kuin mitä maahan tuli. Mutta v. 1922 tapahtui käänne. Sinä vuonna vietiin Suomesta ulkomaille 498 miljoonan markan

arvosta enemmän tavaraa kuin maahan tuotiin. V. 1923 teki tuonnin enemmyys 208 miljoonaa, mutta 1924 voitti vienti taas 253 miljoonalla markalla ja tämä vuosi näyttää myöskin koituvan viennille edulliseksi, kaikesta päättäen edullisemmaksi kuin viime vuosi. Päätekijänä tässä Suomelle edullisessa muutoksessa ovat puutavaratuotteet. Kun otamme huomioon, että Suomella on suuremmat metsäalueet kuin millään muulla maalla Euroopassa, Venäjää lukuunottamatta, ja että toimitettujen tarkkojen laskelmien mukaan vuotuinen metsänkasvu on runsaampi kuin hakkaus, sekä että metsien järkiperaiselle hoidolle omistetaan yhä suurempaa huomiota, on syytä uskoa, että maastavienti yhä edelleen kykenee edullisesti kilpailemaan maahantuonin kanssa. Myöskin voi y. m. maataloustuotteet, jotka myös ovat tärkeitä vientitavaroita, osoittavat lisääntymistä. Vuoden 1924 sato korjasi jo jossain määrin sitä tappiota, minkä vuoden 1923 kato aiheutti ja tämän vuoden hyvä sato parantaa yhä edelleen maanviljelijäin ja koko maan taloudellista asemaa sikäli, että kotimainen ostokyky lisääntyy ja viljaa tarvitsee tuoda vähemmän ulkomailta.

Ulkomaankauppaa koskevat tuonti- ja viennumerot eivät kumminkaan yksinään riitä osoittamaan maan maksutasausta, se tahtoo sanoa sitä seikkaa, maksaako maa vuosittain rahaa ulkomaille enemmän tai vähemmän kuin

se sieltä saa. Viimeinen sellainen Suomen Tilastollisen Päätoimiston toimittama laskelma on vuodelta 1924. Sen mukaan tekivät ne tulot ja maksut, jotka Suomi sanottuna vuonna sai ulkomailta, yhteensä 5,589 miljoonaa markkaa ja sisältyy siihen, paitsi viennistä saadut tulot, 4,976 miljoonaa markkaa, myöskin siirtolaisten rahalähetykset (195 miljoonaa markkaa), ulkomaalaisten matkat Suomessa (106 miljoonaa markkaa), satama-, majakka-, luotsi- y. m. ulkomaalaisilta kannetut maksut. laivarahdit, j. n. e. Samaan aikaan maksoi Suomi ulkomaille yhteensä 5,442 miljoonaa markkaa ja sisältyvät tähän erään, paitsi tuontia (4,715 miljoonaa markkaa), myöskin ulkomaisten lainojen korot ja kuoletukset (399 miljoonaa markkaa), menot ulkomaanmatkoihin (122 miljoonaa markkaa), salakuljetus (90 miljoonaa markkaa), j. n. e. Suomen tulot ulkomailta olivat siis vuonna 1924 noin 147 miljoonaa markkaa suuremmat kuin menot ulkomaille. Edellisenä vuonna, eli siis 1923, oli vajaus noin 325 miljoonaa markkaa, mutta v. 1922 ylijäämä 402 miljoonaa. Minkälainen vuoden 1925 maksutasaus tulee olemaan, siitä ei ole vielä tietoa, mutta ottaen huomioon sen, että sato on v. 1924 ja 1925 ollut hyvä, ja että viennin enemmyys näyttää tänä vuonna tulevan suuremmaksi kuin viime vuonna, voidaan varmuudella edellyttää, että maksutasaus tulee olemaan tänäkin vuonna Suomelle edullinen.

Maan taloudellinen asema näyttää näin ollen turvatulta. Mitään syytä ei ole epäillä etteikö vienti tulisi jatkuvasti kehittymään tuontiin nähden edulliseen suuntaan. Kun Imatran tekeillä oleva suuri sähkövoimalaitos valmistuu, tulee se epäilemättä suurestikin edistämään myöskin maan teollisuuden kehitystä. Ennen maailmansotaa oli Suomen kauppa Venäjän kanssa suurempi kuin minkään muun maan kanssa. Sodan jälkeen täytyi tuotteille, joita ennen oli viety Venäjälle, etsiä uusia markkinoita muualta. Viennin kehittyminen tuontia suuremmaksi osoittaa, että siinä on onnistuttu. Nyt kun Venäjän markkinat jälleen avautuvat, tarjoavat ne Suomen tuotteille uusia arvaamattomia menekkimahdollisuuksia.

Luultavasti jo tämän vuoden aikana tulee Suomi palaamaan kultakantaan siten, että kultamarkka tulee olemaan sama kuin nykyinen markka, joten 39.70 kultamarkkaa vastaa yhtä dollaria. Suomen markka on jo vakiintunut nykyiseen arvoonsa eikä kultakantaan palaaminen niin ollen tule aiheuttamaan mitään muutoksia eikä häiriöitä.

Kuluva vuosi on muutoin kulunut ilman suurempia häiriöitä rauhallisessa rakennus- ja uudistustyössä yhteiskunnallisen elämän eri aloilla.

Duluthissa, Minn., lokakuun 15 p. 1925.

A. J. JALKANEN.

Paavo Nurmea katsomassa.

Jopa vihdoin valkeni huhtikuun 18 päivä, vaan sateisena ja epämiellyttävänä. Kauan oltiinkin tätä päivää odotettu Minnesotassa suomalaisen urheilun suurena juhlapäivänä. Innostus oli valtava ja niinpä lähdettiin ylimääräisillä junilla, autoilla ja mikä milläkin kulkuneuvoilla kiirehtimään kaikilta ilmansuunnilta kohti Minneapolisia, jossa paljon mainetta saavuttaneet poikamme Nurmi ja Ritola olivat sinä iltana näyttämässä kuntoaan Hippodromen juoksuradalla.

Allemerkinnyt pienen joukkueen kanssa oli aikonut matkan, 170 mailia, katkaista autolla. Sateisesta säästä huolimatta kello 12 päivällä lähdettiin taipaleelle. Matka sujui nopeaan ilman mitään vaikeuksia. Kahvikultaa, sitä suomalaisten lääkettä, hörpittiin välillä tuon tuostakin ja taasen jatkettiin matkaa rupatellessa sekä isänmaallisia lauluja laulaessa, jotka nyt tänä suurena suomalaisten ilojuhlana lähtivätkin aivan sydämen pohjasta saakka. Jo lähenivät St. Paulin ympäristöt ihanine järvi- ja huvilaseutuineen. Pian oltiinkin itse kaupungissa ja matkaa yhä jatkettiin kunnes silmiin sattui jo kaukaisuudesta yhä lähenevä juhlallinen Hippodrome miellyttävine kupukattoineen. Mahtavan suuresta portista tul-

valli kansaa aitauksen sisälle kuin kilvassa. Niinpä ajaa karautinime mekin pihaan, eikä viipynyt kauan ennenkuin laaja pihamaa oli täynnänsä sadoista autoista. Täytyihän vähän siistiäkin itseänsä ja murkinoida. Sitten oltiin valmiita astumaan Hippodromeen sisään, jossa ensimmäisenä meitä olivat tervehtimässä Paavo Nurmen tutut piirteet, vaikkakin vain ohjelmakirjasten kansilehdillä, joita sisääntuleville ahkerasti ostettavaksi tarjottiin. Luonnollisesti se ostettiin, vieläpä kotiin viedään ikuisiksi muistoksi. Hauskahan oli näistä kirjasista seurata illan ohjelman kulua. Soittokunnan soitellessa sioittui kansa hiljalleen istumapaikoilleen, eikä viipynytkään kauan ennenkuin alkoi ohjelman ensi osa, jossa monien koulujen sekä mies- että naispuoliset edustajat koettelivat voimiaan juoksuissa ja korkeushypyissä y. m. Muutamien näiden koetusten väliajoilla ilmestyi Nurmi sekä Ritola radalle kokeilemaan olivatko kunnossa. Heti erityisesti pisti silmään Nurmen erikoinen juoksutyylä ja jalkojen keveä nousu. "Siinä on Nurmi," kuului suomalaisten riiveistä kuiskauksia ja jokaisen silmät olivat kuin kiinninaulittuina radan ympäri vaivattomasti kiertävään Paavoomme. Nyt hän hiltensä vauhtinsa, pysähtyi ja astui juoksuradan sisällä olevalle aukealle, siinä kuhisevaan

urheilijaparveen, kuullessaan lähtölaukaukset Joie Ray'lle ja hänen kilpailijoilleen, jotka lähtivät radalla kiitämään, kilpaillakseen paremmuudesta. Ei ollut Ray'n juoksussa mitään huomattavampaa, ei ainakaan meille suomalaisille.

Jopa vihdoin ehtii illan loistonumero, jota oli jännityksellä odotettu. Paavo Nurmi asetetaan radalle näyttämään amerikalaiselle yleisölle kuinka Suomessa osataan juosta. — Hurraa-huutoja, käsien taputusta ja jalkojen töminää. — Hän asettuu kilpailijoihin lähtöviivalle. Tässäkin on huomattavana hänen erikoinen lähtöasentonsa, joka on aivan toisista poikkeava. Kuuluu laukaus ja eteenpäin kiittää nuolen nopeudella Paavomme Suomen lipun somistamassa, sinivalkoisessa juoksupuvussaan, kilpoilijainsa seuraamana. Tämä näky on niin liikuttava meille suomalaisille, että väkisinkin silmämme kostuvat, vaan pian ne kirkkaampina entistään seuraavat poikamme kierroksia, joka aina vaan alkaa jätättämään kilpailijoitaan. Jopa kajahuttaa soittokunta Porilaisten marssin ja yhä viuhemmin pyyhältää Paavo eteenpäin. Muutaman kerran kierrettyään radan, pysähtyy toinen hänen kilpailijoistaan ja samalta paikalta uusi mies ponnahtaa juoksuun kiitäen Nurmen ohi, mutta parin kierroksen perästä ponnistaa poi-

kamme edelle. Näin vaihdetaan miestä useamman kerran, vaan joka ainoan sivuuttaa kuuluisuutta niittänyt Pohjolan juoksutähti ja ensimmäisenä hän saapuu maaliin. — Käsien taputusta ja hurraata Paavolle, niin että kurkku jo alkaa käheäksi käydä. — Näin on siis Nurmi taasenkin kunnostautunut. Maamme Laulun ihanat säveleet ilmoille kajahtaa ja sydän riemusta sykähtää, ilon kyynel silmään vierähtää, jopa tekisi mieli huudahtaa: “Olen ylpeä, että saan kuulua samaan kansaan, johon tuo kuuluisuutta niittänyt Paavommekin!” Yhtä reippaana kuin alussa, rientää juoksijamme pukeutumaan.

Hyvin jännittävää oli myös nähdä Ritolan uljasta juoksua. Toista kierrosta edellä kilpailijaansa tuli hänkin maaliin ja miten ylpeitä olimmekaan. Hurrattiin sitä Ritolallekin, eikä suotta. Olihan hänkin ollut osaltaan liehuttamassa sinivalkeisia värejämme. Kiitos!

Italialaisen Frigerion ja amerikalaisen Plantin kävelykilpailua vielä seurattiin ja siten kotitaipaleelle.

Paavo Nurmi on todella tehnyt Suomea tunnetuksi Amerikassa enemmän kuin kukaan muu henkilö. Ylpeydellä hänen saavutuksiaan on seurannut myös Amerikan suomalainen nuoris, jolle näinä päivinä on koulumaailmas-

sakin alettu lainaamaan suurta huomiota amerikalaisen taholta maailman etevimpien urheilukansojen jälkeläisinä. Siispä kiitokset Teille, Paavo Nurmi, haluaisin tuoda Amerikan suomalaisen nuorison puolesta, kaikesta mitä olette hyväksenne tehnyt. Viekkää eheänä kaukaiseen isiemme maahan se ihana voittonauha, johon olette täällä niin monta uutta helmeä pujottanut. Pitäkää yhä edelleenkin Suomen urheilun leiritulia yllä. Niin kauan kun ne tulet palavat, elää myös ikuisesti kansamme puhdas ja raitis nuoris. Suuren päivätyön olette täällä suorittanut. Suokoon siis kotimaa, johon pian palajatte, Teille viihtyisän lepoetken sinisen kesätaivaansa alla. Tervetuloa takaisin! Aina ilolla otamme Teidät avstaan.

Duluth, Minn., huhtik. 24 p. 1925.

ELMA HAVELA.

Juhlaruno

(Pohjois-Minnesotan Juhannusjuhlia varten.)

Kirj. A. LUNDQVIST.

Nurmessa nukka ja kummulla kukka,
Ilmassa tuuli niin lauha,
Autere väikkyy ja lainehet läikkyy,
Suvinen lehdoissa rauha.
Korkeella kaartuvi taivahan sini,
Kirkas on auringon kerä,
Kirkas on lintujen riemulaulu,
Heleä kukkien terä.

Kaunis on kesä, kaunis on elo,
Juhlii kun valojen vallat,
Kaukana talven on huurre ja hyhmä,
Kaukana harmajat hallat;
Läsnä on voimat lämpimät, nuoret,
Luomisen hymniä soittaa,
Laulavat kunnailta, laaksoloissa:
Elämän valta se voittaa!

Kulkevi ihminen kukkien mailla,
Ihminen, luonnonlapsi,
Tuntevi nousua norjan mielen
Nuori ja harmajahapsi.
Ihminen ilon, ihminen surun
Juhannussointuja helää,
Toivon aallot ne ailakoivat,
Muistotkin mielessä elää.

* * *

Juhlivi ihminen, juhlivi luonto
Voitolle päivän, kukkien tuoksun,
Hetkelle hempeelle, herkimmälle
Lyhyen, kiitävän elämänjuoksun.
Juhlivi muistoille muinaisille,
Menneelle hehkulle suvisen ruskon,
Juhlivi toiveiden huomenelle,
Täyttymistoiveille juhannususkon.

Väinölän väki'kin lännen mailla,
Viettää heimonsa päivää taasen,
Soittonsa soreen, laulunsa laajan
Laskee intohon vauhdikkaaseen,
Tuntevi henkensä heilimöivän
Keskellä kutsujen kerkeän kesän,
Keskellä kutsujen, kuiskehitten
Yhteisen emon, yhteisen pesän.

Toisilla meistä muistojen pirta
Kangasta kaunista hellien luopi,
Kuvia armaita aikojen takaa,
Elämän entisen varrelta tuopi:
Valkotuomen ja kukkuvan käen,
Päivä, min silmä ei umpehen vaivu,
Äidin laulun, min helke ja henki
Hevillä mielestä poistu ei, haivu.

Toisille auennut elämän aamu
Täällä on takana maiden ja meren,
Vaan eipä sammunut vaatimus vakaa
Kutsumus kiehtova heimousveren;
Laulanut äiti on lapsellensa

Kansasta, mistä on lähtö ja juuri,
Kansasta, millä on ollut ja ompi
Tehtävä korkea, tehtävä suuri.

Laulanut kansasta, joka on saanut
Kärsiä, taistella, raataa ja surra,
Toisinaan hurmeensa huveta antaa,
Toisinaan pettua karvasta purra,
Sortoa kestää ja vainojen yötä,
Kunnekkä tuntui, ett' sammunut valo
läksi oli ja kuoleman valtaan
Survainen joutunut Suomen salo.

Laulanut kansasta, joll' oli usko
Omien voimainsa kuntoon ja voittoon,
Luottamus laulunsa laatuhun jaloon,
Toivonsa korkean huomenkoittoon,
Joka nyt soittavi kannelta omaa,
Soittavi niin, että laajalle kantaa
Maine, mitä voi Kalevan kansa
Luoda ja maailmalle aarteita antaa.

Niinpä taas helkkyile laulu ja soitto,
Niinkuin oot helkkynyt monasti ennen
Aatteille, arvoille ansiokkaille,
Jotka ei häivykään aikojen mennen.
Ankara täällä on päivämme toimi,
Ankarat kutsut ja velvoitukset,
Monet on eessämme kuiskeet ja kutsut,
Monina elämän aukeevat ukset.

Veljen ja siskon kättä me lyömme,
Taaßen kun tultu on joukkona yhteen;

Yhteismielin ja yhteishengin
Korjaamme runsaimman, kauneimman lyhteen.
Elämä entävi siivin vinhoin,
Aamu kun koittaa, niin kohta on ilta —
Sorjin on elämän soinnuista sopu,
Siinä on siunaus, siinä on silta.

Täällä on työmme ja toimemme juuret,
Lännen mahtavan laajassa maassa,
Vaikkakin keinuvi muistoimme kehto
Pohjolan kesässä kuulahakkaassa.
Täällä me tahdomme kulkea kunnoin,
Vaalia ehjintä mikä on meissä,
Katsoa, että ois askelten jälki
Aatteiden, toimien kunniateissä.

Niinpä me täälläkin juhannuslaulun
Nostamme korkeelle kaikuilemahan,
Henkemme kokkovalkeat saamme
Ylhäälle tultansa loimuamahan,
Sillä meill' ompihan tieto ja tunto,
Että on niissä arvonsa syvä,
Elomme rientojen täydennys jalo,
Sydämen kukkien siemenjyvä.

Syttyös juhlaista juhannusmieli,
Lämmitä, innosta, katsetta seestä,
Niin että kaikkosi kaihe ja häivä
Heimomme lapsien silmien eestä,
Niin että ihmisyyys korkea, jalo,
Ylinnä kaikkien voimansa näyttäis,
Niin että kansamme kantelon sointu
Herkimmät toivomme kerrankin täyttäis!

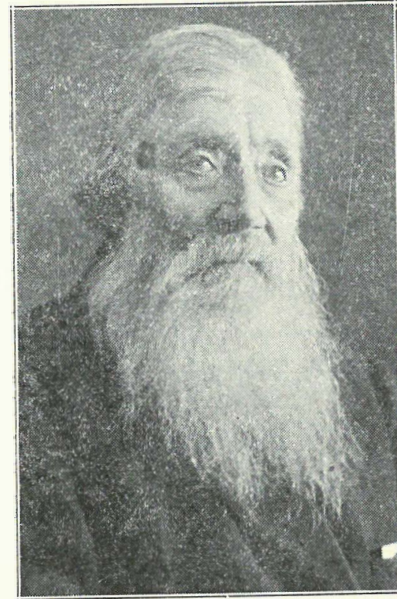
Viimeinen kalevalainen runonlaulaja kuollut.

Suistamalla, Suomessa, kuoli lokak. 10 päivänä 1924 viimeinen tunnetuista kalevalaisista runonlaulajista: *Iivana Onoila*. Hänen kuolemansa johdosta kirjoitetaan Helsingin Sanomissa:

Ei nähdä enää laulujuhlilla tuota muinaisen runomahtimme vakaata, vanhaa edustajaa, eivät näe enää Suomen koululapset karjalaista runoukkoaan, jota he aina talvisin odottelivat. Onoilan mentyä on kadonnut keskuudestamme kokonaisen aikakauden, kauniin aikakauden henkilöitymä. Tosin viljellään Karjalan perukoilla vieläkin vanhaa runoutta. Mutta miehisistä mainittavista laulajista oli Onoila viimeinen.

Onoila saavutti lauluveikkojaan edullisemman aseman, vaikkei häntä verratakaan Vienan Karjalan Kieleväiseen, Perttusiin ja Malisiin, joilta Lönnrot kirjaan pani maineikkaat Kalevalan jaksot. Ei ollut hän Suomen puoleisen Karjalan Sissostenkaan veroinen. Hän talletti muistissaan niitä runo- ja satuvaroja, joita oli vaalittu Suistamalla Sotikaisten suvussa. Onoila pääsi kuitenkin kaikkia edelli-

siä kansanomaisempaan maineeseen — kiitos hänen lähellä valtavyöliä sijainneen kotipaikkansa, sekä hänen oman yritteliäisyytensä. Sortavalan laulujuhlilla vuonna 1906 saatu

IVAN ONOILA

menestys lienee antanut Onoilalle ja hänen kanteleensoittajaverilleen kehoituksen "konsertti"-kiertueihin, jotka ulottuivat moniin Suomen kaupunkeihin, jopa huomattaviin maaseutukeskuksiinkin, uudistuen miltei säännöl-

lisesti vuosittain. Eräällä Helsingin matkalla kuoli hänen seuralaisensa, kuulun Myssyvaaran Pedrin serkku, kanteleensoittaja Iivana Shemeikka, joka suurin kunnianosoituksin saatettiin kotikalmistoonsa. Yhteen aikaan oli Onoilan "säestäjänä" sorminäppärä Iivana Mishukka, toisinaan taasen taidolta heikompi Iivana Lösönen. Muistettanee myös loitsijana esiintynyt Iivana Kuokka, joka on hankkinut taitonsa vasta vanhalla ijällä, huomattuaan laulaja-ammatin tuottoisuuden. Muut Onoilakiertueen jäsenet ovat toinen toisensa jälkeen menneet maan rakoon, joukon vanhin ja kunniaarvoisin, itse Onoila-ukko, jäi jällelle kuin yksinäinen kelohonka nuoren metsän keskelle. Kalevalapäivän aikana 1924 hän teki viimeisen Helsingin-matkan. Tällöin oli nähtävissä, että pian oli 92 vuotias komea varsi taittuva. Ennen kuolemaansa hän sai vielä osakseen julkistakin tunnustusta ja huomiota, kun valtioneuvosto Kalevalaseuran esityksestä myönsi hänelle elinkautisen eläkkeen.

Onoilan kuva jää elämään monien suomalaisten mieliin ikäänkuin Väinämöisenä. Eikä ainoastaan suomalaisten. Helsingin esperantokongressin juhlassa hän sai esiintyä lukuisalle kansainvälisellekin yleisölle, joka osoitti runolaularille suurta suosiota. Täten teki Onoila maallemme omalaatuistaan ulkoistakin "pro-

pagandaa". Hänen ylevä hahmonsansa jää nyt, hänen poistuttuaan, elämään Alpo Sailon veistoksessa, joka on sijoitettu m. m. Kansallismuseoon; hänen satunsa on runoilta "Sankari väkevä"-teokseen, ja hänen laulamansa runot ja loitsut ovat toistaiseksi säilytettyinä arkiston kätköihin, kunnes tulevat painetuiksi "Suomen kansan vanhoihin runoihin".

Haavetta — todellisuutta.

Viime aikoina on yhä useammalta rotu- ja kielitutkimuksiin perustuvalla taholta alkanut tulla julkisuuteen todisteluja suomalaisen rodun ja kielen julkisesta, kunniakkaasta menneisyydestä. Viimeisin käsiini sattunut uutuus sillä alalla on E. A. Louhen "The Delaware Finns". Siinä esitetään ei ainoastaan kielellisiä, mutta myöskin rodullisia todisteita väitteen tueksi.

Väite, että suomalaiset olisivat rodullisesti ja kielellisesti mongolilaisia, on ollut "tieteellisesti" voimassa kahdeksantoista vuosisadan viime neljännekseltä alkaen. Silloin eräs saksalainen kielitentutkija, koettaessaan luokitella kieliä ryhmiin eli vyöhykkeisiin, ei saanut suomalaisia kieliä sopimaan mihinkään tuntemaansa kieliryhmään, joten hän kai arveli, että ne kuuluvat mongolilaisiin kieliin, ja kansat mukana kun niiden oletettu alkukehto on mongolilaisen kielivyöhykkeen rajalla. Sillä perusteella lepäsi suomalaisten virallinen mongolilaisuus lähes vuosisadan. Sillä ajalla ehti se kuitenkin tehdä monellaista haittaa niissä piireissä, joissa niin mielellään otetaan huomioon toisten todellinen tai oletettu huonomuus.

Täällä Amerikassa, jossa sentään verrattain helposti otetaan huomioon kyky ja etevyys, alkoi edellä mainittu harhaluulo nopeammin haihtua kuin muualla. Vain harvoissa tapauksissa sattui, että suomalaisilta yritettiin evätä kansalaispaperien saanti "mongolilaisuutensa" vuoksi tahi muuta sellaista. Senkin nähtävästi aiheutti enemmän sotakiikko ja radikaalisuus kuin mitkään muut syyt.

Kaiken aikaa on kuitenkin tunnustettu suomalaisten rotutunnusmerkeiksi vaalea tukka, vaalea iho ja siniset tai harmaansiniset silmät.

Edellä lausutun johdosta voi helposti viskata kysymyksen: "Eivätkö ne suomalaiset olekaan suomalaisia, joilla on tumma iho, ruskeat tai mustat silmät ja musta tukka?" Siihen täytyy rotuperäisyyden kannalta vastata kahdella tavalla: puoleksi myöntäen ja kieltämällä.

Arialaisen eli "valkoisen" rodun alkukehdoksi sanotaan Mustanmeren ja Kaspienmeren välistä seutua. Eiköhän ennen pitkää tulla yleisesti tietämään, että: suomalaiset ovat olleet Europan asukkaina, pientä poikkeusta lukuunottamatta, ennen varsinaista, historiasa mainittua kansainvaellusta. Vasta silloin alkoi arialainen rotu, suomalaisen rodun rinnalla Europan isännöimisessä koteutumaan. Kun silmäilee pohjois-Europan maiden asuk-

kaita, niin helposti huomaa miten suurelta osalta he ovat suomalais-rotuisia.

Kun tosiasiassa kaikkien rotujen kesken suvun jatkuminen on mahdollista, niin on luonnollista, että arialainen ja suomalainen rotu ovat, joko enemmän tai vähemmän sekaantuneet keskenään, jonka voi helposti huomata ken hyvänsä, joka tätä asiaa on tottunut tarkailemaan.

Eri tutkijat ovat kummakseen huomanneet, että eri seuduilla asuttua maapalloa on suuri määrä paikkain nimiä, joille niillä tienoin puhuttu kieli ei anna mitään selitystä. Heidän kummastuksensa yhä vain suurenee sen vuoksi kun sellaisille nimille, monessa tapauksessa, suomenkieli antaa selityksen.

Luettelen tässä muutamia paikan nimiä, joista eivät muut tietääkseni ole enemmin maininneet: Himalaja (Huimanlaaja) vuoristo; Roma (Aromaa); Venetsia (onko tämä nimi italialainen vai suomalainen?); Paris (Parisaaari). Nimi juontuu kaukaa ennen Caesaria, jolloin jyrkkärantainen Seine- (Seinä-) joki oli seudun ainoa valtatie. Silloin saivat Pariisin keskustassa olevat kaksi saarta, Parisaaret, historiantakaisen asutuksensa. Parisin kirjoitettu historia ylettyy vaan noin 2,000 vuotta taakse päin, tasaisin luvuin sanottuna.

Skotlantilaiset ovat huomattavasti suomalais-rotuisia. Sen vuoksi sielläkin on monilla seu-

duilla suomalaismuotoisia nimiä. Pääkaupunki, Edinburg (Idänvuori) on saanut nimensä maantieteellisen asemansa mukaan. Irlannin pääkaupunki, Dublin (Tupalinna), joutui erään normandialaisen Irlannin valloittajan, Turgeisin vallan keskustaksi noin 840 vaiheilla nykyistä ajanlaskua. Sitä ennen on se jo luonnollisesti ollut kauan asuttu.

Suomalainen Maa-sana esiintyy laajalla alalla maapalloa "Ma"-muodossa. Erikoisesti sen omaavat intianien asumat seudut. Tavataan se sentään Europassakin. M. m. Espanjassa on seuraavat paikan nimet, jotka alkavat tai päättyvät "Ma"-tavulla: Madrid, Malaca, Manacor, Majärea, Mallorca ja Salamanca. Viimeisessä nimessä esiintyy kahtakin lajia suomalaiseen vivahtavaa. En kuitenkaan, latinalaisia kieliä tuntemattomana, niistä erehtymättömästi mitään vakuuta.

Portugalissa ja samoin Perussa on kaupunki "Lima". Se sanotaan Ketsuan intianiheimonmurteella kuuluvan Rimac. Ainakin Perussa se on Rimac-joen varrella.

Amerikan intianiheimojen kielissä tavataan "Ma" samaa tarkoittavana kuin suomenkielissä tarkoittaa "Maa". Esim. Massachusetts (Maa kukkulain ympärillä); Alabama (Levon maa). Washingtonin valtiossa muis-telen olevan paikkain nimet Tacoma (Takamaa); Yakima (Jokimaa); Kalama (Kalamaa). Nämä kolme nimeä ainakin ovat intia-

neilta peräsin olevia nimiä. Miltä kuulostaa Oklahoma? Siitä tulee helposti lopusta Okl (Ahomaa). Etelä- ja keski-Amerikasta voin tässä esittää näytteeksi "ma"-loppu- ja jälkitaavulla kirjoitettuja nimiä. Toisissa nimissä "ma"-sana esiintyy sisätavulla: Argentiinassa: Catama, Malanzal, Huomahuoka, Chosmalal; Brasiliassa: Maraca, Cuma, Saquarema, Manaquape, Malaripa, Manitsaunas, Amabahy, Taliman, Manauri, Zurumata, Manaos, Mahava, Pamanas, Tamaris, Poraima, sekä lisäksi: Comandatuba, Ubatuba ja Imbituba. Perussa: Lima, Palma, Madre, Llama, Contumaga, Lamas, Cajamarca, Chicama, Pomabamba, Marca, Casma, Pachacamac, Mala, Omagaus, Saman, Tarma, Maras, Chupamarca, Mamara, Lomas, Solima (-vuoret), Apurimac, Macusani, Macurpata, Madre. Venezuelassa: Maracaibo, Zuruma, Mamo, Sirama, Tamares, Sinamaica, Gumarebo, Ocumare, Gamatagua, Chaenaramas, Gamaguan, Guadarrama, Manapiari, Amazonas, Maroa, Paraima, Pakaraima (vuoret), Parima, Oremaos; Chilessä: Atachma, Humahuoka, Chasmalal, Ambalama, Tocaima, Anserma, Timana, Bucaramanga, Natagaima, Suma, Atacama. Boliviassa: Calamar, Sajama (vuoret), Madidi, Tahuomano, Ysiaamas, Mauri, Amabo, Samaypata, Chuluma, Camataquai; Cubassa: Camaquey, Bahama (saaret, matalikko ja salmi), Samana, Yaguaramas, Coloma,

Camauani, Manapilon, Manati, Malaqueta; Brittiläisessä Guianassa: Mana; Hollannin Guianassa: Tomatai; Ecuadorissa: Tarma, Putumayo (Putumaja), Manabi, Macara, Carriamana, Wainumas; Panamassa: (Huom. Panama,) Mamel; Jamaikassa: Manmatee; Portoricossa: Humacao; Filippiinien saarilla on: Manilla. Ovatko nimet kartoissa alkuasukasten nimitysten kanssa yhtäpitäviä, en me ne takaamaan.)

Tutkijat viittaavat siihen — ja siltä se näyttääkin — että suomenkieli on muinaisudessa ollut laajalla alueella puhuttu kieli. Mahdoton on enää mistään saada eri muinaiskausien suomenkieltä koskevia sanakirjoja. Tutkijain huomioiden mukaan Suomen niemellä nykyään puhuttu suomenkieli on lähinä alkuperäisen kaltainen. Kun suuret, puolueettomat oppineet saavat tämän asian huomioonsa, niin silloin heille alkaa suuremmoinen, ihastuttava uurastus, kaivaa esille ihmiskunnan sivistyselämästä kadonnut helmi ja saattaa se uudelleen jokaisen suomalaisen roddun jäsenen ajatusten ja tunteitten tulkiksi.

Tämän asian tärkeyden tulee meidän, suomenkielen perintövaalijain, ensin itse tajuta ja alkaa yhä suuremmalla rakkaudella sitä, oman sivistyksemme soihduna, viljellä. Silloin — vasta silloin alkaa suomalaisen henkisen sivistyksen uusi, suuri huomen, jonka aamunkoissa paraillaan havahtelemme, hiero-

en pitkäaikaista unhon unta silmistämme, valveutuaksemme vaalimaan kansamme pienen, vaan kuulun ja pontevan, sukumme suuren jo maailmassa valtavan, yhteistä, Luojamme *meille* antamaa ja *meistä* alkavaa henkistä aateluutta.

Edellä olevien rivien hengen soisin saavani tulikirjaimin piirtää jokaisen suomalaisuudelle suosiollisen heimolaiseni mieleen ja heidän kauttaa niiden sydämiin, jotka vielä Kullervön verisissä kiroissa, tuskan ja epätoivon ahdistamina kiemurtelevat, tuhoten omaansa ja sukunsa suuren sekä koko ihmiskunnan onnea.

Näiden rivien hyväntahtoisia lukijoita pyydän ystävällisesti harkitsemaan, missä määrin näillä riveillä lausuttu ajatus suomenkielen tulevaisuudesta on "*Haavetta — Todellisuutta*".

Ladysmith, B. C., Canada, Lokak. 10 p. 1925.

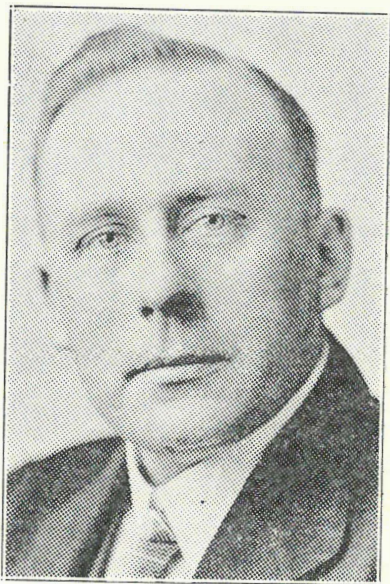
V. J. LAAKSONEN.

Oopperalaulaja Väinö Sola Amerikassa.

Kun viime keväänä saapui viesti Suomesta, että oopperalaulaja Väinö Sola tulisi Amerikkaan konserttimatkalle, herätti se suurta iloa Amerikan suomalaisten keskuudessa. Hänen ensimmäinen vierailunsa keskuudessamme vuonna 1921 jätti kauniit muistot, eikä hänestä ole ilman ansiota sanottu: "Väinö Sola on yksi niistä harvoista, jotka Suomesta ovat tulleet meitä tervehtimään, joka on tahtonut antaa meille runsain mitoin eikä vain ottaa."

Saavuttuaan New Yorkiin poikansa, ylioppilas Pentti Solan kanssa lokakuun puolivälissä otettiin heidät siellä vastaan mitä lämpimimmmin. Tervehdysjuhlasta, mikä heidän kunniaksensa oli järjestetty, kirjoittaa herra Sola, että se oli suuremmoinen ja odottamaton yllätys, että se oli kuin viittaus siitä menestyksestä, mikä häntä nuoren säestäjänsä kanssa oli tällä matkallansa odottamassa. Olemme sitte saaneet lukea sanomalehdistä, että tuo ennustus on käynyt toteen askel askeleelta. Tätä kirjoittaessa ilmoitetaan, että kaikki konserttipäivät Minnesotan suomalaisasutuksilla on järjestetty ja mielenkiinnolla odotetaan taiteilijan saapumista tänne.

Koska julkaisu, johon tämä kirjoitus oli ajottu, odottaa painoon menoa, eikä siis suuren laulajamme vierailumatkastakokonaiskuva tähän ehtisi, niin käytämme tämän tilan ainoas-

VÄINÖ SOLA

taan tervehdyssanoille. Päivälehdessä toimittamassaan lausueksaan herra Solan tervetulleeksi Minnesotan suomalaisten keskuuteen, ilmoittaa ne tunteet, mitä meidän sydämissämme liikkuu:

“Oopperalaulaja Väinö Solan konserttikieruetta Amerikan suomalaisten keskuudessa

näyttää suosineen erinomainen menestys. Kaikkialla, missä hän on tähän mennessä esiintynyt, on osanotto suosittu laulajan konserteihin ollut meikäläisiin oloihin nähden harvinaisen runsas. Tyytyväisin ja innostunein mielin on yleisö noista konserteista palannut, tuntien saaneensa nauttia täysin annoksin laulun lumoantimista. Eikä laulun välittömästi luoma tyydytys ja mielihyvä ole ollut kaikki, vaan siihen on yhdistynyt hivelevä ylpeyden tunne siitä, että suomalaisessa kansassa löytyy henkilöitä, jotka ovat laulun jalossa taidossa kohonneet niin korkealle kuin herra Sola on noussut. Lyhyesti sanoen, hyvää kuuluu kaikkialta, missä taiteilija on esiintynyt.

Täällä Minnesotassa aloittaa taiteilija esiintymistilaisuutensa kirkkokonsertilla Duluthin suomalaisessa kirkossa ensi torstai-iltana eli kiitospäivän iltana. Sen jälkeen on hänellä konsertteja yhteen menoon joka päivän osalle viitenätoista päivänä, ensin täällä Pohjois-Minnesotan suuremmilla suomalaisilla asutuksilla ja myöhemmin Michiganin valtion puolella. Kaikista alkuvaiheista ja osoituksista päättäen vallitsee laulunharrastajien keskuudessa näillä seuduilla suuri innostus taiteilijan tuloa odotettaessa, joten voidaan pitää varmana, että suomalaista kansaa, ja mui-

takin, tulee rientämään taajoin joukoin eri paikkakunnilla näihin harvinaisiin musiikki-tilaisuuksiin. Erityisellä mielihyvällä tässä yhteydessä on mainittava, että konsertteja varten useimmissa paikoissa rauta-alueella on onnistuttu saamaan sikäläisten upeiden ja uuden aikaisten korkeakoulujen tai kaupungintalojen juhlasalit.

Taiteilija Solan nimi loistaa yhtenä kirkkaimpana helmenä suomalaisessa laulutaitessa. Me täällä valtameren toisella puolella asuvat suomalaiset tunnemme syvää ihastusta saadessamme tilaisuuden kuulla omassa keskuudessamme hänen kauttaan tuota taidetta esitettävän ja edustettavan sellaisella korkealla tavalla kuin herra Sola sitä esittää ja edustaa.”

Mikä on kuvaavaa Amerikalle?

Kuuluista ruotsalainen tutkimusmatkailija tri Sven Hedin, joka viime talvena oleskeli Yhdysvalloissa matkustaen maan ristiin rastiin, kirjoittaa vaikutelmistaan ja vastaa ylläolevaan kysymykseen seuraavasti:

Amerikalle ei ole kuvaavaa tasavalta, sillä niitähän löytyy Europassakin ja yksi tasavalta ei ole toisen kaltainen. Myöskään ei sille ole kuvaavaa vapaus, sillä sekin meillä jo on, vieläpä eräissä suhteissa suurempi kuin Amerikassa. Kukaan, joka lähemmin tuntee amerikalaisia oloja, ei myöskään voi väittää, että tasa-arvoisuus olisi jotain erikoisesti ominaista Amerikalle. Ainoastaan määrättyissä, virallisesti kansanvaltaisiksi kehitetyissä käsityskannoissa ja ulkonaisissa muodoissa tapamme tasa-arvoisuutta siellä kaukana lännessä. Muuten sitä ei ole Amerikassakaan, ei aina edes lain edessä; kuten jokainen tietänee, jolla oikeudenkäynneissään ei ole ollut riittävästi varoja apunaan. Ja mitä veljeyteen tulee, niin siitä on paras Amerikassa puhua yhtä hiiskumalla kuin Europassa — suurin piirtein katsottuna. Näissä suhteissa, niin kuin niin monissa muissa, on suurinta ajatusten sekaannusta, ellei pelkästään tietämättö-

myyttä — kuvitella asioita sellaisiksi, jollaisia niiden toivoisi olevan.

Ei, kuvaavaa Amerikalle ja samalla se, mikä eniten synnyttää siellä mahdollisuuksia, on:

Amerikalaisen terve elintarmo ja elämänsihalua, joka ilahduttavasti eroaa monien euroopalaisten veltostuneesta olennosta ja rienaavasta elämän ivaamisesta. Amerikalaiset tahtovat olla 100% ihmisiä, eikä sammuneita tuluvuoria tahi nautinnonhimon myrkkyykaasujen turmelemia olioita. He tavoittelevat kaikkein suurimpia mittasuhteita, sellaista, mikä ulottuu pikku-sielujen kitukasvuisen maailman rajojen ylä- ja ulkopuolelle. He arvioivat ja mittaavat kaikkea "maailman"-näkökulmalta. Että tällainen katsantotapa tuo mahdollisuuksia monilla aloilla, on ilmeistä, etenkin kunmaan väestösuhteet sopeutuvat tällaiseen käsitykseen. Amerikalainen on suuresti isänmaallinen, mutta silti hän on enemmän kuin kukaan muu yleismaailmallinen, kosmopoliitti — päinvastoin kuin serkkunsa englantilainen. Sillä englantilainen on ja pysyy englantilaisena, missä maailman kolkassa hän eläneekin. Yhdysvaltojen nopea aineellinen kehitys on myöskin, kuten tunnettua, ollut omiaan suuntaamaan amerikalaisen kaikki harrastukset ja pyrinnot käytännöllisiä tarkoituseriä kohti. Se, mikä skandinaviselle, joka on tottunut tinkimättömään rehellisyyteen, voi näkyä vilpillisyydeltä, näyttää amerikalaisesta joko

hänelle itselleen edulliselta ja tilapäiseltä huomaamattomuudelta tahi liikemies-älyltä, — tässä piilee amerikalaisen kyky nopeasti käyttää hyväkseen ilmeneviä "sensussejä".

Amerikalainen ei mielellään tuhlaa aikaansa monimutkaisein pohtimisiin ("soutamiseen ja huopaamiseen"), vaan tekee päätöksensä erehtymättömästi toimivan "terveen järjen" mukaisesti. Erittelemättä inhimillisiä ajatus-toimintoja alkuosiinsa hän toimii, ja — tavalisesti riippumatta järjestelmällisyydestä ajattelussaan — muuttaa menettelytapansa miten usein tahansa, kunhan siitä on hyötyä hänen käytännöllisille tarkoituksillensa. Ja kun elämä tosiaan opettaa meille, että terveisiin vaistoihin voi monasti luottaa enemmän kuin monipuolisimpaankin älylliseen kehitykseen, ei ole ihmeellistä, että amerikalaiset ovat kyenneet omassa käytännöllisessä elämässään rakentamaan läpipäästäviä teitä sellaisiin paikkoihin, missä muuten tie nousisi auttamattomasti pystyyn.

Jos on totta, kuten eräs saksalainen kirjeenvaihtaja huomauttaa, että "ranskalaiset ovat joustavia, omantunnon-arveluista piittaamattomia, ja englantilaiset ovat järkeviä eivätkä välitä siitä, miten toisten käy," niin on myöskin totta, että "amerikalaiset ovat toimikykuisiä, vapaita teorioiden ja hyödyttömien kirjatietojen kuormituksesta."

Yhdysvaltain rohkea, monihaarainen kulku-

laitos-systeemi on kuvaava amerikkalaisten käytännölliselle yritteliäisyydelle. "Läpi meidän täytyy päästä" on tunnussana, vaikka kolmekin rautatielinjaa täytyisi rakentaa päällekkäin tai kaksi maanalaista sähkörataa toistensa alitse, vieläpä joenkin alitse.

"Taputtakaa käsiänne minulle, jos haluatte; tai haukkukaa minua, jos se teitä huvittaa, mutta väistykää tieltä!", tämä tuntuu olevan aito-amerikkalaisen, omasta voimastaan tietoisien yritteliäisyys-innon tunnusanana. Hänen kunnianhimonensa ei koskaan ole lepotilassa; toiselta puolen tämä oman arvon tunto meistä europalaisista tavallisesti tuntuu oman itsensä yli-arvioinnilta.

LAURI MERIMAA.

Springtime in Kalevala.

By E. O. TOLONEN.

It is springtime in the Northland,
In the land of Kalevala:
The sun, unseen in days of winter
— Hid within the gray-hued heavens —
Now wappears in skies unclouded.
In the spring of Kalevala,
Each day brings transcending beauty
In the lenghtening of daylight,
In the splendors of its sunlight;
In the warmth of Northland's springtime
Nature, from her slumbers waking,
Now responds to call of summer,
It is springtime in the Northland
For the people of Kalevala,
Held long in a bitter bondage
Through the days of dark despairing.
It is springtime for a people
Whom God seemed to have forgotten,
Who still kept the Hope of Freedom
Burning through the night of darkness
Even when all hope seemed useless,
— Dawn of New Day never coming.

laitos-systeemi on kuvaava amerikalaiden käytännölliselle yritteliäisyydelle. "Läpi meidän täytyy päästä" on tunnussana, vaikka kolmekin rautatielinjaa täytyisi rakentaa päällekkäin tai kaksi maanalaista sähkörataa toistensa alitse, vieläpä joenkin alitse.

"Taputtakaa käsiänne minulle, jos haluatte; tai haukkukaa minua, jos se teitä huvittaa, mutta väistykää tieltä!", tämä tuntuu olevan aito-amerikalaisen, omasta voimastaan tietoisien yritteliäisyys-innon tunnusanana. Hänen kunnianhimonensa ei koskaan ole lepotilassa; toiselta puolen tämä oman arvonnun toimesta euroalaisista tavallisesti tuntuu oman itsensä yli-arvioinnilta.

LAURI MERIMAA.

Springtime in Kalevala.

By E. O. TOLONEN.

It is springtime in the Northland,
In the land of Kalevala:
The sun, unseen in days of winter
— Hid within the gray-hued heavens —
Now wappears in skies unclouded.
In the spring of Kalevala,
Each day brings transcending beauty
In the lengthening of daylight,
In the splendors of its sunlight;
In the warmth of Northland's springtime
Nature, from her slumbers waking,
Now responds to call of summer,
It is springtime in the Northland
For the people of Kalevala,
Held long in a bitter bondage
Through the days of dark despairing.
It is springtime for a people
Whom God seemed to have forgotten;
Who still kept the Hope of Freedom
Burning through the night of darkness
Even when all hope seemed useless,
— Dawn of New Day never coming.

It is springtime: flowers are blooming
In the land of lakes and islands.
Springtime for an ancient language,
Language of the Land of Heroes.
To the light of glorious Freedom
Now responds a nation's spirit:
Every heart is beating faster;
Every eye is brighter gleaming;
In every soul, through Freedom's blessing,
Dreams, ideals from sorrows melting,
To action and to deeds are growing.

Again the voice of Väinämöinen,
From his people long-departed
Master of the Words of Knowledge
Calls his people to his standard,
And the men of Kalevala
On the threshold of a New Day
Again have built the magic furnace,
For the forging of new Sampo
(Talisman of all good fortune)
In the fires of Modern Learning,
In the moulds of Arts and Science,
— In the land of Väinämöinen,
Master of the power of knowledge,
Minstrel of the magic songs.

“Maisema on näkökanta”, ja “Mielikuvitus on elämän suola”.

Näin sanoo eräs tunnettu filosofi.

Mitä valo ja lämpö ovat kasveille, on mielikuvitus ihmisen elämälle ja sieluelämän värikkäudelle. Ilman terveellistä, oikein johdettua ja kurissa pidettyä mielikuvitusta on elämä todella yksitoikkoisen harmaata, vaikka olisikin taloudellisessa suhteessa onnellista. Ihminen, jonka mielikuvitus on kuollut, elää kirjaimellisesti “surun laaksossa,.” Hän voi kuitata kiintoisimmankin tilanteen, oli se sitte luonnossa tai ihmiselämässä, hymähtämällä kuivasti että “se vain ON”, ja siinä kaikki.

Mielikuvituksettoman ihmisen horisontti on alhaalla, elämän arkisimmalla tasolla, joten hän katselee elämää alkeellisimmassa ja yksitoikkoisimmassa muodossa. Hänestä metsä on vain useita puita ja järvi vain suurempi määrä vettä. Terve mielikuvitus lisää värejä ja elämää yksinkertaisimpiinkin ilmiöihin, antaen aina aiheita kysymään miksi on niin ja näin. Siitä seuraa luonnollisesti mielenkiintoinen tutkimus kunkin ilmiön tarkoituksesta, josta taas on tuloksena oppiminen kaikesta mikä koskee elämää ja ihmisiä. Kun sitten oppii näitä edes osaksikaan ymmärtämään, lisää se

vain mielenkiintoa ja harrastusta tutkimaan ja ymmärtämään elämää ja kanssaihmiä vieläkin syvemmin.

Mielikuvitus askarteleee edelleen sen omistajan viihtyessä elämässä ja kehityksessä mieluisasti samalla kun hän pyrkii ymmärtämään ylikuonnollisiakin, — kuoleman takaisia asioita. Rakkaus elämään pysyy siltäkin terveenä ja tehokkaana antamaan elämän Herralla takasin "lohjoitetut leiviskät" — koron kanssa.

Mielikuvitus on ikävempien aikojen kirkastus, — sateisten päivien pouta. Se on kuvauskone, joka ikuistuttaa pienimmätkin mieluisat muistot sielun kammioihin, josta niitä saa halki elämän ehtoopäivien nautinnolla katsella.

Kuitenkin voi mielikuvituskin tulla treenatuksi väärään suuntaan ja yksipuoliseksi, josta tulee olemaan seurauksena näivetyttävä pessimismi, joka umpimähkään kieltäytyy näkemästä mitään hyvää missään. — Siitä esimerkkinä kerron huomiostani eräässä tilaisuudessa, jossa suomalaisia "maailmanparantajia" oli kokoontunut eräälle paikkakuntani haalille.

Oli sodanjälkeinen hyvinvoinnin ja yltäköyläisyyden vuosi, ja sekin osa kansalaisiamme, jotka muutamia vuosia sitten hoilasivat että rikkaat autoillaan, joita he ovat ostaneet köyhälistöltä anastetuilla rahoilla, ajavat työläiset kumoon, — oikeastaan hoilasivat he vieläkin tuota samaa virttä (joskin hiukan toisessa

muodossa), vaikka olosuhteet olivatkin muuttuneet. Nähkääs, heidän mielikuvituksensa oli niin harjaantunut tuohon samaan nurjaan suuntaan, että he nyt tottumuksesta jatkoivat sitä samaa "vihän ja pessimismin hymniä" entisessä äänilajissa, mutta siitä huolimatta —

— Näin minä haalin edessä viisi- tai kuusikymmentä autoa, josta voin päättää että sisälä oli runsaasti yleisöä. Olisin voinut otaksua tilaisuuden olevan oopperanäytännön, sillä autot eivät olleetkaan puoliksikaan Fordeja, vaan Hudsonit, Grantit ja Chevroletit olivat johdossa. Viivähdin hetkiseksi ihailemaan kansalaistemme nopeaa vaurastumista tässäkin kylässä. Kuulemiseni perusteella tulin siihen otaksumaan, että enin osa noista autoista oli jo kokonaan maksettu ja niiden omistajat voivat nyt ostella pianoja ja muita sellaisia taloudellisia ylellisyyskapineita. Astuin nyt sisälle, jossa ilokseni huomasin iltamayleisön olevan erinomaisen siististi ja melkein päylyllisesti vaattetun. Melkein mahdotonta oli ajatella näitä samoiksi ihmisiksi, jotka noin kymmenen vuotta takaperin asuivat ränsistyneissä vuokrahuoneissa "Pitkäsillan" suussa. Nyt he kuulemma omistavat omat talonsa boulevardien lähetyvillä ympäri parhaimman länsipuolen korttelin.

Kaikilla iltamavierailloilla oli huolettoman kepeä ja hyvinvointia julistava hymy kasvoilla kun he väliajalla olivat nauttimassa virvokkei-

ta, seurustelemassa sekä puhelemassa kontrahdeistaan tai hyvistä palkkatöistään. Olihan sota loppunut ja sodanvastaisella kannalla olevien ulkomaalaisten ahdistelu tauonnut. Raha liikkui kuin kotkan siivillä konsanaan ja sitä oli saanut kiinni tuo silkkiin ja helyihin puettu "ryysylistökin" kuin itsestään vain.

Tultiin uudelleen ohjelmaa kuulemaan. Se oli suureksi hämmästykseni samaa veisua kapitalistisen yhteiskunnan mädännäisyydestä. Runojen, laulujen ja muiden esityksien pääsisältö oli: "kaikki mitä on, on nurjaa".

Sitten tuli yhteislaulu, joka oli ivallinen sommitelma "Kymmenen Virran maan" nuotille, ja jokainen värsy loppui sanoilla: "— tämä kurjuuden, orjuuden kauhea maa . . ."

Sitten meni silkkeihin ja turkiksiin puettu "kurjalisto" upeilla autoillaan mukavasti sisustettuihin koteihinsa — odottamaan kapitalismin lopullista kukistumista.

HANNES ELENIOUS.

Toveruutta.

Joululomalle! — Laulava, naurava, remuava nuorisojoukko on hyökännyt seminaarikaupungin asemalta vaunuun. Nämä uudet tulokkaat herättävät kaikkien huomion. Lasketellessaan siinä jos jotakin opettajistaan, arvoseluistaan, toisten ja omista tavoistaan, matkastaan j. n. e., saattavat he muut matkustajat johtopäätökseen: Ne ovat siis seminaarilaisia nuo — tulevia kansan opettajia — —

Vaunun syrjäisimmässä kolkassa istuu kaksi ankarakatseista naista ja vastapäätä heitä eräs harmaapartainen mies. Tämän vieressä istuu äskeisestä joukosta kaksi nuorukaista, jotka eivät näy osaavan laulaa, eivät pilapuheita puhella, eivätkä huomata panttileikissä lentävää nenäliinaakaan, jota toiset ilakoiden viskelevät.

Yöhön mennessä on juna ehtinyt sirotella koko monta meluavan joukkion jäsentä tiensä varrelle. Jällelle jääneet väsyvät. Käydään hiljaisiksi. Lopulta istuu vaunussa vaan muutamia torkkuvia tovereita. —

— Muuksihan minäkin seminaaria luulin. Kuinka ihanteellisena sinne meninkään! Ja kun kaikki ympäri käydään, ei se vastannut puoliakaan toiveistani. Ja sittenkin, Mimmi,

meillä toki oli *tositoveruudessa* korvaus petty-
myksillemme. Noilla ei näytä sitäkään olevan.

Puhuja oli toinen äsken mainituista vakavista naisista. Hänen lauseeseensa heräsivät sekä vanhus että nuorukaiset, vaikka he pysytelivät edelleenkin torkkuja-asennossaan.

— Kukapa sitä ei ihanteestaan olisi saanut tinkiä seminaariin mentyään, vastasi Mimmiksi puhuteltu, mutta noitten edustama kevyt toveruushan on myöskin toverihengen yksi puoli. Melkein aina unohdamme, että asioilla on monta puolta.

— Niin on, virkahti keskustelun alkaja; arvaan aivan, mihin tähtäät, mutta olemme nähneet ja kuulleet tänä yönä kylliksi sanoaksemme, että matkaseuralaistemme toverihenki toteaa seminaarissa mennyn vuosi vuodelta alas päin. Jos nyt tuossa olisimme sinä ja minä olleet, olisimme joutuneet ihanteistamme riisumaan kirvelevän paljon sellaista, joka meidän aikanamme ei olisi tullut kysymykseenkään. Muistapa vaan sitä entistä puhettasi konventissamme muinoin. Toiselta puolen totuudesta välinpitämättömän yleisen mielipiteen hyväksymä huvittelunhalu, toiselta epäuskoinen itsekkyyys, nostivat mielestäsi päättään jo viisitoista vuotta sitten, jolloin puheesi pidit, tehden toveruuden ahdistavan tyhjäksi, paljon tuomitsevaksi, vähän anteeksiantavaksi hirviöksi, joka vaatii antamaan toverin nimen semmoisillekin ihmisille, joista ei muuta tiedä

kuin sen, että he ovat sattuneet olemaan yht'aikaa seminaarissa, tai joista on jäänyt samanlainen muisto, mikä nyt noista nuorista meille jäi.

— Kuinka tarkka muisti sinulla onkaan, Anni, vastasi puhuteltu. Toveruus näkyy olevan sydänkysymyksiäsi seminaarissa; miksi et koskaan julkisesti siellä puhunut noin? Miten paljon totta ja oikeaa olisit siten voinut jättää perinnöksi näille, jotka nyt mielestäsi tyytyvät ala-arvoisiin vaatimuksiin.

— Onpa nimenomaan eräs asia, joka jäi minulta seminaaripuheessani kai mainitsematta, minulle näinä viitenätoista vuotena kirkastumistaan kirkastunut. Se on tuo pyhä laki: "Mitä kylvät, sitä niität." Eikö ole niin, että jos mekin olisimme arvostelumme, oman paremuuden tunteemme, kunnianhimomme ja ihanteittemme itsetunnon jättäneet silloisen toveripiirimme ulkopuolelle ja sen sijaan vieneet sinne rehellisen mitättömydentunteemme, uskollisuuden sisäisille ihanteillemme ja halun *panna alttiiksi kaikkemme* jalon, kuniin ja ylevän puolesta, etkö luule, että toverihenki olisi periytynyt noille vähemmän pinnallisena ja tyhjänä?

Puhuvan neidin ääneen oli tullut lämmin sävy, joka sai torkkujatkin vastapäisellä penkillä mukaan.

— Syyttäkäämme siis itseämme, Anni, että toveruus antoi meille niin vähän ja että usko

ihanteelliseen toveruuteen näyttää nykyisestä nuorisostamme häviävän. Miksi menimme *vaa-tien* emmekä *antaen*?

— Niin, autuaampi on antaa kuin ottaa, sanoi harmaapartainen mies vastaiselta penkiltä.

— Mutta voi olla, ettei tunne voivansa mitään antaakaan, vastasi ensin puhunut neiti.

— Silloin pitää olla ennakkoluulotonta taitoa ottaa vastaan, mitä annetaan, ja “kääntää kaikki parhain päin”, sanoi vanhus suopeasti. Kolmekymmentä-viisi vuotta on jo siitä kulu-nut, kun minäkin näiden nuorten tavoin mat-kustin seminaariin, en junalla vaan hevosella. Majataloissa silloin lystit pidimme, samat, mitkä junassa nyt olemme nähneet pidettävän, mutta ei nuoruus ja nuorten mieli ole vieraak-si tullut vanhoillanikaan. Neljättä eläkevuot-tani vietän jo. Ikäisiäni tovereita harvoin näen. Mutta tovereilta tuntuvat minusta sa-man työn tekijät, kaikki tuntemattomatkin, vaikka vain sattumalta tavaten.

Vanhuksen harras kyyneltynyt katse todisti puheen sydäimestä lähteneeksi, koetuksi to-deksi.

* * *

Neljännestunnin päästä näin tuon viisihen-kisen ryhmän aseman ravintolahuoneessa kup-pien ääressä. Ohikulkiessani kuulin Mimmiksi puhutellun neidin vielä sanovan toiselle nuoru-kaisista:

— Älkää sanoko ettette pysty! Luvatkaa

ainoastaan karistaa silmistänne väärän hieno-tuntoisuuden naamari ja katselkaa yksinker-taisella, vilpittömällä mielellä toveruuden ole-musta, silloin voitte seminaariin palattuanne korjata puolestanne, mitä toverini, minä ja monet teidän tovereistanne ovat laiminlyöneet. Älkää antako itsellenne rauhaa, ennenkuin ihanteellisen toveruuden purppuravaippa peit-tää monien yksinäisten sydänten alastomat sei-nät! Etsikää itsellenne voimaa luovuttaa *oma hyvänne yhteisyyden parhaaksi!*

— Helsingin juna lähtee, ilmoitti asema-mies. Ja me riensimme kukin ihmistungok-sessa eri suuntiin. Mutta paljon mietinnän ai-hetta sai syrjästäkuulija tuosta keskustelusta.

Eivätkö sanat: “Joka henkensä tahtoo tal-lella pitää, hän sen hukuttaa, ja joka henkensä hukuttaa minun tähteni, on sen säilyttävä,” toteutuneet tässäkin?! — — —

Kokeneet opettajat ja ystävät! Enemmän avosydämisyttä opiskelevaa, etenkin opetta-jiksi valmistuvaa nuorisoamme kohtaan! Enem-män sydämellistä Jumalan hengen voimassa tapahtuvaa lähentymistä! Enemmän emakko-luulotonta uskoa siihen, että nuorten sydämet ovat kuin raollaan oleva ovi avataksemme sen ja astuaksemme sisään kylvämään Herran kylvöä.

Ne leikkivät tosin rautatievaunuissakin. Mutta eivät ne niin ajattele mattomia ole, kuin

miltä ehkä silmään näyttävät. Osoittakaa heille rahtunen ymmärtämystä, ja heidän sydämensä taipuvat neuvojanne noudattamaan! — — Silti en tarkoita, että kevytmielisyyttä hyväksyttäisiin.

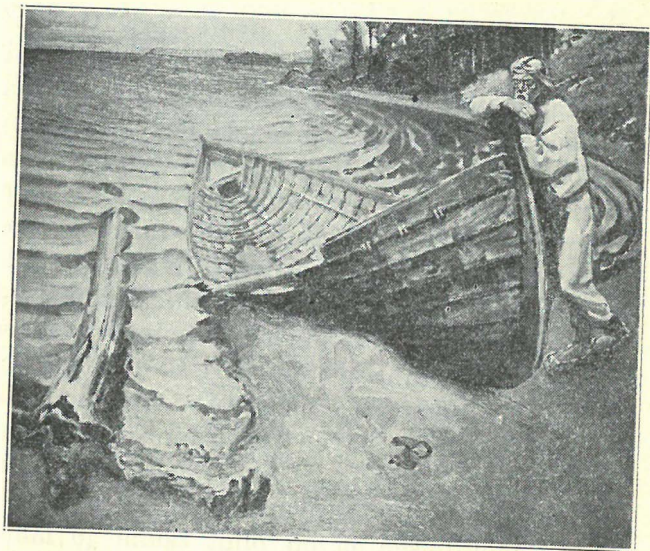
Herra Jumalamme kuulkoon ne monet hartaat rukoukset, joita uskovat isät ja äidit, uskovat opettajat ja uskova nuorisio "täydelliseksi" tulemisensa puolesta tässäkin asiassa. Hänen puoleensa kohottaa!

MIKKO HYYRYNEN.

Professori Axel Gallen-Kallela Amerikassa.

Kuulu maamiehemme, professori Gallen-Kallela, on ollut Yhdysvalloissa lähes kaksi vuotta, pitäen asuntopaikkanaan Chicagon miljoonakaupunkia. Ensin hänen tarkoituksensa oli viipyä täällä ainoastaan lyhemmän ajan tutustuttamassa amerikalaisia hänen omaperäiseen ja ihmeelliseen taiteeseensa. Taiteilijan ystävät järjestivät hänen taululle näyttelyjä useissa maan taidekeskuksissa ja herättivät ne niin suurta huomiota ja ihastusta taiteen tuntijoiden piirissä täällä, että taiteilijamaailmassa lausuttiin toivomuksia suuren mestarin jäävän tänne ainakin muutamman vuoden ajaksi. Alkuperäisessä suunnitelmassaan täällä viipymisestä tekikin taiteilija muutoksen ja on ollut täällä jo lähes kaksi vuotta. Täältä hän on käynyt naapurimaassa Mexikossa, missä hänellä oli tilaisuus tehdä varsin mielenkiintoisia tutkimuksia ja havaintoja sen maan vuoristoseutujen alkukasvusta, luonnosta y. m., joilla havainnollaan hän tulee vieläkin rikastuttamaan korkealle kypsyntä taidettaan.

Amerikassa olonsa ajalla on professori maalannut useita muotokuvia tunnetuille amerikalaisille ja on lisännyt maalauksillaan suuresti mestarimainettaan. Muitakin töitä on hän suorittanut, m. m. jatkanut Suur-Kalevalan

“PURREN VALITUS”

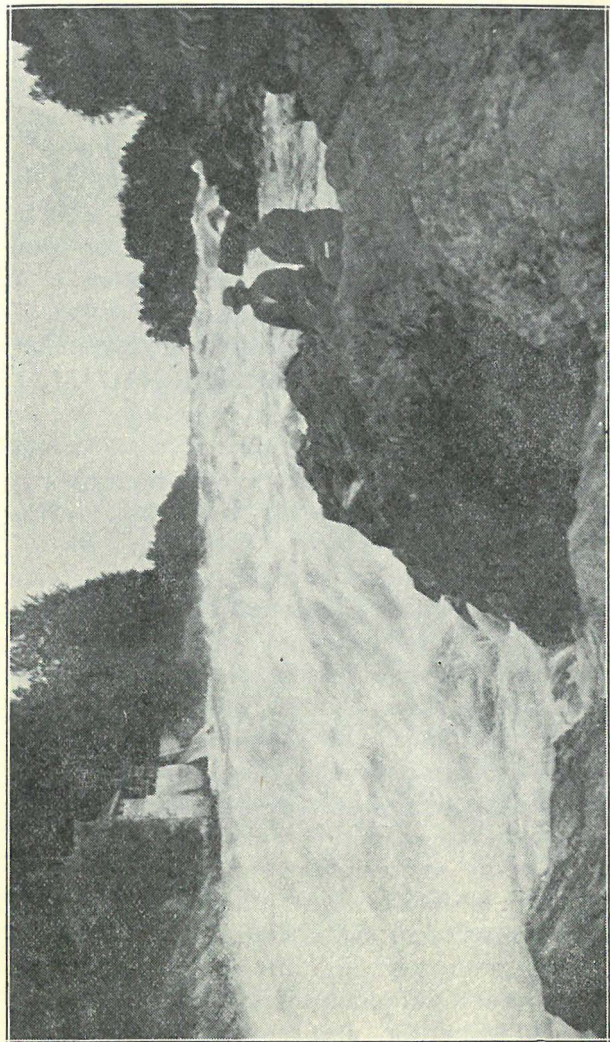
kuvisttamistyötä ja tehnyt useita muita kotimaahan tilattuja töitä. Amerikan suomalaisillekin on hän suorittanut muutamia tilauksia. “Purren valitus” lienee huomatuin taulu, jonka hän on täällä maalannut duluthilaiselle Carl H. Salmiselle. Tästä taidetyöstä

kertoessaan mainitsee Päivälehdessä toimitus:

“Kalevalassa kerrotaan, miten Lemminkäinen lähtee entisen sotatoverinsa Tieran kanssa Pohjolaa vastaan sotimaan ja miten hän “aamulla ani varahin” lähtee laivavalkamalle, missä puinen pursi itkee ja vaikeroitsee sitä, kun Ahti ei enää “sotia soua”, vaan antaa venhe-raukan toimetonna virua “kymmeniä kesiä”. Lieto Lemminkäinen silloin iskee purtta “vanttuhulla, kirjasuulla kintahalla” vakuutellen, että venheeltä tulevat valituksen syyt pian loppumaan.

Tämän Kalevalan runon kohdan taustalle on taiteilija taulunsa maalannut. Sen yksityiskohtaiseen arvostelemiseen emme tahdo ryhtyä. Voimme kuitenkin sanoa, että ihmeellisen vaikuttavasti kuvaa siinä suuri taiteilijamme, Kalevalan kohtausten verraton siveltimeillä esittäjä, kaiken sen, mitä voidaan odottaa sisältyvän “purren valitukseen” edellämainitunkaltaisessa tilanteessa. Jylhäksi, vaan samalla kauniiksi on siinä kuvattu Suomen syksyinen luonto, tuuhean metsän reunustaman salojärven rannalla. Venhe aivan kuin haastelee mielihaikeansa, kun sen keulan vieressä seisoo valtainen uros, kasvoilla ilme, josta kuvastuu rautainen päättäväisyys: tuli mitä tuli, vaan pian kuletaan jälleen vanhoilla tutuilla sotapoluilla. Pursi

näyttää ymmärtävän miehen haasteen. Pilvisen syystaivaan tummentamat aallot loiskivat rantaa vasten, nekin kiehtovasti lähtöön kutsuen. Väririkkaana ja kaihoisan näköisenä syksyinen metsänrinne lausuilee hyvästejään venheelle ja venheen sankarille. Kuvassa on loihdittu esiin kappale Suomen luontoa tavalla, jonka ainoastaan suurtaiteilija voi tehdä. Sen vaikutus katseliiaan on välitön, oudon kutsuva.”

IMATRA (A. Hannulan maalaus)

Uhmaileva jyvä.

Vilja ruispellolla lainehti kypsytänä, kohta leikkuuta odottaen.

Eräässä tähässä, jonka olki oli kasvanut pitemmäksi muita, keskustelivat jyvät:

— Minä lähdän jo! huudahti yksi jyvä, joka oli kohonnut pohjuksestaan hieman ylemmäksi.

— Pysy vaan paikoillasi! sanoivat toiset. Ei sinulla ole sen kiireempi maailmalle kuin meillä muillakaan.

— Minä lähdän! Olenhan jo aivan kypsä ja tunnen, että osaan täyttää tehtäväni, tulipa vastaan mitä tuli! sanoi se äskeinen.

— Huutia! huusivat toiset jyvät melkein kuin yhdestä suusta. Vai sinä tässä . . .

— Älkää riidelkö, sanoi tähkä lempeästi. Ette te vielä kypsiä ole kukaan. Ja sinä, sanoi hän sille, joka lähtöä uhkaili, sinä olet melkein vähemmän valmis kuin toiset. Liian heikosti osasin sinun sydänjuuresi itseeni kiinnittää ja siksipä sinä nyt melkein irtonaisena keikutkin ja lähtöä uhkaillet. Et käsitä, että minuun uhmasi kipeimmin koskee. Ja vaikka en lähtöänne ajanpitkään estää taidakaan, niin nyt kuitenkin sinua pikku uhmailijaa varoitan: pysy paikoillasi ja odota.

Tähkä sanoi tämän kaiken hiljaa nyyhkyttäen. Ja silloinpa tuntuivatkin toisten jyvien

ja tähän sydänjuuret kietoutuvan lujemmin toisiinsa.

Kesätuuli lensi leppeänä yli viljapellon ja tähät kumarsivat sille kauniisti päitään.

Lämpöisen kesätuulen kosketus ja se tulinen vauhti, jolla se eteenpäin lensi, tuntui ihan huumaavan uhmailevan jyvän sydäntä. Ja kun jyvä oli siinä pohjuksestaan kohonneena enemmän kuin toiset, suikkasivat tuulentyttäret ohi tanssiessaan sille pikku sukkosia ja kuiskivat: tule, tule! Tästä kaikesta haltioittuneena huudahti jyvä tuulelle:

— Ota minut, ota! Vie mukanasni vaikka minne, elon ihanille markkinoille.

Mutta tuuli lensi ohi.

— Ähä, eipä huolinut! ilkkuivat toiset jyvät. Ja kukapa sinusta puolikypsästä huoliksiin!

Silloin tuntui lähtöä uhmailevaa jyvää kovasti hävettävän, mutta ei se toki sanonut mitään.

Eräänä päivänä lenteli tuuli viljavainioiden yllä aivan kuin raivoissaan, niin että tähkien täytyi kumarrella aivan maahan saakka.

Ohhoh! Kyllä se oli vaikeata varsinkin vanhoille tähkille, joissa jyvät olivat jo suuria ja painavia ja korsi kankea ja kuivunut; ihan siinä tahtoivat niskat nurin mennä. Mutta uhmaileva jyvä riemuitsi:

— Hei vain! huusi se. Nyt sitä ainakin mennään!

Ja niin se todella lähtikin tuulen vallattomimman tyttären kintereillä. Huh, sitä lentoa! Oikeinpa jyvän päätä huimasi.

— Tulkaa mukaan! tulkaa mukaan! huusi uhmaileva jyvä ohilentäissään joka naapuritähän kohdalla — Heijuu, miten ihanata onkaan lentää tällä tavalla vapaana kaikista siteistä! Tulkaa! Tul . . .

Jyvä oli juuri jatkamaisillaan ihanan, vapaan lentomatkinsa ylistystä, mutta sana jäi puolitiehen, sillä tuulentytär pudotti jyväpahanen peltoon, ja sinne se jäi.

Siellä se nyt makasi mustalla mullalla, jyvähäpähänen. Joskus vaan etanat ja muut iljettävät elukat kömpivät sen yli. Olihan siellä maassa tosin muitakin jyviä, mutta ne näyttivät niin onnettomilta kaikki, olivat varmaan samanlaisilla retkillä kuin hänkin tänne joutuneet. Ei näkynyt edes aurinkoa muuta kuin heikko kajastus, usein ei sitäkään.

Jo katui jyvä uhmailuansa:

— Voi sentään, kyllä täällä on pimeätä! huokasi se.

Ja kun sen viereltä, sieltä täältä kuuluivat huokauksina toistuvan toisten onnettomain jyvän huudot: "Pimeätä! pimeätä", niin tuskainen pelon ja epätoivon puistatus kävi läpi pikku jyvän.

Kun tähdät sitte taasen tuulella kumartelivat monesti aivan maahan saakka, teki jyvän kovasti mieli nousta niiden mukana ylös

ja ottaa entinen paikkansa. Se teki monta epätoivoista yritystä noustakseen, mutta eihän sillä ollut voimia enää sellaiseen. Voi, kyllä se oli ikävätä!

Kerran sattui niinkin, että se tähkä, josta tuo ylpeä jyvä oli ennen aikojaan lähtenyt, kumartui maata kohti aivan jyvän kohdalla. Jyvä erotti selvästi sen pohjuksenkin, missä se oli syntynyt ja kasvanut.

Silloin pillahdi pieni ylpeä jyvä itkemään ja itki kauan ja katkerasti . . . Voi kuitenkin, miten katkerasti se itki!

Mutta sen vierellä makaava toinen jyvä huudahti ikäänkuin itsekseen, mutta kuitenkin niin, että se uhmailijallekin hyvin kuului:

— Äiti, äiti! Missä äiti on, lapsi itkee!

Uhmailija ymmärsi katkeran pilkan. Sen itku taukosi ja koko sen sydän tuli jäätävän kylmäksi. Ja mitä enemmän se nyt mietti omaansa ja toisten maassa makaavien kohtaloa, sitä selvemmin se alkoi tuntea itsensä ja toiset marttyyreiksi. Tähtää se ensinnä syytti siitä, ettei se ollut lujemmin sydänjuuriin hänen sydänjuuriinsa kietonut. Ja mitä varten ne toisetkin häntä pilkkasivat ja ärsyttivät; mikseivät ne sanoneet, mikä minua voipi kohdata? Ja tuuli sitten, joka niin vieksaana minua keinutti ja mukaansa houkutteli. — Niin miettiessä pienen jyvän pieni sydän paatui väärin lohdutuskeinojen vaikutuksesta. Ja siihen jyvä nukahti.

Syysaurinko kultasi tuolle nukkuvalle nuo hiljaisessa tulessa keinuvat tähät ja jyvät vielä kultaisemmiksi . . .

Mutta sitten olikin tullut jo leikkuu-aika, ja ihminen korjasi tähissä kiinni pysyneet jyvät riiheensä ja aittaansa.

Sattuipa niin, että elonkorjaajista muudan astui tuon pienen jyvän päälle, ja se painui melkein maan sisään. Syksy oli lämmin. Syysaurinko katseli usein ja lämmitti sitäkin jyvää, joka maan sisään oli painunut. Ja eräänä kauniina syysaamuna oli jyvän toisesta päästä puhjennut uuden elämän itu; selaista saattaa tapahtua.

Mutta sitten tulivat syksyiset pakkaset. Oisentään, kyllä ne olivat kovia ja armottomia! Ja kun pikkujyvä oli sellainen vain puolivalmis, ei se kestänyt pakkasen kovaa kosketusta.

Syysauringon säde kulki yli sänkipellon aivan kuin jotain etsien. Kohta se löysikin etsimänsä yhden jyvän mikä maasta puoliksi näkyen, piene elämänitu rinnalle nääntyneenä, makasi siinä syyskuuran peittämänä niin kuin valkoisiin käärittynä vainaja hautaajaa odotellen.

AARO VALLINMÄKI.

Kesä-yönä.

Kirj. E. O. TOLONEN.

Kun metsämaita, mantereita varjot hiljaa hiipii ja pesillensä laululinnut kukkuloilta siipii, länsitaivaan reunaa silloin kultaruskot kantaa, silloin luontoon iltahetki rauhan tunteen antaa.

Selkosilta karjateiltä kello kaukaa soivat; illan henget, kuiskaellen, niiden äänet toivat tänne metsän harjanteelle. — Silmänkantamassa, päilyy meren pinta avaruuden rantamassa.

Yön peitto painuu — sammui illan vieno tuuli: viime kuiskaus, jonka kaihomielin hellä huuli lausui lähtiessään luota ystävänsä armaan. — Ja uneen vaipuu luonto alle öisen peiton harmaan.

Kohoo mieli aatoksissaan, katse taivaan tähteen: maan uumenista niinkuin pulppuavan lähteen elinvoima vaistoisesti meren helmaan palaa, niin ihmisielu totuuksien ikimereen halaa.

*

Iki-ajan aallokossa kansat nousee, vaipuu, sydämmissään liekehtien rauhan pyhä kaipuu: elon meren laineet vyöryy kohti rantamaa; kuin tuuli, ajan henki nousemaan ne saa.

Ja kuin tuuli meren aaltoon sen elinvoiman luo
ja kohti rauhan satamaa sen pisaraiset tuo,
niin aatteet kansat nostaa, kunnes ne hajoaa,
— kuin lakkapäiset laineet, syvyiksiin vajoaa.

Avaruuden tähdet syttyy — palavat ne hetken vaan,
kunnes aika nekin muuttaa kylmiksi kuin tomu maan.
— Luomakunnan suuret voimat kaikki hajoittavi:
ijäisyyden ääri viivat aatteen rajoittavi.

Turhaan katse kaukaa etsii avaruuden rantamaa,
järki syytä syvää tutkii, ikiajan antamaa.
Voiko pisarainen nähdä laajan meren, maan,
yksi säde poistaa pimeyden loistollaan?

*

Avaruus ja meri, maa ja loisto pinnallansa,
kuinka pientä onkaan kaikki Hänen rinnallansa
jolle ihmis-ijäisyys on kuin lyhyt hetki vaan,
joka yhden säteen antoi voimastansa kertomaan!

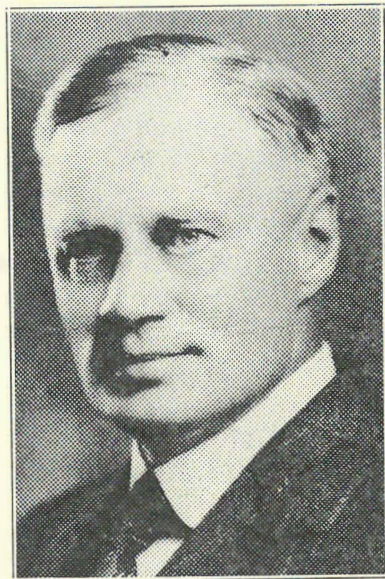
Hänen turvaan illan tullen kukka päänsä sulkee;
Hänen kunniaukseen tähdet ratojansa kulkee;
Hänen voimastansa huokuu sinimeren laine;
— Hänestä vaan todistavi kaikki luotu aine.

Selitystä hänen töistään ihmisjärki haki:
luomakuntaa hallitseva moraalinen laki
yksin kautta aikain kestää — Hänen tahto vaan,
joka inehmoista johtaa onnen satamaan.

Konsuli A. J. Jalkanen.

Konsuli Aaro J. Jalkanen on syntynyt Rautalammilla lokakuun 8 päivänä vuonna 1875. Tultuaan ylioppilaaksi Kuopion lyseosta ja jatkettuaan opinnoitaan sekä harjoitettuaan kirjallisia töitä Suomessa siirtyi hän Amerikkaan ensimmäisen kerran noin kaksikymmentä viisi vuotta sitten, yhtyen New Yorkissa ilmestyvän "Siirtolaisen" toimitukseen. Myöhemmin oli hän toimittajana Calumetissa ilmestyvässä "Päivälehdessä" sekä muissa tuohon aikaan ilmestyvissä Amerikan suomalaisissa lehdissä. Muutaman vuoden kuluttua matkusti hän takaisin Suomeen ryhtyen siellä lukemaan lakitiedettä ja suorittaen lakitiedet-ten kandidaatin tutkinnon. Harjoitettuaan useamman vuoden asianajajan tointa Suomessa siirtyi hän uudelleen Amerikkaan toista kymmentä vuotta sitten ja suoritti lakimiehen tutkinnon Minnesotan yliopiston lakitiedet-ten osastolla. Kun Suomi tuli itsenäiseksi ja New Yorkiin perustettiin Suomen pääkonsulinvirasto, kutsuttiin Mr. Jalkanen konsulaatin lakiasiain osaston johtajaksi, missä toimessa oli jonkun vuoden, kunnes siirtyi Suomeen ulkoasiainministeriön palvelukseen siirtolaisja-

oston päällikkönä. Kun Suomen hallitus päätti perustaa Duluthiin Suomen konsulinviraston, valittiin Mr. Jalkanen tuon viraston johtajaksi talvella 1924.

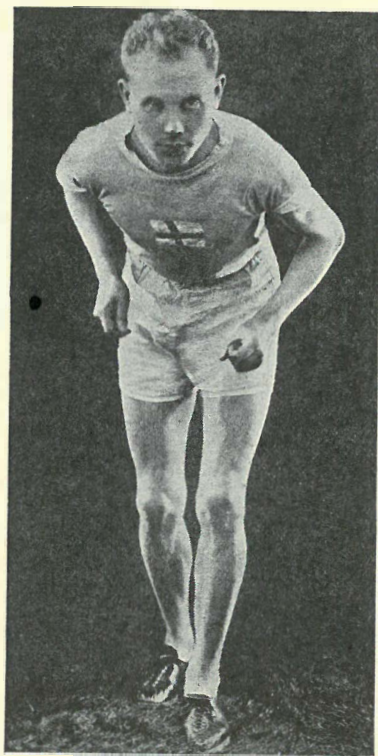

Konsuli A. J. JALKANEN

Konsuli Jalkanen on Amerikan suomalaisten elämän ja olojen hyvä tuntija. Sanoma-lehtimiehenä ja kirjallisten töittensä kautta on hän tullut täällä hyvin tunnetuksi ja on häntä käytetty hyvin paljon myös puhujana raitius- ja kansallisen väestömme keskuudessa.

Paavo Nurmi Minnesotassa.

Paavo Nurmi, "kaikkien aikojen suurin juoksija" oli häntä ihailevien maanmiestensä vieraana Minnesotassa huhtik. 16 ja 18 p. Ne päivät muodostuivat suurimmiksi suomalaisuuden päiviksi, mitä koskaan on ollut siirtolaissuomalaisilla Minnesotassa. Kun Paavo Nurmi, maallensa ja kansallensa niin paljon huomiota, kunniaa ja luottoa ansainnut juoksijakuningas viime vuonna saapui Yhdysvaltoihin kilpailemaan, niin monella paikkakunnalla suomalaisten keskuudessa heräsi toivo saada Paavo ja monet hänen kisaveikoistaan omalle paikkakunnallensa taitoaan, nopeuttaan ja kestävyyttään näyttämään. Paavon jokapäivä kohoava maine nostatti jokaisen suomalaisen mieltä. Niinä päivinä noteerattiin *suomalaisuutta* korkeissa merkeissä. Mutta Paavolla oli "vientä". Suuret kaupungit, joilla on hyvät urheiluseurat ja paljon varoja, tekivät voitavansa kilpaillessaan Paavon päivistä, ja ainoastaan harvoilla niistäkin oli kunnia saada "Flying Finn" mitteleämään kilpakenttää. Minesotan suomalaiset olivat tietoisia siitä, että ainoa paikka, mihin täällä voitaisiin suomalaisten varaan ja kannatukseen perustaen järjestää Paavo Nurmelle

PAAVO NURMI

juoksuutilaisuus, oli Minneapolis. Suuret vanhat suomalaisasutukset ympäröivät Minneapolisia ja kulkutiet muiltakin Minnesotan suurilta suomalaisasutuksilta ovat läheisessä yhteydessä sen kanssa. Tämä oli selvillä pienen pienellä Mineapolin suomalaisten hyväntekeväisyysyhdistyksen Fennia-klubin jäsenillä. He rohkenevat tarttua ajamaan suuremmissa asioissa, joka monista eteen tulleista hyvin vakaviltakin näyttävistä esteistä huolimatta järjesti ja vei voittoon voittamattoman Paavo Nurmen päivät.

Tässä kirjoituksessa ei lähdetä kertomaan kilpailujen kulusta, ei niihin osaaottaneista kilpailijoista muista kuin Paavo Nurmesta, sillä ne oli tarkoitettu hänen, "kaikkien aikojen suurimman juoksijan", kunniakseen.

Suuremmoinen oli Paavo Nurmen vastaanotto Minneapolisin asemalla huhtik. 16 p. Valtion kuvernööri seurueineen, Minneapolisin, St. Paulin ja Duluthin kaupungin päälliköt, Suomen virallinen edustaja konsuli A. J. Jalkanen, Duluthista, ja monet muut arvovaltaiset henkilöt suomalaisiin ja amerikalaisiin lukeutuvat olivat Paavoja ja hänen kisaveikkojaan vastassa. Juhlakulkue, joksi vastaanottojoukkue muodostui, oli yksi suuremmisimpia, mitä on tuon lähes puolen miljoonan kaupungin valtakaduilla nähty liikehtivän. Kilpailuis-

sa jokaisena niinä kolmena päivänä, joina niitä pidettiin, oli tuhansia katsojia. Innostus ja Paavon ihailu oli rajatonta. Kaksoiskaupunkien sanomalehdet olivat tulvillaan kirjoituksia "pienestä Suomesta" ja "suuresta" juoksijasta. Jos näiden samaisten lehtien sanavarasto Suomelle oli ennen ollut niukkaa, niin kyllä sitä nyt oli antaa tuhlaukseen asti. Se oli Paavo Nurmi, joka sanaisen arkun avasi. Pieni, vähän tunnettu Suomi oli noussut korkeuksiin, vuorien huipuille. Niin paljon saa aikaan yksi mies, kun se vain on oikea mies. Sen sai aikaan Paavo Nurmi.

Mutta ei ainoastaan Suomea, synnyinmaansa ja sen kansaa korottanut Paavo, mutta hän nostatti tänne siirtyneitä maanmiehiään. Joskaan ei hän meidän tilaamme ja asemaamme täällä dollarimitalla nostattanut, niin ainakin oman arvon tuntemisen herättämisellä meissä itsessämme ja velvoittavaa kunnioitusta muunkielisissä suomalaisia kohtaan, joilla ehkä monellakin on ollut vähemmän selvät tiedot suomalaisista ja heidän alkuperästään.

Paavo Nurmen päivistä Minnesotassa kirjoittaa Päivälehdessä toimitus tšekäläisen suomalaisväestön ajatuksia tulkiten:

"Pienet kansat eivät voi aina hankkia mainetta ja kunniaa samalla tavalla kuin suuret, joita on fyysillinen voima tukemassa ja joilla

suurempaan lukumääräänsäkin katsoen on parempi tilaisuus kuuluisuuden kukkuloille nousemiseen kuin pienillä kansoilla. Pienten kansojen täytyy toteennäyttää arvonsa itse teolla, joita varten tarvitaan paljon ponnistusta ja uhrauksiin altista mieltä. Suomalaisella kansalla on ollut onni omata lukuisia henkilöitä, joilla on ollut tällainen ponnistuksiin ja uhrauksiin altis mieli. Nurmi ja Ritola ovat tuollaisen mielen korkealle nousevia ilmennyksiä. He ovat paljon ponnistelleet ja uhraanneet, ennenkuin ovat päässeet nykyisten saavutustensa asteelle. He ovat kunniaakkaasti ja arvonautoa herättävästi urheilumaineensa kantaneet ja saavuttaneet amerikalaisen yleisen ihailun ja koko maailman huomion. Arvokkaalla tavalla ovat he Suomen nimeä edustaneet ja aina missä heistä ja heidän ihmeellisistä saavutuksistaan mainitaan, mainitaan myöskin syntymämaastaan Suomesta.

Minnesotalaisilla oli nyt onni saada heidät esiintymään keskuudessaan. Amerikalaiset pitivät sitä huomattavana kunniana. Meistä suomalaisista tuntuu kunnia moninkertaiselta."

Shemeikka's Call.

By E. O. TOLONEN.

In the dreaming heart of Karjala
Where the northern lights leap,
There the rune-singer, Shemeikka,
Lies in eternal sleep

*

The moonbeams, through treetops creeping,
Look on the sacred ground;
The storm-winds of winter, weeping,
Moan on the covered mound.

The star-streams above, cold and arctic,
The flowers of gentle spring,
The soft summer night, deep and mystic,
Their message of sorrow bring.

* *

Methought a voice from the Unknown Goal
Rolled back the fleeting years
And called: "Arise, Shhemeikka's soul!
Arise, new morning nears!"

In the dawn of a new morn's splendor,
Wrapped in a nation's love,
A spirit, dauntless, yet tender,
Greeted the Master above.

Glided the mighty hunter's skis:
Again the bearded singer
Fought in the winter's stormy breeze
— Weaved songs when twilights linger.

*
* *

In Kaleva's forests, where Yesterdays
Mingle with Today;
Where the Finite, under God's own gaze,
Trods Infinity's way,

There the soul of an ancient singer
Beckons the passerby;
There Shemeikka's memories linger
Under the northern sky.

In the voice of Northland's springtime breeze
That whispers in the night,
In the brooks, the flowers, the trees,
In snowfields, pure and white,

In the forest's eternal, silent might,
In the roar of water-falls,
In sunrise, sunset, moonlight,
Shemeikka's spirit calls.

Suomalainen mies siirtolaisvaunussa.

Kirj. KONNI ZILLIACUS.

Oli kaunis kevät. Toukokuu läheni loppuun. Auringon mennessä mailleen lähdimme eräänä iltana New Yorkista huvimatkalta länteen. Seurueeseen, joka muuten matkusti yksityisvaunussa, kuului kaikkiaan yhdeksän henkeä, tämän kirjoittaja niihin luettuna. Retken toimeenpanija, samassa vaunun omistaja ja minun tuttavani oli hyvinvoipa new yorkilainen, ja minä, hetkeäkään arvelematta, suostuin hänen ystävälliseen ehdotukseensa seurata mukana, semminkin kun tiesin, että me tulisimme pysähtymään katselemista ansaitseviin paikkoihin, ja seurueeseen — täytyy kai minun ilmoittaa sekin — kuului viisi nuorta neitosta.

Joka ei ole matkustanut amerikalaisessa yksityisvaunussa, ei tiedä kuinka mukavata se on. Niissä on ruokasali sohvineen ja soittokoneineen, kolme neljä makuuhuonetta, kylpyhuone, kyökki ja monta muuta mukavuutta, joita tulisi pitkäksi tässä luetella.

Noin kahden kuukauden ajan risteilimme me ympäri maita mantereita, ja New Yorkin ja San Franciscon välille tuskin jäi käymättä yhtään paikkaa, joka vaan ansaitsi katsomis-

ta. Koko ajan asuimme me vaunussamme, mutta nukuimme tuskin kertaakaan enemmän kuin yhden yön samassa paikassa. Tavallisesti kiinnitettiin vaunu illalla johonkin junaan, ja seuraavana aamuna kun neekeripalvelija tuli ilmoittamaan, että suuruspöytä oli katettu, olimme usein parin, kolmensadan mailin päässä siitä paikasta, missä söimme edellisen aterian.

Se oli oikein Boheme-elämää amerikalaiden miljonäärien tapaan. Päivillä teimme usein pitkiä ratsastusretkiä indianileireille Arizonassa, kävimme katsomassa kilpa-ajoja Kentuckyssä, neekeritansseja Virginiassa ja olimme kunniapäivällisillä eräissä juhlapäivällisissä sotamiesleirillä Kansas'issa. Coloradossa kapusimme me ylös vuorille ja kahlasimme lumessa niitten huipuilla. Pari päivää myöhemmin olimme uimassa etelä-Californiassa, vierailimme seuraavana yönä kiinalaisten kaupunginosassa San Francisossa, astuskelimme pitkin jääkenttiä British Columbiassa ja teimme paljon muutakin, joka ei kuulu tähän kertomukseen.

Se tapaus, josta aion kertoa, tapahtui Nevadassa, joka on autioimpia ja yksitoikkoisimpia valtioita tässä maassa. Lamusta alkaen emme nähneet muuta kuin aavikkoja ja tasankoja. Kasvillisuudesta ei ollut paljon puhuttakaan, oli vaan joku vaivainen pensas siellä, toinen täällä; eläimiä emme nähneet

muuta kuin kaksi orpoa prairiesutta ja joskus valjenneita luurankoja niiden nääntyneistä sukulaisista. Kovin kävi olo vaunussamme yksitoikkoiseksi ja sen vuoksi ehdotti eräs nuorista neideistä, että tekisimme retken junassa oleviin muihin vaunuihin tutustuaksemme matkatovereihimme.

Kun muilla ei ollut senkään parempaa ehdotusta ajan kuluksi, niin mitäs muuta kuin tuumasta toimeen, ja niin sitä lähdettiin matkaan. Me kuljimme läpi Pullman- ja tavallisten matkustajavaunujen ja tulimme siihen vaunuun, jossa oli ravintola. Maistelimme siellä yhtä ja toista, mutta ei sekään kauvaa meitä huvittanut, jonka vuoksi palasimme omaan vaunuamme, joka kaikkien mielestä kuitenkin oli paljon mukavampi ja kodikkaampi.

Matkustajien joukossa emme huomanneet erityistä huomiota ansaitsevia henkilöitä. Ei edes siirtolaisvaunussakaan ollut muita kuin tavallisia farmari-ukkoja, matkalla Californiaan ja Oregoniin.

Mutta paluumatkalla omaan vaunuamme huomasimme kuitenkin siirtolaisvaunussa olenon, joka herätti huomiotamme. Hän oli luultavasti istunut selin meihin kun ensi kerran kuljimme vaunun läpi, joten emme silloin huomanneet häntä. Nyt sitä vastoin valaisi päivä hänen kasvonsa. Ei ollut kaunis mies tuo vieras. Kasvonsa olivat leveät, otsa matala

ja poskipäänsä ulkonevat. Tukka oli pellava-karvainen ja iho ahavoittunut. Muuten oli hän ruumiinrakenteeltaan lyhyt ja harteikas. Pitkien, jäntevien käsivarsiensa päässä oli jykevät kourat.

— Katsokaapas tuota kansalaista! sanoi eräs nuorista. — Minkähänlaiseksi vihdoin muuttuu amerikalainen rotu kun sitä sekotetaan niin monilla kansallisuuksilla ja tuommoisilla — — —

— Mitähän kansalaisuutta tuo oikein lie-nee? uteli toinen neideistä. — Ettekö te voi puhutella häntä ja kysyä mistä hän oikeastaan on ilmestynyt tänne? sanoi hän kääntyen minun puoleeni.

— Se on turhaa, vastasin minä. — Hänen vaatteistaan ja jalkineistaan huomaan minä, että hän on maamiehiäni ja vast'ikään saapunut Amerikkaan.

— Ooh, sanokaa toki hänelle jotain! Me emme ole koskaan kuulleet puhuttavan suomea. Tehkää se, "please"!

Ainakin kolme heistä puhui yhtä aikaa, ja kun minä tiesin että oli turha ruveta vastustamaan, käännyin minä tuon jörömäisen miehen puoleen ja kysyin minne hän oli matkalla, ja kuinka kauan hän oli ollut Amerikassa y. m.

Suomalaisella hitaudella kohotti hän ensin vitkalleen päätään, rykäsi pari kertaa ja sanoi sitte pitkäveteisesti että hän oli matkalla Mendocinon metsiin Californiassa ja tuli suo-

raa päätä Oulusta. Muuten näytti hän toivo-
van meidän sinne missä pippuri kasvaa ja sen
vuoksi jätin hänet rauhaan ja vetäysin mui-
ten seurassa omaan vaunuunne.

Siellä sitä vatsa asiata pohdittiin. Eräs ty-
toistä sanoi, ettei hän ollut kuullut niin kum-
mallista ääntä sitten kun hän viimein kävi
Central puiston eläintarhassa. Toinen tahtoi
minua puhumaan suomea jotta saisivat vielä
kerran kuulla tuota kummallista kieltä, kol-
mas koki tarkastaa, eikö minun muodossani
löytyisi jonkinmoista rotumerkkiä, joka muis-
tuttaisi tuota siirtolaista. Kaikki olivat he
yhtä mieltä siinä asiassa, että kysymyksessä
oleva mies oli omituinen ilmiö ja pitivät häntä
kauvan ilveilynsä esineenä.

Puhe keskeytyi kuitenkin pian sen kautta,
että juna saapui solaan, jossa oli luminen
katto, ja kuljettuamme vielä muutama kiven-
heitto eteenpäin, oli tämä katto ilmitulessa.

Koneenkuljettaja pysähytti junan ja riensi
lämmittäjän sekä jarrumiesten avulla sam-
muttamaan valkeata. Tulen leviäminen sitä
suuntaa kohden, josta tulimme, oli nyt estet-
ty; mutta eteenkäsin oli tuo heikkorakentei-
nen, lumen peittämä puukatto silmän kanta-
mukselta palanut tuhoksi.

— Jos tuli on ennättänyt aina Cyote canjon
sillalle saakka, on luultavaa, että meidän täy-
tyy odottaa täällä noin vuorokauden verran,

ilmoitti konduktööri samassa kun juna uudel-
leen lähti liikkeelle.

Hetken kuljimme eteenpäin hyvää vauhtia;
valkea oli nuollut radan vierustan kummalta-
kin puolen, sätkölennätintolpat vielä kytivät,
muuten oli kuiva nurmi tuhkana. Juna hil-
jensi vauhtiaan ja pysähtyi pian kokonaan.

Me samoin kuin matkustajat muistakin
vaunuista riensimme ulos veturia kohti, joka
oli pysähtynyt sivuradalle tuskin sadan ja-
lan päähän sillasta. Tämä oli ilmitulessa.
Valkea, joka nähtävästi oli alkanut ristipuis-
sa kiskojen alla, oli jo ennättänyt toisellekin
puolen, mutta savu oli siksi paksua, että oli
mahdoton nähdä kuinka suurta vahinkoa lie-
kit olivat aikaansaaneet.

— Tämä on kerrassaan kaunista. Meidän
on odotettava täällä ainakin vuorokausi, kuu-
lui jonkun ääni joukosta.

Me lähenimme vieläkin siltaa ja näimme
että rotko, joka oli suuhun suippeneva, oli
noin pari sataa jalkaa syvä.

— Se odottaminen täällä on vähäpätöinen
asia, sanoi koneenkuljettaja, katsoen kelloan-
sa, — noin puolen tunnin kuluttua tulee eks-
pressijuna lännestä, ja kun tämä juna ei
kerkiä ajallaan Dogcreekin asemalle, tulee se
meitä vastaan tässä.

— He saavat odottaa toisella samoin kuin
me tällä rannalla, kuului taas jonkun ääni
joukosta.

— Niinpä kyllä, jos vaan voisivat nähdä tulipalon! Mutta kuten näette on tuossa äkinäminen mutka radalla ja sitä paitsi jotenkin jyrkkä alamaa, niin että on mahdotonta noin lyhyellä matkalla pysähyttää tavallista, vielä vahemmin ekspressijunaa.

Eräs iäkkäämpi herra, joka seiso i minun vieressä, selaili kuumeentapaisesti aikataulukirjaa, ja huudahti:

— Se on tosi! Tässä tulee tapahtumaan hirveä onnettomuus, ell'emme voi sitä estää. Sata dollaria sille, joka uskaltaa mennä yli sillan — ja sata lisää jos hän kerkiää ajoissa pysäyttämään ekspressijunan! Minä olen radan tirehtöörejä, lisää hän selittävästi.

Koneenkuljettaja kohotti lakkiaan.

— Se ei käy päinsä! sanoi hän totisena. — Kukaan ihminen ei enää voi päästä sillon yli, vaikka hän koettaisikin.

— Mutta jotain täytyy tehdä! Onko teillä parempaa ehdotusta?

— Jos joku uskaltaisi istua veturin nenään ja sitte panisimme täyden höyryn päälle, niin pääsisi mies luultavasti niin lähelle toista puolta, että jos uskaltaisi, voisi hän hypätä radalle samassa kun veturi syöksee syvyyteen.

— Onko täällä kukaan joukossa, joka suostuisi tekemään yritystä? Hän voipi itse määrätä ehtonsa. Matkustajat olivat kaikki koontuneet yhteen ryhmään ja olivat kuulleet veturinkuljettajan sanat.

— Mitä mies sanoo? kysyi takanani seisova suomalainen, kun ei kukaan vastannut.

Minä selitin lyhykäisyydessä hänelle asian — muuta keinoa ei ollut ekspressijunan pelastamiseksi.

— No minä koetan, sanoi hän. Vaarallisempia hyppäyksiä minä olen tehnyt tukinuitossa Oulunjoella.

— Tässä on mies, joka suostuu, sanoin minä kuuluvalla äänellä.

— Paljonko hän vaatii? kysyi tirehtööri.

— No ei niin mitään, vastasi mies, kun minä suomensin hänelle kysymyksen. Muut matkustajat hurrasivat.

Kuljettaja nousi veturiin ja pieksusaappaihin puettu ystäväni asettui koneen edessä olevalle rautaverkalle. Sitte veturi perään-tyi pari sataa jalkaa; koneenkuljettaja laskeutui alas ja tuo kamalan juhlallinen matka alkoi. Ensin liikkui veturi vitkalleen, mutta joka silmänräpäyksessä lisäsi se vauhtiaan, se kiiti meidän ohitse ja oli seuraavassa tuokiossa ulkona sillalla. Vielä silmänräpäys ja samassa kuului kumea jysäys, savu kohosi entistä paksumpana ilmoille ja veturi suistui suurella jyrinällä syvyyteen.

— Jumala armahtakoon tuota rohkeata miestä, sanoi tirehtööri, paljastaen päänsä. Kaikkien kasvot olivat kalpeat eikä kukaan virkahtanut sanaakaan. Näytti kerrassaan

mahdottomalta, että tuo uhkarohkea yritys olisi onnistunut.

— Tuolla liikkuu jotain toisella puolen, huudahti koneenkuljettaja, joka oli mennyt siltapuille tähystelemään — ei — totisesti, hän on onnistunut! hurraa!

Kun savu hieman hälveni voimme erottaa jonkun olennon toisella puolen, ja jokaiselta pääsi ilonhuudahdus.

— Häneltä on katkennut sääri, mutta hän konttaa eteenpäin! ilmoitti joku.

— Hyvä, hyvä, hurraa!

Jok'ainoa innostui, kun näki hänen raahaavan ruumistaan eteenpäin. Hattuja ja nenäliinoja häilytettiin ja yhtämittaa kuului motkustajain joukosta rohkaisevia huutoja, kunnes mies vitkalleen katosi radan mutkaan.

— Kirveitä tänne nyt ja kiiruusti! huusi tirehtööri. — Veturi on murtanut palavan puu-alustan ja nyt voimme tilapäisesti korjata sillan.

Kohta kuului kirveitten kalske ja pian saatiin alustavista hirsistä kaksi irti. Ne asetettiin veturin tekemän aukon yli. Sitten riistettiin vaunuista ovia, jotka pantiin poikki tukkien, ja niin pääsivät jalkamiehet yli kullun toiselle puolen.

Kilvan sitä sitte juostiin rataa myöten mutkalle. Muutaman sadan askeleen päässä virui kiskojen välissä radalla ihmisen ruumis ja noin viidenkymmenen askeleen päähän

siitä oli ekspressijuna pysähtynyt. Sen matkustajat tulvivat juuri par'aikaa ulos joka vaunusta.

Kummaltakin puolen kerkesimme jotenkin samaan aikaan paikalle. Miesparan kasvot olivat lumivalkeat. Hän makasi kyljellään pää sannassa. Käsi piti vielä suonenvedon tapaisesti kiinni takista, jolla hän luultavasti oli varoittanut lähestyvää junaa.

Tirehtööri selitti muutamin sanoin ekspressijunan matkustajille mitä oli tapahtunut, ja me muut koetimme vointimme mukaan hoitaa miesparkaa.

— Jumalaa ja tuota miestä on teidän yksinomaan kiittäminen hengestänne, lopetti tirehtööri, ja kaikki tungettelivat niin lähelle pelastajaa kuin voivat, mutta eräs heistä syysäsi syrjään muut.

— Minä olen lääkäri, tehkää tilaa! sanoi hän käskävästi.

Me teimme kokoonkääritystä takista hänelle päänaluksen ja sitte alkoi lääkäri tarkastuksensa.

— Sääri on poikki polven alapuolelta. Ei ole vaarallista, sanoi hän. — Mutta hänellä on sisällisiä vammoja ja minä en voi niin äkkiä sanoa jos hänestä enää tulee kalua.

Mies avasi silmänsä ja katseli kummastellen ympärilleen. Sitte näkyi äskeinen tapahtuma selviävän hänen päässään ja hänen suunsa meni hymyyn.

— Hyvin se sentään kävi! sanoi hän heikolla äänellä.

— Tehkää pehmeät parit, joilla miestä voi kantaa, sanoi tirehtööri junamiehille, ja jatkoi sitte kääntyen läsnäolevien puoleen: Yhtiö merkitsee tuhannen dollaria.

Matkustajat ei ainoastaan ekspressijunasta vaan myöskin meidän junasta kurottivat käsiään kilvan. Toiset vetäsivät shekkikirjat taskuistaan, toiset ojensivat seteleitä, suurempia ja pienempiä, vieläpä tukuttainkin. Moni naisista tyhjensi kukkarostaan kullat, hopeat ja kuparitkin tirehtöörin käsiin.

— Odottakaahan hieman, sanoi tämä ottaen hatun päästään.

— Tässä! Ja kun tämä on täynnä, pyydän saada toista lainaksi.

— Mitä he tekevät? kysyi miesparka kuis-katen minulta, sillä olin istunut kiskolle hänen viereensä.

— He tekevät teistä rikkaan miehen, sanoin minä. Tulos tän'päiväisestä työstänne tulee riittämään loppupäiviksenne.

— Hyvähän tuo olisi, sanoi hän tuskin kuuluvalla äänellä, — mutta ei minulla enää monta elonpäivää ole. Sisällä on kaikki murskana.

— Mitä hän sanoo? kysyi eräs nuorista neidoista, joka kuului minun seuraani. Ja kun minä ulkitsin hänen sanansa, purskahti neito itkuun.

— Kysykää häneltä, jos minä saan puristaa hänen kättään, pyysi hän nyyhkien. Minun on niin kovin paha olla siitä mitä me aamulla vaunussa puhuimme hänestä.

Miesparka ojensi sanattomana ja suurella vaivalla kätensä, kun minä ilmoitin hänelle neidin pyynnön. Mutta kun tämä kumartui alas ja tarttui hänen käteensä vierähti pari kyyneltä ruhjoutuneen kämmenelle ja miesraukka näytti oikein pelästyneeltä.

— Elkää itkekö, sanoi hän — eihän noin hienon neitosen sovi minua sääliä, ja sitte otti hän tytön kätösen molempiin käsiinsä.

Muuta ei hän enää tässä maailmassa tehnyt, sillä samassa koko hänen ruumiinsa värähti, vetäytyi kokoon ja oikeni. Hän oli kuollut.

— Tässä on lähes kuusituhatta dollaria, loput minä — — —

Tirehtööri vaikenä samassa kun hän kääntyi meidän puoleemme. Ja ikäänkuin läsnäolijat hänen kasvonsa ilmeestä olisivat ymmärtäneet mitä oli tapahtunut, paljastuivat kaikkien päät ja syvä hiljaisuus vallitsi ympärillä.

Avopäin ja sanaa sanomatta seurasivat kaikki paareja, joissa tuon tuntemattoman miehen ruumis lepäsi. Me laskimme hänet varovasti Pullman-vaunuun ja noin tunnin kuluttua kuljimme kaikin ekspressijunalla ta-

kaisin Dogcreek asemalle, jossa miehissä kai-
voimme hänelle haudan.

Tirehtööri luki rukouksen haudalla, ja ko-
etti lausua muutamia sanoja vainajasta, mut-
ta hän oli niin liikutettu, että ääni murtui ei-
kä kukaan muukaan näyttänyt voivan pitää
minkäänmoista hautapuhetta.

Kun äitisi jo vanhaksi on tullut ...

Kun äitisi jo vanhaksi on tullut
ja voimasi sun myös on varttuneet,
kun työt, niin helpot ennen 'hälle,
nyt vaivaksi jo ovat muuttuneet,

Kun rakkaat, uskolliset silmät
ei riemuin enää katso elämää,
kun jalat, ennen reippaat, nopsat,
vähäinen ponnistus saa väsymään —

sä silloin kätes' tueks' hälle anna
ja ilomielin johda kulkuaan;
se muista: itkien sä häntä kerran
saat vielä saattaa poveen kirkkomaan.

Jos kysyy *kerran* sulta — vastaa 'hälle;
jos *toisen* kerran — vastaa sittenkin;
jos *kolmannenkin* — ällös vastaa
sä tiuskien, vaan sanoin sävyisin.

Hän ehkä ymmärrä ei sua täysin,
sä silti puhu hälle hymyilyin:
se hetki katkera myös saapuu kerran,
ei äitis' vaivaa sua kyselyin.

Runonlaulajaa kuulemassa.

Helmikuussa 1923 vieraillessani Suomessa sain kuulla, että Ivan Onoila oli saapunut Helsinkiin Kalevala-juhlille. Minussa heräsi halu saada nähdä kuulua laulumiestä, kuulla omin korvin "runoruhtinasta". Sovittiin ajasta ja paikasta, ja helmikuun 26 p. sain tilaisuuden kuulla Suomen viimeisen runonlaulajan laulavan muinaisia kansamme runoja, "panemassa parhaitansa". Rouva Alli Reima, itse karjalainen ja runoniekkojen luottamusta nauttiva ystävä, oli tilaisuuden järjestänyt kotiinsa, missä lauluniekka pienen mutta hartaan kuulijapiirin keskellä sydämellisellä antautuvaisuudella muistinsa aarteita meille lauloi. Liikuttavaa oli nähdä tämä kunnianarvoisa vanhus, joka esiintyy nöyränä, alistuvana ja vaatimattomana kuin lapsi. Sydäimestä sydämiin kävi laulun sanat. Kansamme elämää ja kärsimyksiä kuvaavat muistot heräsivät elävinä kuulijan sielussa siinä laulajan vierellä istuessa.

Ivan Onoila on syntynyt Suistamolla, Suursarkan kylässä ja siellä hänen kotinsa vieläkin on. Hän täytti helmik. 10 p. yhdeksänkymmentä vuotta. Korkeasta iästään huolimatta on hän vielä varsin pirteä ja henkiset lahjan-

sa hän on kokonaan säilyttänyt. Luonteeltansa vanhus on vaatimaton ja herttainen, kuten karjalaiset yleensä; mielellänsä laskee leikkiä. Ivan, kuultuaan, että minä oli Amerikasta, kertoi Pasi Jääskeläisen haastaneen häntä kovin tulemaan kanssansa Amerikkaan laulumatkoille, viekotelleen paljon rahan lupauksilla. Kotikunnaat kumminkin ukon mielestä ovat olleet aina niin rakkaat, että ei ole ollut halua kauvaksi sieltä mennä, joten Amerikan matka jäi toteuttamatta. Helsingissä sentään on käynyt "herrojen juhlilla", tämä matka ollen viidestoista. Meren taakse heimoveljille pyysi tervehdykset tuomaan.

Kun Ivan Onoilan päivät päättyy, niin silloin on mennyt manan majoille viimeinen runonlaulajamme.

Duluth, Minn., elok. 6 p. 1923.

CARL H. SALMINEN.

Nykyiset tiedot vitamineista.

Siitä on kulunut ainoastaan kymmenen vuotta kun tieteilijät ensin tulivat huomamaan, että ruuissa on merkillisiä aineita, joilla on mitä suurin merkitys ihmisten ja eläinten terveyden hoitamisessa, vaikka niissä itsessään ei ole ravintoa. Näitä aineita kutsutaan nimellä "vitamine", koska ne edistävät ja lisäävät elinvoimaa ja terveyttä. Vitamiineja on huolella tarkastettu ja tutkittu viimeisenä kymmenenä vuotena ja seuraava kertomus esittää nykyiset tiedot niiden suhteen:

On nyt hyvin tunnettu asia, että eläimet ja ihmiset tarvitsevat vitamiineja. Vitamiinien vähyys tai puute ruuassa aiheuttaa vaarallisia tauteja, kuten lukuisat tutkimukset ja kokeilut ovat osoittaneet. Eläimet eivät voi valmistaa vitamiineja ruumiissaan, vaan kaikissa kasveissa löydetään niitä vaihtelevissa määrissä.

Vitamiineja ei ole vielä voinut kukaan eroittaa puhtaassa muodossa, siis niiden ominaisuuksia ei tunneta tarkoin. Jotkut tieteilijät otaksuvat, että vitamiini ei ole aine samassa merkityksessä kuin muut aineet, vaan että se on jonkunlainen voima.

Tieteilijät eivät vielä tiedä kuinka monta

vitamiinilajia todellisuudessa on, mutta aikaisemmat tutkimukset osoittavat, että niitä on vähintään kolme, nimittäin A, B ja C. Äskettäiset tutkimukset näyttävät varmasti, että niitä on vähintään viisi eri lajia, yllämainitut ja D ja E.

Lapset ja nuoret eläimet, joille annetaan ainoastaan sellaisia ruokia, joissa ei ole A-vitamiinia, lakkaavat kasvamasta ja nopeasti laihtuvat. Niiden elinvoima katoaa ja vihdoin ne tulevat niin heikoiksi, että muut taudit helposti tarttuvat niihin. Niihin myös ilmestyy omituinen silmätauti, jota kutsutaan nimellä "ophthalmia". Ruuat, joissa on A-vitamiinia, nopeasti parantavat kaikki nämä oireet. A-vitamiinia on paljon kalanmaksajljyssä (codliver oil) — noin 250 kertaa enemmän kuin voissa. Sitä on myös voissa, kerma- ja juustossa; sellaisissa lihoissa kuin maksassa, sydämessä ja munuaisissa; lehtikasveissa, kuten spinaatissa, salaattissa (lettuce), pääkaalissa, alfalfassa, apilaassa ja tuoreessa ruohossa; juurikasveissa, kuten porkkanoissa (carrots), makeissa potaateissa (sweet potatoes) ja parsnipeissa. A-vitamiinia löydetään ainoastaan vähän viljaruuissa ja tavallisesti ei ollenkaan. Tomaateissa on paljon A-vitamiinia, mutta hedelmissä on sitä ainoastaan vähän.

B-vitamiini estää beriberi- eli pöhötystautia ihmisissä. Sitä tulee välttämättömästi

olla ruuassa, tai muuten ruuanhalu katoaa, kasvaminen lakkaa ja lukuisia muita oireita ilmestyy. B-vitamiinia löydetään enemmän tavallisissa ruuissa kuin mitään muuta vitamiinilajia. Sitä on paljon viljaruuissa ja siemenissä, hedelmissä, hiivassa, juurikasveissa, perunoissa, tomaateissa ja pähkinöissä. Lihassa, erittäinkin sydämessä, on sitä myös huomattu. Kanan-, kalkkunan- tai suorsanlihassa ei ole B-vitamiinia.

C-vitamiini estää ja parantaa keripukin (scurvy). C-vitamiinia on sitruunissa, appelsiineissa, tomaateissa, pääkaalissa, salaattissa, spinaatissa, tuoreissa pavuissa, herneissä ja nauriissa. Melkein kaikista vihanneksista löydetään sitä myös. Maito sellaisista lehdistä, jotka käyvät laitumella, sisältää tätä tarpeellista vitamiinia, mutta sitä ei ole navetassa pidettyjen lehmien maidossa. Appelsiinin mehua tai tomaatin mehua tavallisesti annetaan lapsille, sillä kummassakin on runsaasti C-vitamiinia.

D-vitamiini estää ja parantaa riisitautia, jota on paljon pienissä lapsissa. Tämän taudin tuntomerkit ovat seuraavat: Suuret polvet ja muut jäsenet, luiden pehmeys ja vääräsäärisyys. D-vitamiinia löydetään tavallisesti samoissa ruuissa kuin A-vitamiiniakin. Kalaanmaksajölyssä on sitä paljon ja tätä öljyä on aina annettava riisitautisille lapsille.

E-vitamiini estää hedelmättömyyttä eläi-

missä ja ihmisissä. Sitä on runsaasti vehnänidussa. Sitä on myös vihanneksissa.

Seuraava luettelo osoittaa mitkä ruuat ovat rikkaita vitamiiniruokia. Yksi risti (x) osoittaa, että sitä vitamiinilajia on siinä ruuassa hyvin vähän; xx, tavallisen hyvä vitamiinilähde; xxxx, hyvin rikasta vitamiineista; xxxxxx, äärettömän rikasta:

Ruoka	Vit. A	Vit. B	Vit. C
Spinaatti -----	xxxxx	xxx	xxxx
Salaatti -----	xxxxx	xxx	xxxxx
Pääkaali -----	xxxx	xxxx	xxxxx
Potaatti -----	x	xxx	xxx
Porkkana -----	xxxxx	xxxx	xx
Sipuli -----		x	xxx
Tuoreet herneet -----	xxxxx	xxx	xxx
Parsaheinä (asparagus) ----		xxxx	
Makeat potaatit -----	xxxx	xx	xx
Kalanm.-öljy -----	xxxxx		
Voi -----	xxxxx		
Omenat -----	x	xx	xx
“Grapefruit” -----		xxx	xxxxx
Sitruuna -----		xxx	xxxxx
“Pineapple” (Ananas) ----	xx	xx	xxx
Appelsiinimehu -----	xx	xxx	xxxxx
Vaaraimet -----			xxxx
Tomaatit -----	xxxxx	xxx	xxxxx
Vehnä -----	x	xxxx	
Vehnän idut -----	xx	xxxxx	
Valkea maissi -----		xxxx	
Kelt. maissi -----	xx	xxxx	
Laiha sianliha -----	x	xxx	x
Maksa -----	xxxxx	xxxxx	xxx
Sydän -----	xxxx	xxxx	x
Munuaiset -----	xxx	xxx	x
Kala -----		x	
Pähkinät -----		xxx	
Kuorim. maito -----	xxx	xxx	x
Kuoritt. maito -----	x	xxx	x
Juusto -----	xxx	x	
Hiiva -----		xxxxx	

Sokerisiirappi	-----	xxxx	
Munat	-----	xxxx	xx
Munanruskuain.	-----	xxxxx	xxx
Alfalfa	-----	xxxxxx	xxxxx
Apilas	-----	xxxxxx	xxxx
Tuore ruoho	-----	xxxxx	xxxx
Timotei	-----	xxxxx	xxxx

Jos tämä luettelo leikataan ja pannaan keittiön seinälle, se on suurena apuna ruuanlaittajalle. Tämä luettelo sisältää ainoastaan ne ruuat, joissa on enimmäen vitamiineja.

Viimeinen todistus.

Kirj. E. A. LINDGREN.

Nikotemus Käpynen, pieni mies, muhkealla leuka- ja huuliparralla, oli mennyt eräitten elävien miesten lesken kanssa naimisiin heti sen jälkeen kun oli asettunut maanviljelijäksi. Emäntänsä oli pitkä, laiha ja luonteeltaan kaikkea muuta vaan ei ystävällinen miestänsä kohtaan, enempää kuin muitakaan.

Mitkä Nikotemuksen kokemukset olivat olleet jokapäiväisessä perhe-elämässä, siitä en halua mitään mainita, vaikka hän niistä on minulle monastikin kertonut. Perhesalaisuudet olkoot muitten kerrottavana, mutta ei minun.

Nikotemuksella oli suuri farmi Duluthin läheisyydessä. Hänen onnettomuutensa oli sama kuin muittenkin maanviljelijäin niillä seutuvilla. Kerta toisensa perään ajoivat rautatiejunat joko lehmän, hevosen, lampaan tai — kissan yli.

Tämmöisistä usein tapahtuneista vahingoista tuli arvatenkin suuri, tuntuva vaurio seudun farmareille. Nikotemus, vaikka pieni, suuttui lopuksi vahinkojen tuottajille, sillä ne tapahtuivat ainoastaan junankuljettajain huolimattomuudesta.

Tuumasta toimeen. Nikotemus haastatti

oikeuteen erään rautatieyhtiön, jonka juna oli surmannut hänen mukhean, mustan sonninsa, nimeltään Korppi.

Korppi oli niin pahasti musertunut, että siitä ei ollut mitään kokonaista löydettävissä. Sarvi siellä, toinen täällä, jalat ja häntä hajautuneet pitkin rataa. Sonni vainajan jäännöksistä ei Nikotemus ottanut mukaansa mitään muuta kuin — hännän, jonka hän tallensi siksi kunnes oikeus tulee istuntoon.

Vihdoin viimein tuli oikeuden istunnon aika ja Nikotemuksen asiakin tutkittavaksi. Päällekantajan asianajaja koetti näyttää toteen, että Korppi oli saanut surmansa pelkästä huolettomuudesta rautatiepalvelijain puolelta.

Ensimmäinen todistaja Nikotemuksen puolesta oli Sakari Virsi. Häneltä asianajaja kysyi:

“Tunnetteko Nikotemus Käpystä?”

“Vallan hyvin. Ja vaimonsa vielä paremmin, sillä hän oli aviokumppanini ennenkuin Nikotemus hänet nai; hän oli miesten kiusa, ja minä surkuttelen Nikotemusta, kun joutui hänen kanssaan elämään.”

“Hänen vaimostaan ei tässä ole kysymystä,” sanoi asianajaja. “Te siis tunnette Nikotemuksen?”

“Tunnenpa herroiksikin, tunnen kun tunnenkin.”

“Asutteko lähellä toisianne?” oli seuraava kysymys.

“No aivanhan me olemme naapureita, ai-noastaan — kuusi mailia talojemme väliä,” vastasi Virsi.

“Voitteko sanoa millä tavalla Käpysen Korppi on saanut surmansa?” kysyi päällekantajan lakimies.

“Paikalla en ollut, kun Korppi sai surmansa, mutta minulla on syytä uskoa että se johtui altavastajaan huolimattomuudesta junaan kulettaessa, sillä olinhan minä kotiaseman sillalla silloin kun juna saapui sinne ja sen veturin rattaasta lensi suuri möhkäle oikein kaunista naudan lihaa, jossa vielä oli mustaa nahkaa siellä ja täällä. Asemasillalla oli muiden mukana eräs indiaanikin. Tuskin oli Korpin jäännöskappaleet saanut paikkansa asemasillalla, kun jo paikalla oleva indiaani pani sen laukkuunsa ja lähti kävelemään kotiaan kohti. Siinä on kaikki mitä Korpista tiedän,” puheli Virsi.

Seuraava todistaja päällekantajan puolelta oli Mikko Räiskä. Häneltä lakimies kysyi:

“Teidän nimenne on Mikko Räiskä, eikö niin?”

“Siksihän ne minua aina ovat haukkuneet,” vastasi Mikko.

“Se on siis nimenne?” kysyi lakimies uudelleen.

“En ole muuta nimeä milloinkaan käyttänyt,” oli Mikon vastaus.

“Tunnetteko te Nikotemus Käpysen?” kysyi asianajaja.

“Käpystä en niin hyvin tunne kuin hänen emäntänsä. Emäntänsä tunnen vallon hyvin, sillä mehän menimme useita vuosia ennen kuin tulimme Amerikkaan. Meidät si-dottiin pyhään avioliittoon Kuusamossa, jossa tahkokivet kasvavat. Amerikkaan saavut-tuamme — Jessievillean, Michiganissa, — al-koi mestari Virsi hyväilemään emäntääni. Virsi oli yksi meidän poortareista. — Huhut tästä levisi ympäri kylää, vieläpä Ironwoodiin ja Hurleyhin asti. Itsekin aloin huomata, että sen missään suheessa voinut miellyttää emäntääni; hänellä oli aina suuri varasto moitteita ja syytöksiä.”

“Kuulkaas, Mr. Räiskä, tässä ei ole kysy-mystä teistä itsestä eikä teidän entisistä ja Mr. Käpysen nykyisestä emännästä eikä myöskään tahkokivistä. Kysymys on tunnet-teko Mr. Käpysen?” keskeytti asianajaja.

“No, siihen kysymykseen olin juuri vastaa-maisillani, mutta te häiritsitte minut,” vastasi Räiskä. — “Eikä milloinkaan minusta mitään kiitettävää. Virsi ja emäntäni karka-sivat Superioriin — tiesin kyllä missä” —

“Siitä ei laisinkaan ole kysymystä,” kes-keystti lakimies. “Vastatkaa kysymykseeni, siinä kaikki.”

“Mielelläni,” vastasi Räiskä. — “he oli-vat, vaan kun emäntäni aina on ollut niin

pippurimainen luonteeltaan, annoin heidän rauhassa nauttia onnestaan ja kaikessa hil-jaisuudessa hain avioeron samalla kiittäen ja surkutellen Virttä, kun oli karannut eukkoni kanssa. Nyt minä surkuttelen asian päälle-kantajaa ja onnittelen Virttä siitä että on päässyt entisestä eukostaan vapaaksi.”

“Mr. Räiskä, kaikki mitä olette kertonut ei kuulu tähän asiaan laisinkaan. Kysymyk-seni on: tunnetteko te Mr. Käpysen?” sanoi asianajaja.

“Siihenhän minä vastasin, että tunnen hä-net, mutta vaimonsa paremmin. Samalla kumminkin halusin selvittää oikeudelle ja ar-voisille lautakunnan jäsenille — jotka olivat valveilla — kuinka tarkkaan tunnen hänen emäntänsäkin,” vastasi Räiskä.

“Te siis myönnätte että tunnette päällekan-tajan?” oli asianajajan seuraava kysymys.

“No, kuinka monesti minun pitääkään vas-tata samaan kysymykseen? Olenhan minä sa-nonut tuntevani hänet; vaan ehkä se on laki-miehen tarkoitus että minä, samoin kuin laki-miehetkin, todistaisin toisin kuin tiedän asian totuudessa olevan. Sitä minä en tee niin kauan kuin nimeni on Räiskä,” oli todistajan vastaus.

“Kun nyt olette myöntänyt useita kertoja että tunnette päällekantajan, on haluni tietää tiedättekö Käpysellä olleen mustan komean sonnin, nimeltään Korppi, ja että se on saa-

nut surmansa rautatieradalla?” kysyi asianajaja.

“Sydänmaalla olen kauan aikaa asunut, mutta tähän päivään asti en ole tehnyt lähempää tuttavuutta lintujen enkä sarvipäisten kanssa, kutsuttiinpa heitä sitten samalla nimellä taikka ei,” vastasi Räiskä.

“Lähemmästä tuttavuudesta surmaantuneen sonnin kanssa tässä ei ole laisinkaan ollut kysymystä — ainoastaan siitä josko te tiedätte Käpyn omistaneen semmoisen elukan?” puheli asianajaja.

“Tiedän, että hän omisti semmoisen elukan, mutta mitäs siitä? Mitä minä voin tässä asiassa todistaa on, että minä olin Cloquet joella ratapölkkyjen uitossa noin kolmekymmentä mailia siitä, missä junan olisi pitänyt ajaa yli Käpyn mustan sonnin, jonka surmaamisesta minua on tämän oikeuden edessä tyhjän päältä tutkittu. Nyt, herra asianajaja, kun olen todistanut, että minä olin kaukana surmapaikalta, toivon, ettette enempää halua minua todistamaan,” sanoi Räiskä.

Virsi ja Räiskä olivat ainoat Käpyn todistajat — kumpastakaan ei enempää tutkittu.

Käpyn mielestä olivat todistajainsa todistukset niin heikkoja, että hän alkoi pelätä häviävänsä vahingonkorvausjuttunsa. Ajauksiaan hän ei kumminkaan kenellekään

julkaissut; hän istui äänetönnä, kuten oli tehnyt koko oikeuden istuntoajan.

Vasta sitten kun altavastajaan todistajat olivat selvittäneet oikeudelle ja lautakunnalle mitä tiesivät tapahtumasta, alkoi Käpynen muuttelemaan itseään istuimellaan, väliin nousi puolittain seisaalleenkin, mutta ei vielä sittenkään sanaakaan virkannut.

Kumpasenkkin puolen lakimiehet selittivät mielipiteensä tutkimuksen alla olevasta asiasta lautakunnalle, joissa puheissaan he tapansa mukaan eivät peräyttäneet niitä sanoja, vaikka olivatkin vääriä, jotka ehkä erehdyksessä tulivat lausutuksi puhetta lautakunnan jäsenille pitäessä. Yleinen mielipide on, että lakimiehillä on hieman paksumpi kuori oman tunnon ympärillä kuin meillä muilla; senpätähden puheetkin saivat olla muuttamatta.

Tämän jälkeen Käpynen nousi tuoliltaan, astui tuomarin eteen ja pyysi saada sanoa joitakin sanoja ennen kuin asia annetaan lautakunnan ratkaistavaksi.

Pyyntöönsä Käpynen sai myöntävän vastauksen ja heti sen saatuaan aukasi hän takkinsa, jonka povitasku oli ollut niin pullollaan, että monikin läsnäolijoista uskoi hänellä olevan asiaa koskevat paperit. Näitä sistaaskuissa ei kumminkaan ollut vaan niiden sijaan Käpynen veti esiin puoleksi mädänneen — Korpin hännän.

Sen hän vei niin lähelle tuomarin nenää,

että tämä oli vähällä pudota tuoiltaan pelkästä mädän hajusta.

Tuomarille Käpynen sanoi:

“Herra tuomari, olkaapa nyt niin hyvä ja tarkastakaa tätä junalla yliajettua sonnin häntää, niin tulette huomaamaan, että sitä ei ole kirveellä hakattu eikä puukolla leikattu, vaan että sen yli on mennyt junan ratas, johonka on paras todistus se, että katkennut häntä on litistynyt niin että se ei ole partaveitsen terää paljon paksumpi.”

Tuomari piteli nenäänsä nenäliinassa ja pyysi Käpystä näyttämään häntää lautakunnan jäsenille, sillä he ovat ne, jotka tulevat asian lopullisesti ratkaisemaan.

Tämän Käpynen teki mielellään. Kääntyen lautakunnan puoleen ojensi hän heillekin tutkittavaksi surmatun sonnin hännän.

Sen tarkastamisen jokainen hylkäsi samasta syystä kuin tuomarikin.

Todistus oli kumminkin lautamiesten mielestä niin pätevä, että Käpyselle myönnettiin se summa, josta hän oli rautatieyhtiön haastanut oikeuteen.

Saatuaan kuulla tuomion sanoi Käpynen:

“Kvllä minä sen jo ennakolta tiesin, että viimeinen todistus tässä asiassa tulee olemaan paras.”

ESKO Filmissä "Nummisuutarit"

Äitini.

Ah äitini, äitini armas,
sua laulaen kerran kiitän.
Oli parhain mulle se parmas,
sanan "enkeli" nimeesi liitän.

Yli yötäkin keinui kehto
kun vaalit sairasta lasta,
oma itsesi elinehto —
se on suurta! Ymmärrän vasta.

Kun vartuin suureksi, lapsi,
sun katsees' kulkuni johti.
Sun vihdoin harmeni hapsi,
Vaan silmäs' lämmöstä hohti.

Ah, äitini, äitini armas,
vei tuoni sun mullan alle
ja silmässä kyynele karvas
jäin yksin mä maailmalle.

P. J. HUUSKONEN.

Syrjäänit.

Kuten nykyajan syrjäänit, samoin heidän esivanhempansakin asuivat Kama-, Vytsegdaja Petsora-jokien varsilla. Syrjäänien esivanhemmat, joilla oli perintönä omaperäinen kulttuurinsa, rikkaita kaupunkeja ja jotka kävivät kauppaa laajoilla alueilla, olivat tunnetut sekä itä- että länsimailla. Syrjäänit nimitivät itseään nimellä "komi".

Kaupankäynnillä syrjäänit ansaitsivat varallisuutta samalla kuin yhteys sen ajan sivistyneempien kansojen kanssa oli omiaan kohoittamaan heidän kulttuuriaan. Korkeimmiten kehittyneenä oli muinaisten komien kulttuuri 12—14:nneellä vuosisadoilla j. Kr. Mutta pian he joutuivat naapuriensa venäläisten valloitushalun uhriksi, ja tästä ajasta alkaa myöskin heidän omaperäinen kulttuurinsa kadota.

Vaikein aika komien historiassa oli 16:s, 17:s ja 18:s vuosisata, jolloin Venäjän politiikan päätarkoituksena oli kaikkien ei-venäläisten kansojen hävittäminen ja heidän maittensa asuttaminen venäläisellä väestöllä. Tänä aikana hävisi komi-kansa hyvin vähiin. Heitä oli jäljellä enää tuskin muutamia kym-

meniä tuhansia. Miten tuhoisa venäläisten herruus oli komi-kansalle, käy selville jo siitä, että vielä Iivana III:n aikana komi-kansa oli niin voimakas, että Iivanan täytyi v. 1472 lähettää ruhtinas Mihailin johdolla kapinoitsevia komilaisia vastaan kokonaista 40 tuhatta miestä käsittävä sotajoukko.

Komien kulttuuri tuli näiden sortovuosien aikana hävitetyksi, samalla kuin tämän kulttuurin parhaimmat tukikohdat, kaupungit, tulivat maan tasalle hajoitetuksi. Jällelle jäivät vain nimet, jotka vielä nytkin muistuttavat menneestä kukoistuksesta, sekä suuri joukko kukoistuskaudelta hautakummuissa säilyneitä esineitä.

Kun humaniset aatteet 19:nnen vuosisadan alussa lännestä tunkeutuivat Venäjälle, sai sen hävityspolitiikka lievemman muodon, ja komi-kansalle oli 19:s vuosisata niinhyvin henkisen kuin taloudellisenkin elpymisen aikaa. Myöskin kansan lukumäärä alkoi kasvaa, ja nykyään käsittänee komi-kansa noin 300,000 henkeä.

Kama-joen varsilla asuvat komit, joiden alueella sekä maaperä että ilmanala parhaimmin soveltuvat maanviljelykselle, ovat suurimmalta osaltaan maanviljelijöitä. Heidän keskuudessaan on varallisuus hyvin tasaisesti jakaantunut. Ei ole rikkaita, mutta ei ole

myöskään kovin köyhiä. Niinpä rikkaimmat omistavat 5—10 hevosta, joskus enemmänkin, ja 5—15 lehmää, ja köyhimmät 1—2 hevosta ja samanverran lehmiä.

Vytsegda-joen varret ovat enemmän metsäiset, ja siksi sen rannoilla asuvat komit maanviljelyksen ohella harjoittavat myöskin metsäteollisuutta, omistaen useita sahoja.

Petsora-joen varsilla asuvat komit ovat lähempänä tundroja ja siksi on pronhoito heidän pääelinkeinonaan. Tuotteitaan kaupitellessaan ovat he lisäksi kehittyneet erittäin kykeneviksi ja yrittelijäiksi liikemiehiksi, joiden kanssa Pohjois-Venäjällä ei kukaan kykene kilpailemaan. Heidän keskuudessaan on myöskin miljoonamiehiä ja näiden toimesta on alueelle perustettu nahka- ja säämiskätehtaita. Niinpä esim. yksinomaan Izman kylässä on tällaisia tehtaita lähes 40.

Sivistys komien keskuudessa on verrattain korkealla. Lukutaitoisia miehiä oli venäläisten tietojen mukaan v. 1897 26%. Kansakouluja oli viime vuosina riittävästi, ja lapset kävivät koulua mielellään huolimatta siitä, että opetus kävi vieraalla kielellä. Koulujen lisääntyessä on lukutaitokin suuresti lisääntynyt, ja nykyisin on jo useita seutuja, joilla nuorempi sukupolvi on kokonaan lukutaitoista.

Petsoran ja Vytsegdan varrella asuvien ko-

mien hyvinvoinnista antaa venäläinen maantieteilijä A. Selenin seuraavan kuvauksen: Arkangelin läänissä syrjäänit asuvat pääasiallisesti Izma-joen varrella, jossa sijaitsevat heidän vakavaraiset ja väkirikkaat kauppalansa kuten: Izma, Moktsa, Sis'jabskoje ja muut. Kaksikerroksiset talot, kullatut kirkkojen kupolit, loistavat ja kirkasväriset seinäpaperit huoneissa, suuret rautakirstut, kauppapuodit, joissa myydään vieläpä ulkolaisia viinilajeja — kaikki tämä tdistaa heidän hyvästä taloudellisesta asemastaan. Poronhoito on syrjäänien taloudellisen hyvinvoinnin lähde, ja on heidän porolaumojensa paimenina köyhtyneitä samojeedeja. Porojen hoitoa eivät kehittyneemmät syrjäänit itse harjoita, kuten yksinkertaisemmat samojeedit. Samojeedit pitävät nimittäin poroja yksistään omaa muonatarvetta ja välttämätöntä kuljetusta varten, kun taas syrjääneillä porolaumojen omistus on sangen tuottavana elinkeinona, huomattavan omaisuuden kokoamisen lähteenä.

Läheiset tundrat ovat porojen loppumattomina muonavarastoina. Vuosittain voidaan ilman karjataloudellisia tappioita teurastaa viides osa laumasta, porolauman suuren siikiämisen tähden. Poronteurastaminen tuo talouteen kuuden ruplan lisätulon. Näin ollen,

esim. 500-päinen porolauma voi tuottaa omistajalleen ilman suurempia vaivoja, laskemalla pois samojedilaisen paimenen palkkauksen, 500 ruplaa vuodessa, yhtään vähentämättä porolauman lukua. Tämän elinkeinon avulla rikastuvat syrjäänit, joista usealla on muutamahantinen porolauma.

Muutamat syrjääniläiset kauppalat ovat syrjäyttäneet kaupallisessa suhteessa kaikki Arkangelin läänissä sijaitsevat kaupungit. Niin esim. Ust-Tsilmissä Petsora-joen oikealla jokivarrella on 2,000 asukasta ja vuotuinen kauppasumma kohoaa 5,000,000 ruplaan. Järjestämällä säännöllisen laivaliikenteen Petsoralla ja asettumalla sähkösanomayhteyteen Arkangelin kanssa alkoi kauppala nopeasti kasvaa. Viime aikoina se on muodostunut keskeisimmäksi laajan Petsoran alueen kaupungiksi, nykyään kokonaan merkityksensä menettäneen venäläisen kaupungin Pustozerskin sijalle.

Toinen syrjääniläinen Izma-joen varrella oleva Izma-niminen kauppala sekä sen vastarannalla sijaitseva Moktsan kauppala ovat yhtäväkirkkaat kuin Ust-Tsilma ja on niiden asukkaitten joukossa miljoonamiehiäkin. Izman kauppalan korkeitten kirkkojen kullatut kupolit kimmeltävät kauas uinuvan mäntymetsän kätköstä. Viimeisinä vuosikymmeni-

nä on pienehkö määrä syrjäänejä siirtynyt Kuollaniemellekin, jossa he harjoittavat suurisuuntaista poronhoitoa, omistavat nahkatehtaita y. m.

Muutamia tuhansia syrjäänejä asuu mahtavan Ob-virran alajuoksun varrella. Sen johdosta, että tämä seutu on harvaan asuttu, muodostivat syrjäänit tässä melkoisen prosentin asutuksesta.

Ob-virran sekä monien muiden paikkojen nimet sen alajuoksun varrella ovat syrjääniläisiä ja osoittavat, että täällä jo kauan on syrjäänejä asunut. Nykyään käy heidän ja venäläisten asukkaiden välillä sota — ei elämästä vaan kuolemasta. Tarmonsa ja yritteliäisyytensä kautta ovat syrjäänit täällä valloittaneet parhaimmat kalastustoimet ja saavat suurimman osan metsästyksen tuottamasta rikkaasta saaliista. Myöskin kauppa on vähitellen joutunut heidän käsiinsä. Paikalliset ostjakki- ja voguli-asukkaat suhtautuvat suurella luottamuksella syrjääneihin, paremmin kuin venäläisiin, ja sentähden koettavat venäläiset asukkaat, minkä voivat, estää syrjäänien maahan siirtymistä. Useita kertoja ovat venäläiset jo kääntyneet hallituksenkin puoleen pyynnöllä, että tämä ryhtyisi toimiin syrjäänien karkoittamiseksi Tobolskin kuvernementista ja että heidät palautettaisiin omaan

maahansa. Mutta syrjäänitkään eivät ole pysyneet toimeettomina. He anoivat senaatilta lupaa saada asua Tobolskin kuvernementissa Obin seudulla. Tämän taistelun seurauksena on ollut, että syrjäänit yhä jatkavat menestyksellä asumistaan Obin rannoilla ja ovat taloudellisesti valloittaneet tämän rikkaan seudun.

Syrjäänien historia, joka kertoo varhaisesta itsenäisyydestä ja kukoistuksesta, heidän myöhempi taloudellinen toimintansa, joka ahtaissa oloissa on tuottanut heille varallisuutta, se sitkeä lannistumaton ponnistelu ja taistelu olemassaolon ja kansallisuuden puolesta, jota he läpi vuosisatojen ovat käyneet suurempia vieraita kansoja vastaan, osoittaa, että komin kansa on lahjakas ja tarmokas kansa, jonka kohtaloksi ei tule hukku eikä hävitä, vaan nousta ja elää. Vaikka syrjäänien asuma maa onkin pohjoinen ja syrjäinen, vaikka kansa elää hajallaan tavattoman laajalla alueella, ei näiden seikkojen kuitenkaan tarvitse olla esteenä kansan yhtymiselle ja elävän kansallishengen heräämiselle. Ehkäpä kansojen itsemääräämisoikeuden aate pääsee vielä vaikuttamaan Itä-Euroopan metsissäkin.

IGON MOSSEG.

Työväenjärjestöt Yhdysvalloissa.

Kun American Federation of Labor koontui vuosikokoukseensa lokak. 1 p., 1924, Portlandissa, Oregon, oli siellä edustettuna jokainen valtio ja jokainen kaupunki, edustaan nämä yli kolmea miljoonaa täysin jäsenmaksunsa suorittanutta jäsentä tässä laajassa unionissa. Tämä ei ole suurin jäsenmäärä, mitä tähän unioniin on kuulunut, mutta se on suurin ja laajin yhdistys, mitä täällä tunnetaan ja mikä täällä työväestön kesken vaikuttaa.

Sanomalehdet tavallisesti julkaisevat joko lyhempiä taikka pitempiä selostuksia näistä vuotuisista kokouksista, mutta harvoinpa lienee tehty selkoa unioliikkeen historiasta maassamme, jonka vuoksi lienee paikallaan luoda lyhyt katsaus siihenkin, kun se on niin vanha, että jo vuonna 1792 kourallinen suutareita muodosti ensimmäisen ammattunionin Philadelphiassa.

Knights of Labor, joka perustettiin Philadelphiassa 1869, on ensimmäinen suurempi ja laajakäsitteisempi työväenliike Amerikassa. Aluksi se oli salaseura, mutta muuttui pian julkiseksi yhdistykseksi. Aluksi se valvoi pääasiallisesti ammattitaidottomien työläisten etua. Se oli alkuasteillaan vain pieni yhdis-

tys, jonka vaikutus ei ulettunut kovinkaan laajalle, mutta kasvoi sitten nopeasti, niin että siinä jo vuonna 1886 oli yli 700,000 jäsentä.

Noin viisi vuotta aikaisemmin joukko järjestyneitä työläisiä, jotka eivät nights of Labor yhdistyksen periaatteita pitäneet menettelytavoissa oikeina, lähettivät edustajia yhteiseen kokoukseen Terre Hauteen, Ind. Myöhemmin samana vuonna, 1881, nämä edustajat kokoontuivat uudelleen Pittsburghissa ja perustivat siellä yhdistyksen, joka tunnettiin nimellä Federation of Organized Trades and Labor Unions of the United States and Canada. Pittsburghin kokoukseen otti osaa 107 edustajaa kansallisista ja kansainvälisistä unionista, 42 edustajaa paikallisista unionista ja 3 edustajaa Knights of Labor yhdistyksestä. Jatkuvia kokouksia pidettiin edelleenkin ja agiteerausta toimitettiin tämän vaikuttavan ryhmän taholta ja tuloksena oli, että v. 1886 Columbuksessa, O., pidetyssä edustajakokouksessa perustettiin American Federation of Labor liitto ja laskettiin sille perustus sellaisena yhdistyksenä, millaisena se vielä nykyhetkellä vaikuttaa Amerikan työväestön keskuudessa.

Samuel Gompersin nimi oli tullut työväestön keskuudessa erityisellä tavalla huomioon jo 1883, kun hänet eräässä New Yorkissa pi-

detyssä kokouksessa oli valittu puheenjohtajaksi kokoukselle. Kun tämä ryhmä vihdoin muodosti American Federation of Labor liiton, valittiin Gompers sen presidentiksi. Luukuunottamatta yhtä vuotta, on Gompers aina uudelleen tullut valituksi sen jälkeen liiton presidentiksi aina kuolemaansa saakka.

Syntymähetkellään kuului American Federation of Labor liittoon 36 kansainvälistä, kansallista ja paikallista uniota, ollen niiden yhteinen jäsenmäärä 316,000 työläistä. Tämän liiton vastustajana oli nights of Labor liitto, jonka nimellinen jäsenmäärä silloin oli paljoo suurempi. Voimakas kilpailu ja keskinäinen taistelu syntyi näiden kahden työväenjärjestön välille ja päättyi siihen, että Knights of Labor vuonna 1890 lopetti toimintansa.

American Federation of Labor liiton pääpaikka on Washington, D. C., missä on uudenaikainen konttorihuoneustonsa, omistaen talon yhdistys itse. Johtaviin yhdistyksessä kuuluu presidentti, kahdeksan varapresidenttiä, sihteeri ja rahastonhoitaja, jotka kaikki valitaan liiton vuosikokouksessa vuodeksi kerrallaan, voiden tulla aina kerrallaan uudelleen valituksi. Toimeenpaneva valta kuuluu pääasiallisimmin liiton presidentille ja neuvostolle. Tehtäviin m. m. kuuluu valvoa kaikkea työväestöä koskevaa lainlaadintaa sekä vai-

kuttaa, että sellaisia lakeja saataisiin aikaan, minkälaisia milloinkin yleisessä vuosikokouksessa on hyväksytty suositeltaviksi, valvoa liiton kasvamista uusien paikallisten ja kansallisten unioiden perustamisella, pyrkiä sovittamaan kaikkia mahdollisia sattuneita riitoja. Toimeenpanevaan neuvostoon kuuluu 11 jäsentä ja kuuluu sen tehtäviin vaikuttaa suureen yleisöön tiedonannoilla liiton toiminnasta ja vaikutuksesta, myöskin valmistaa uusia suunnitelmia vuosikokouksiin.

Paitsi American Federation of Labor liittoa on muita suuria unioita, joista mainittakoon Big Four Railroad Brotherhoods, Amalgamated Clothing Workers of America ja Industrial Workers of the World.

Rautatieläisten yhdistykseen kuuluvat veturi-insinöörit, muodostettu 1863, konduktöörit, muodostettu 1860, veturinlämmittäjät ja veturimiehet, muodostettu 1873, tiemiehistö, joka järjestö on perustettu myöhemmin. Veturi-insinööreillä on Clevelandissa oma suuri talonsa, joka on tullut maksamaan 1,250,000 dollaria, jokaisella rautatieläisten union osastolla on suuret rahastonsa pääasiallisesti keskinäistä henkivakuutusta varten. Junamiehistö on järjestönsä perustamisen jälkeen suorittanut yli 42 miljoonaa dollaria henkivakuutuksiin. Rautatieläisten yhdistys sangen har-

voin turvautuu lakkoihin painostaakseen tarkoituksiaan palkka- ja muiden etujen saavuttamiseksi. Järjestöön kuuluu noin 450,000 jäsentä.

Amalgamated Clothing Workers liittoon kuuluu n. 175,000 miesten pukujen valmistajaa, pääasiallisesti New Yorkissa, Philadelphiassa, Baltimoressa, Chicagossa, Rochesterissa ja muissa valmiiden pukujen valmistuksen pääpaikoissa. Heidän liittonsa on voimakas ja on se saavuttanut suuria parannuksia aikaan palkkojen kohottamisessa ja työpaikkain ja ytöolojen järjestämisessä. Järjestö on lujittanut voimaansa viime aikoina suuresti sillä, että se on omannut muiden työläisjärjestöjen menettelytapoja enemmän kuin ennen ja sen lisäksi perustanut omia pankkejaan New Yorkiin ja Chicagoon.

Industrial Workers of the World liitto perustettiin Chicagossa v. 1905. Se muistuttaa suuresti maan ensimmäistä työväenjärjestöä, Knights of Laboria. Se vaikuttaa pääasiallisimmin ammatittomien palkkatyöläisten keskuudessa. Sen jäsenmäärä lienee ollut korkeimmillaan Lawrence'n, Mass., lakon jälkeen, jolloin jäsenmäärä kohosi yli 30,000 pisteen. Nykyhetkellä toimii se voimakkaimmin metsätyöläisten keskuudessa eri satamapaikoilla ja liikkuvan maanviljelystyöväestön keskuudes-

sa, varsinkin keskilämmen suurilla vehnäkasvatusalueilla.

Muita pienempiä unioita löytyy eri puolilla maata, mutta niiden merkitys on enemmän taikka vähemmän paikallista laatua näiden edellämainittujen yli maan toimivien unioiden rinnalla.

Ihon palo auringonsäteiden vaikutuksesta.

Aurinkokylpyjä otettaessa ja muuten ulkolla oltaessa tulee varoa, ettei auringonsäteet saa yhtämittäisesti kovin pitkää aikaa vaikuttaa suoraan paljaaseen ihoon. Siitä johtuu ihon palo. Kun iho pääsee palamaan auringonsäteiden vaikutuksesta, seuraa siitä polttava kipu ihoon ja usein vaarallisiakin seurauksia. On sattunut auringonpistojakin, vieläpä kuolettavalla seurauksella.

Milloinkaan ei saa antaa ihon palaa yhtenä päivänä niin paljon, että sen pinta tulehtuu, palaa punaseksi ja sitten alkaa kesimään. Siksi on pidettävä ensi päivinä aurinkokylpyjä otettaessa liinavaatetta suojana.

Kun auringonsäteet polttavat ihon, on siihen sangen yksinkertainen keino palaneen paikan hoitamiseksi. Siitä on aina hyvät seuraukset, jos toimittaa hoidon heti. On seotettava puoleen painttiin kuumennettua vettä ruokalusikallinen (ei kukkurallista) boorihappojauhetta. Tätä seotusta on pantava palaneelle iholle hellävaroen pumpulilla taikka ruiskutettava hajuvesiruiskuttajalla. Tämä voidaan uudistaa joka puolen tunnin kuluttua, jos tar-

peellista. Ellei lääkettä ole saatavilla, voidaan käyttää kylmiä käreitä, jotka lieventävät poltetta.

Löytyy myöskin eräitä salvoja, jotka on erityisesti valmistettu auringonpolttoa varten, mutta niitäkin tulee käyttää mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ihon palaminen on tapahtunut.

Kun iho rupeaa kesimään, ei pidä missään tapauksessa repiä sitä irti, sillä se vain lisää kipua ja vahingoittaa ihoa. Kesivä iho irtaantuu kyllä itsestään, sillä uusi nahka kasvaa alle ja palanut ihopinta irtaantuu sen mukana pois.

Ulkoilmaan mentäessä aurinkokylpyjä otta-
maan, uimaan taikka muuten oleilemaan auringossa, on aina parasta pitää ihon peitteenä keveää vaatetta, ainakin aika-ajottain, niin että aurinogn säteet eivät kovin kauan saa yhtämittäisesti vaikuttaa ihoon. Sillä tavalla turvataan iho ja säästetään monta kipua itseltään. Auringonpoltto ei ole mikään leikin asia ja sen seuraukset jatkuvat pitkän aikaa poltteenä ja ihon tulehduksena. Siksi on aina paras välttää antautumista pitkäksi ajaksi yhtämittäisesti auringonsäteiden suoranaiselle vaikutukselle.

SISÄLTÖ

	Sivu
Lukijalle	10
Kalenteriosasto; Ilmatiedot; Merkkipäivät	12
Uusi siistölaisuuslaki	36
Yhdysvaltain perintölaki	43
Amerikalaiset mitat ja painot	46
Kansalaisyhteisyys Yhdysvalloissa	47
Kuka on äänikelpoinen Yhdysvalloissa	51
Suomen postimaksut	53
Mittoja ja painoja	54
Ilmansuunnan määrääminen	55
Ilmanpaineesta ja ilmapuntarista	56
Philadelphian ympäristön varhaisimmat suomalaiset (S. Ilmonen)	57
Suomen tasavallan presidentti Lauri Kristian Re-lander	65
Suomi 1925 (A. J. Jalkanen)	67
Paavo Nurmea katsomassa (Elma Havela)	73
Juhlaruno (A. Lundqvist)	78
Viimeinen kalevalainen runonlaulaja kuollut	82
Haavetta — todellisuutta (V. J. Laaksonen)	86
Oopperalaulaja Väinö Sola Amerikassa	93
Mikä on kuvaavaa Amerikalle	97
Springtime in Kalevala (E. O. Tolonen)	101
“Maisema ja näkökanta”, ja “Mielikuvitus on elämän suola” (Hannes Elenius)	103
Toveruutta (Mikko Hyrynen)	107
Professori Axel Gallen-Kallela Amerikassa	113
Uhmaileva jyvä (Aaro Vallinmäki)	118
Kesä-yönä, runo (E. O. Tolonen)	123
Konsuli A. J. Jalkanen	125
Paavo Nurmi Minnesotassa	127
Shemeikka's Call (E. O. Tolonen)	132
Suomalainen mies siirtolaisvaunussa (Konni Ziliacus)	134
Kun äitisi jo vanhaksi on tullut, runo	147
Runolaulajaa kuulemassa (Carl H. Salminen)	148
Nykyiset tiedot vitamineista	150
Viimeinen todistus (E. A. Lindgren)	155
Äitini, runo (P. J. Huuskonen)	164
Syrjäänit (Igon Mosseg)	165
Työväenjärjestöt Yhdysvalloissa	172
Ihon palo auringonsäteiden vaikutuksesta	178

TERVETULOA

THE American Exchange National Pankki kohte-
 liaasti kutsuu suomalaisia käyttämään hyväkseen tämän Duluthin vanhimman pankin tarjoamia monia palveluksia.

Teidän mukavuudeksenne on meillä tulkki, joka mielellään auttaa teitä toimittamaan asiointanne joko shekki- tai säästötili-osastolla.

KYSYKÄÄ MR. WILLIAM LINTULAA

**American Exchange
 National Bank**
 OF DULUTH

T:ri E. I. LINDGRENIN
Klinikka

12 E. Superior St.
Duluth, Minnesota

X-säde

Kliinillisiä ja Laboratory
tarkastuksia varten

Uusimmanaikaiset
PHYSIOTHERAPY KONEET
Luonnonparannusta varten

Suomen Välitysluoke

EDUSTAJA CARL H. SALMINEN

31 East Michigan Street, Duluth, Minnesota

*Välittää kaikkia tavaroita Suomesta, joille
täällä on kysyntää, kuten—*

Kauhavan puukkoja	Loimilankoja
Lapuan viikatteita	Karstoja
Suomen tervaa	Urheilutavaroita
“Hankamo” karhia	Pellavakankaita
Kangaspuita,	Kansallispukuja
Pirtoja	Suomen lippuja
Temppeleitä	Kirjallisuutta
Sukkuloita	Nuotteja, y.m.

Toimeksi otetaan tavarain lähetystä Yhdysval-
loista Suomeen ja päinvastoin.

Ajetaan asioita ja peritään saatavia Suomessa
ja Yhdysvalloissa.

Hintaluetteloita lähetetään pyydetessä.

Postiosoite:

CARL H. SALMINEN

Box 455, Duluth, Minn.

Sähköosoite:

SALMINEN, DULUTH, MINN.

LAIVAPILETTEJÄ

Täältä Suomeen ja Suomesta tänne saatte pikaisesti allekirjoittaneelta, joka toimii asiamiehenä seuraaville laivalinjoille:

THE INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE YHTIÖLLE, johon kuuluvat: American Linja, Leyland Linja, Red Star Linja, White Star Linja, Atlantic Transport Linja, White Star-Dominion Linja.

— Yhteensä 106 valtamerilaivaa —

CANADIAN PACIFIC STEAMSHIPS, Ltd., johon kuuluu 16 valtamerilaivaa.

CUNARD LINJA, ANCHOR-DONALDSON LINJA, ANCHOR LINJA, 15 valtamerilaivaa.

RUOTSIN-AMERIKAN LINJA, 3 valtamerilaivaa.

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINJA.

NORJAN AMERIKAN LINJA.

Tietoja laivojen kuluista ja piletien hinnoista olen aina valmis antamaan joko suullisesti tai kirjeellisesti.

Rahaa Suomeen Päivän Parhaimman Kurssin Mukaan

Suora yhteys Suomen suurimman pankin, Pohjoismaiden Yhdyspankin kanssa.

—Ehdottomasti pikainen toiminta.—

ERICK J. KORTE
Port Arthur, Ont., Canada

International Collecting Agency

Toimittaa saatavien perimisiä kaikissa valtioissa Yhdysvalloissa, Canadassa, Suomessa ja muissa Euroopan maissa. Kohutuulliset asioimispalkkiot, huolellinen ja nopea toiminta. — Toimeksiannot postitse voidaan osoittaa:

**INTERNATIONAL
COLLECTING
AGENCY**

30 East Superior Street
DULUTH, MINN.

Seuratkaa Canadian Aikaa Tilaamalla

CANADAN UUTISET

joka ilmestyy jokaisena torstaina. — Se on sisältörikas niin uutisiin kuin muihinkin kirjoituksiin nähden. Mainio väline liikemiehille saada tuotteensa tunnetuksi.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:	Yhdysvaltoihin:
Koko vuosi..... \$2.50	Koko vuosi----- \$3.50
Puoli vuosi..... \$1.50	Puoli vuosi----- \$2.00
Neljäsnes vuosi.. 0.75	Neljäsnes vuosi.. \$1.00

CANADAN UUTISET

PORT ARTHUR, ONT., CANADA

Suomen Varakonsulinvirasto Canadassa

188 LORNE STREET, PORT ARTHUR, ONT.

Varakonsulinvirasto avustaa Canadassa olevia Suomen kansalaisia virallisissa suhteissa kotimaahan. Varakonsulinvirasto antaa Suomen kansalaisille matkapasseja ja hyväksyy (viseeraa) passeja matkustamista varten Suomeen ja Yhdysvaltoihin.

Varakonsulinvirasto avustaa Suomen kansalaisia valtakirjain vahvistuksessa, Suomen kansalaisoikeutta koskevissa kysymyksissä, perintöasioissa y. m. kysymyksissä, joissa tarvitaan Suomen virallisen edustajan vahvistusta.

Vice Consulate of Finland

188 LORNE STREET, PORT ARTHUR, ONT.

Sähköosote:

Korte, Port Arthur, Code: Bentleys American.

Synnyinmaan tapauksia ja rientoja

BEURAAT MUKAVIMMIN

Suomen Kuvalehdestä

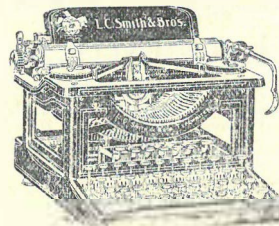
KUVALLINEN, PUOLUEETON VIIKKOLEHTI
62 NUMEROA VUODESSA

Tilaukshinnat: Koko vuosi Smk. 125; puoli vuotta Smk. 65.—Tilauksia vastaanottavat lukuisat asiamiehemme Amerikassa sekä Suomen Kuvalehden konttori,
HELSINKI, SUOMI (FINLAND)

Tilauksia vastaan otetaan myös "Päivälehdien" konttorissa.

KIRJOITUSKONEITA

\$25 aina \$115

L. C. Smith & Bros., Oliver, Remington, Underwood, Royal, Smith Premier, Corona.

Koneet varustetaan suomalaisilla Å ja Ö kirjaimilla. — Koneita myydään myös pienillä kuukausimaksuilla. — Aina täydellinen varasto.

CARL H. SALMINEN,

Box 455

Duluth, Minn.

62-1978

OSCAR J. LARSON

SUOMALAINEN
LAKIMIES

LONSDALE BLDG.,
Puhelin: Melrose 585.
DULUTH, MINN.

VICTOR H. GRAN

SUOMALAINEN
LAKIMIES

200 TORREY BLDG.,
Puhelin: Melrose 2076.
DULUTH, MINN.

JOHN R. HEINO

SUOMALAINEN
LAKIMIES

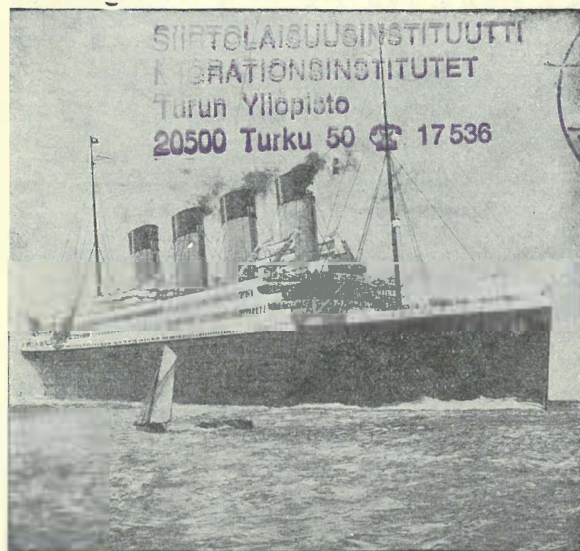
604 LONSDALE BLDG.,
Puhelin: Melrose 4255.
DULUTH, MINN.

J. F. MÄKI

SUOMALAINEN
LAKIMIES

707 TORREY BLDG.,
Puhelin: Melrose 3405.
DULUTH, MINN.

White Star Line, White Star-Dominion Line

62-1978

3 SUURTA

MAJESTIC, 56,551 ton.
(Maaailman suurin laiva)
OLYMPIC, 46,439 ton.
HOMERIC, 35,000 ton.

Näillä laivoilla on mainio matkustaa **SUOMEEN ja SUOMESTA**. Läpivetäviä pilettejä järjestetään Suomesta niille, jotka haluavat tuottaa omaisians tai tuttavians. — Kun matkustatte, käyttäkää hyväksenne näitä **Valkoisen Tähtien Linjan SUURIA höyry-laivoja**. Tämä linja kulettää nyt suurimpia höyry-laivoja New York-Montrealin ja Liverpoolin välillä.

ADRIATIC, 25,000 ton.	PITTSBURGH, 16,500 ton.
CELTIC, 21,000 ton.	BALTIC, 24,000 ton.
DORIC, 16,500 ton.	CEDRIC, 21,000 ton.
MEGANTIC, 15,000 ton.	REGINA, 16,500 ton.

Pilettejä kaikille näille laivoille järjestää
CARL H. SALMINEN AGENCY,
30 East Superior Street, Duluth, Minn.

HARMAAT HIUKSET KATOAVAT

PHOTO-HUE palauttaa hiuksille luonnollisen värin—sä luonnollisella tavalla, ilman että yksikään hiuskarva irtautuisi. Se antaa hiuksille niin luonnollisen värin, juuresta latvaan saakka, että on vaikea huomata sen olevan ei-alkuperäisen. Se jättää hiukset yhtä pehmeiksi ja kiiltäväksi kuin konsanaan ennen. Se on helppoa ja yksinkertaista käyttää. Se ei vaivaa teitä ensinkään.

Hallussani on satoja kiitoskirjeitä. **PHOTO-HUE** on tehnyt tuhannet ihmiset onnelliseksi. Jos hiuksenne harmaantuvat jo sillä ikäkaudella, jolloin sydämenne ja mielenne on vielä nuori, niin antakaa **PHOTO-HUE** saattaa teidät onnelliseksi jälleen.

Alkää antako epäilyksen asettua poikkiloin tiellenne. Harmaantuneet hiukset ovat epämiellyttävät; ne ehkäisevät menestystänne yhtähyvin liike-elämässä kuin seurustelumaailmassakin. Kauniit ja tasatut hiukset silloin teitä, vain yhä enemmän katkeroittavat.

**Ensi kokeilun jälkeen tulette vakuute-
tuiksi—Vapaasti jos ei tuota tuloksia**

**Erikois-
Tarjous
Kaavake**

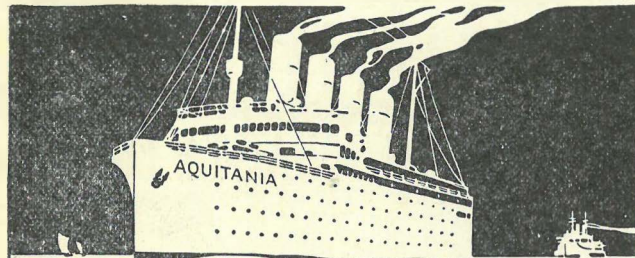
Lähetäkää \$1.00 jo tänään, tai maksakaa saatuaanne. Lähetän viipymättä täyden paketin **PHOTO-HUE** lääketta ja tarkat ohjeet mukana, sekä ehdoton raha takaisin takaukseni. Käyttäkää sitä 5 päivää tahi niinkauan kuin haluatte. Jos ette ole tyytyväinen, vieläpä hämmästynyt, niin mielihyvällä palautan rahanne teille. Teidän ei tarvitse palauttaa mitään, ei edes kysytään mitään kysymyksiä. Sallikaa peilinne olla teille tuomarina. Lähetäkää selostus hiustenne väristä, nimenne ja osoitteenne NYT kun totuus seiso edessä.

JUEL DENN

F. M. 12, 416 So. Dearborn Street,

CHICAGO, ILL.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI
MIGRATION INSTITUTE
Turun Yhteisö
20500 Turku 50 ☎ 17 536

QUADRUPLE SCREW TURBINE
Length 901 Feet ♦ Breadth 97 Feet ♦ 47,000 Tons.

CUNARD LINJA

Maailman Nopeimmat Höyrylaivat

**Suomeen
— JA —
Suomesta**

NOPEAT YHTYMÄT

**Uudet, nykyaikaiset höyrylaivat
kulkevat edestakaisin New Yorkista,
Montrealista ja Bostonista.**

**Uudet Cunard Linjan höyrylaivat
kulkevat Canadian kautta.**

Asiamiehiä kaikkialla

Rheumatism

MINÄ PYYDÄN JOKAISTA LUKIJAA

jota vaivaa reumatismi, leini tai lonkkasärky, kirjoittamaan minulle ja antamaan nimensä ja osoitteen, että voin lähettää heille DOLLARIN PULLON reumatismilääkettäni koetteeksi. Tahdon osottaa omilla kustannuksillani reumaattisia tauteja kärsiville kuinka tehokasta on Kuhn's Reumatismilääke.

Älkää yrittäkö houkutella reumatismia ulos jalkojen tai ihon kautta, laastareilla tai metallilaitteilla. Älkää koettako silittelä sitä pois linjamenteilla, sähköillä ja magnetismilla. Älkää yrittäkö ajatella sitä ulos tahdonvoimalla. Teidän on ajettava se ulos, sillä se on veressänne.

Tämä se on mitä Kuhn's Reumatismilääke tekee ja siksi se poistaa lihas-reumatismiin. Jos tahdotte vapautua tuskista, on se ajettava ulos. Lääkkeeni vaikuttaa pikaisesti kiipeihin lihaksiin ja jäykkiin jäseniin.

Tämän Tahdon Teille Todistaa

Jos sallitte, voin todistaa paljon yhden viikon ajalla. Pyytääkää meiltä Dollarin Pullo koetteeksi. Vaikka olettekin käyttäneet muita lääkkeitä, ette tiedä minun lääkkeeni vaikutusta ilman kokeilua. Lukekaa tarjouksemme ja pyytäkää koepullo.

\$1.00 Arvoinen Pullo 25 Sentillä

Me haluamme, että kokeilette Kuhn's Reumatismilääkettä ja tuhansien muiden tavalla tulette tietämään, että reumatismi voidaan poistaa, ja että emme kisko voittoa. Jos saatte avun ja tilaatte lisää, se on voittomme, mutta jos ette, on se tappiomme. Lähetämme isokokoisen Dollarin Pullon, joka on painava ja meidän on maksettava Setä Samuilille sen tuomista kotiin. Siksi on teidän lähetettävä 25c postitus- ja käärekustannuksiin. Silloin lähetämme teille pullon. Ei mitään maksuja saadessanne sen eikä myöskään jälkeempään.

Kuhn Remedy Co.

1855 Milwaukee Ave.
Dept. S. C. Chicago, Ill.

SIIRTOLAISUUSINSTITUUTTI

MICROFILM

205 Tu ku 50 175

CARL H. SALMINEN AGENCY
DULUTH, MINN.

**SUOMALAINEN ASIOIMISTO RAHAVÄLITYS-
TÄ JA MATKUSTAJALIIKETTÄ VARTEN.**

Rahavälitysosasto

toimittaa rahavälitystä Suomeen vallitsevan korkeimman kurssin mukaan taaten nopean ja turvallisen välityksen. **LIITTOPANKKI OSAKEYHTIÖN, Helsinki, valtuuttama asiamies.**

Matkustajaliike —

Edustaa seuraavia tunnettuja linjoja: Valkosen Tähtien, Cnard, Scandinavian-American, Ruotsin-American, Norjan-American, Canadian Pacificin, Royal Mail Steam Packet Co. ja United States Lines.

Laillinen Notarius

Valmistaa asiapapereita, kauppa- ja valtakirjoja, ja toimittaa kaikkia notariuksen ammattiin kuuluvia töitä.

CARL H. SALMINEN AGENCY

31 E. Michigan Street
Duluth, Minn.